

Verksamhetsplaner 2023 enheter inom förskoleavdelningen

Dnr KUNG 2023-59

Kungsholmens Södra

Hornsberg

S:t Göran

Marieberg- Essingeöarna

Öppna förskolorna

Habiliteringsenheten

Parklekarna

Verksamhetsplan 2023 för Kungsholmen södra förskolor

Inledning

Kungsholmen Södras organisation och strukturella förutsättningar

Kungsholmen Södra består av 7 förskolor med varierande storlek. Två med ett barnantal under 40 (Gambrinus, Pilgården), fyra med ett barnantal under 100 (Skorpan, Serafen, Scheele, Eira) och en förskola med ett barnantal över 100 (Myntet). Vi har tre kök som ansvarar för all tillagning av mat till alla våra förskolor.

Enhetens utvecklingsområden 2023

- Förskolläraarnas ledarskap -
Att leda och driva tillsammans med sitt arbetslag ser vi är en utmaning för många förskollärare
- Barnskötarnas pedagogiska kompetens -
Vi kommer att utveckla arbetet med tydliggörande pedagogik
- Arbetsmiljön - OSAmål
Ökad närvaro, riskbedömningar av arbetsmiljö, utökad samarbete med fackliga ombuden är en del av det vi kommer arbeta med
- Samsyn och förhållningssätt -
Planerade diskussioner kring detta, vi behöver säkerställa likvärdigheten i undervisning, lärande och omsorg
- Kunskap om lek och lekvärldar -
Den så viktiga leken fortsätter vi att arbeta på många olika sätt samt lyfta i olika forum.

Enhetens uppdrag

Enhetens uppdrag är att erbjuda förskoleverksamhet för barn från och med ett års ålder i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt. Förskolorna inom enheten ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Personalen samverkar löpande med barnets vårdnadshavare om barnets utveckling.

Ledarskap

Rektor, Eva Sifversson. Biträdande rektor, Hedwig Drotz Jacoby. Specialpedagog, Malin Gabrielsson, samt en administratör på heltid, Charlotta Rudling. Biträdande rektor Roy Holm föräldraledig under hösten och tillbaka i tjänst i början av april.

Vi strävar efter ett tydligt och omtänksamt ledarskap för våra medarbetare. Att hela tiden finnas närvarande på olika sätt. Arbetsmiljön är fortfarande ett utvecklingsområde på några av våra förskolor och vi arbetar systematiskt med att förbättra den. Vi deltar på förskolornas husmöten för att vara delaktiga i verksamheternas vardagsarbete, vi har arbetsmiljöfrågor som ständig punkt på agendan för våra arbetsplatsträffar, vi har grupputvecklingssamtal med arbetslag som behöver stöd. Medarbetarnas analyser, utvärderingar, reflektioner i pedagogiska verktyget, medarbetarsamtal, deltagande i nätverk med mera ligger till grund för framtagande av både VB och VP. I januari går vi igenom 2023 års VP, pedagogerna skriver löpande in aktiviteter för våra fyra läroplansmål, rektor och biträdande rektor följer upp detta arbete

tillsammans med pedagogerna enligt det pedagogiska år som vi arbetar efter. Läroplansmålen är lika för nästan alla våra förskolor, detta för att kunna arbeta med dem på förskolläraarnas nätverk och andra kollegiala arbetssätt.

Kommunikation - dialog med vårdnadshavare

Skolplattformen är en digital plattform som än så länge i sin utformning bara delvis möjliggör dialog mellan pedagoger/förskolan och vårdnadshavare. Den dialogen sker i samtalsmodulen. Några av våra förskolor har använt sig av den, några är fortfarande i implementeringsstadiet. I övrigt finns information och dokumentation om verksamheten. Utvecklingssamtal, föräldramöten, olika former av öppna hus är andra möjligheter för dialog mellan vårdnadshavare och förskolan. Förskoledialog genomförs minst en gång per termin då rektor bjuder in till digitala möten där alla är välkomna att delta och med en öppen agenda vilket innebär möjligheter att lämna synpunkter på verksamheten samt att ställa frågor. Rektor skriver också ett fredagsbrev varje vecka med information men som även uppmanar att alla kan ta kontakt när som helst för att kunna lämna synpunkter enskilt. Och självklart sker de viktiga dagliga samtalen mellan pedagoger och vårdnadshavare.

Utmaningar för Kungsholmen Södra är det varierande barnantalet under året - fler barn på vårterminen än under höstterminen vilket innebär ständiga omorganisationer för att matcha barnunderlaget. Skorpan är fortfarande en för oss ny förskola med allt vad det innebär. Arbetsmiljön inklusive frånvaron (inte bara sjukfrånvaron) är något som också är utmanande för enheten, speciellt för några förskolor.

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)		33 %	Tertial
 Antal barn per grupp		15	Tertial
 Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9	4,9	Tertial

Nämndmål: 1.2.1 Förskolan är likvärdig och främjar barns utveckling och lärande

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att barnen får en god omsorg, utbildning och undervisning.

Förskolans uppdrag utgår från de nationella målen i skollagen och förskolans läroplan samt kommunfullmäktiges mål. Uppdraget är i linje med mål 4 i Agenda 2030 om en god

utbildning för alla. Grunden för en hög kvalitet är legitimerade förskollärare och utbildade barnskötare. Förvaltningen följer upp andelen legitimerade förskollärare och utbildade barnskötare i samband med tertialrapporter och verksamhetsberättelsen.

Förskollärarna har ett särskilt ansvar för att leda, planera och följa upp undervisningen. Rektorer ska följa förskolornas arbete, utveckla det kollegiala lärandet och ge stöd till de medarbetare som behöver höja sin kompetens. Förskolorna ska under året utveckla dokumentationen av barnens lärande.

Alla förskolor arbetar medvetet med barnens lärande och språkutveckling med stöd av förvaltningens gemensamma dokument för pedagogiska miljöer och språk. Förskolornas specialpedagoger kommer att erbjuda barnskötare och förskollärare en utbildning om flerspråkighet under året.

Förvaltningen ska följa upp förskolornas fördjupningsarbete med leken för att se till att alla barn får ta del av inspirerande lek miljöer. Alla förskolor arbetar med att utveckla barns förutsättningar till rörelse och pulshöjande aktiviteter på förskolan. För att nå en likvärdig förskola för alla barn har varje förskoleenhet en specialpedagog anställd. Förskollärarna tar ett gemensamt ansvar för hela förskolans analys och uppföljning av läroplansområdena. Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet har förvaltningen en regelbunden dialog med rektorerna om varje förskolas kvalitet för att öka likvärdigheten.

Förväntat resultat

Alla förskolor har en väl fungerande organisation och ett väl fungerande systematiskt kvalitetsarbete.

Alla barn erbjuds undervisning och lärande i innehållsrika pedagogiska miljöer.

Alla barn ska ges möjlighet att utveckla sina språkliga och kommunikativa förmågor.

Leken har en central plats på alla förskolor.

Alla förskolor arbetar med rörelse och fysiska aktiviteter

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel avdelningar som deltar i fördjupningsarbetet om lek	90 %		Tertial
♀ Andel vårdnadshavare som upplever att barnet uppmuntras till att utveckla sitt språk			År
♀ Andel vårdnadshavare som upplever att den pedagogiska miljön på barnets förskola uppmuntrar till lek, utveckling och lärande.			År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla förskolor arbetar språkutvecklande utifrån språkmodulerna; strategier för språkutveckling och språklig förebild i förskolan	2023-01-01	2023-12-31
Alla förskolor utvecklar kvaliteten i dokumentationen av det enskilda barnets lärande	2023-01-01	2023-12-31
Alla förskolor utvecklar sitt arbete med barns rättigheter	2023-01-01	2023-12-31
Alla förskolor utvecklar sitt arbete med tydliggörande pedagogik	2023-01-01	2023-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskoleavdelningen genomför riktade stödinsatser för förskolor med lägre kvalitet för att öka likvärdighet för alla barn.	2023-01-01	2023-12-31
Förskolornas utemiljöer utvärderas och utvecklas utifrån de gemensamma lekvärdesfaktorena	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen genomför kompetensutvecklingsinsatser för att öka pedagogernas kunskaper om sexuella övergrepp mot barn	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen ska följa upp riktlinjerna för mat och måltider i förskolan under året	2023-01-01	2023-12-31

Enhetsmål: Förskolan är likvärdig och främjar barns utveckling och lärande

Förväntat resultat

Alla förskolor har en väl fungerande organisation och struktur av vardagsarbetet.

Omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet.

Alla barn erbjuds undervisning och lärande i innehållsrika pedagogiska miljöer.

Alla medarbetare ska ha kunskap om alla delar av språkutveckling och det ska synas i verksamheten.

Alla medarbetare ska ha kunskap om fördjupningsarbetet lek, utföra det som man planerat kring lek, det ska synas i verksamheten att detta genomförts.

Barns inflytande och delaktighet är en utgångspunkt för undervisningen i förskolan.

leken har en central plats på alla förskolor.

Alla förskolor har en medveten strategi för att arbeta med rörelse och fysisk aktivitet.

Uppföljning

Varje APT, medarbetarsamtal, lönesamtal, nätverk och Lärarforum.

Nämndmål: 1.2.2 Kungsholmens kommunala förskolors kommunikation är tydlig och enhetlig

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom en tydlig och faktabaserad kommunikation och ett professionellt bemötande.

Pedagogernas bemötande mot barn och vårdnadshavare följs upp genom den årliga brukarundersökningen.

Varje höst går förvaltningen ut med en enkät med frågor om hur vårdnadshavare upplevt kommunikationen inför inskolningen av sitt barn.

Vårdnadshavarna får ta del av barnens lärande via lärloggar och på utvecklingssamtal.

Medarbetarnas nöjdhet med kommunikation och den sociala arbetsmiljön följs upp genom medarbetarenkäten, medarbetarsamtal och andra delar i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Förväntat resultat

Nya och befintliga vårdnadshavare och medarbetare väljer Kungsholmens förskolor.

Förskolornas medarbetare rekommenderar sin arbetsplats.

Vårdnadshavare och barn får ett bra bemötande.

Förskolornas kommunikation är likvärdig och enhetlig.

Samverkan med vårdnadshavarna utvecklas genom lärloggar föräldramöten och utvecklingssamtal

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel avdelningar som regelbundet publicerar grupplärloggar	90 %		Tertial
Andel vårdnadshavarna som är nöjda med inskolningen av sitt barn			År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla förskolor genomför utvecklingssamtalen med stöd av samtalsmodulen i planering och bedömning	2023-01-01	2023-12-31
Alla förskolor utvecklar sin externa kommunikation och inlägg på sociala medier	2023-01-01	2023-12-31

Enhetsmål: Enheten förmedlar Kungsholmens kommunala förskolors budskap och medarbetarna känner sitt värde som ambassadörer för sin förskola

Förväntat resultat

Nya och befintliga vårdnadshavare och medarbetare väljer Kungsholmens förskolor. Förskolornas medarbetare är stolta och rekommenderar sin arbetsplats. Chefer och medarbetare har ett välkomnande bemötande. Förskolornas kommunikation är likvärdig och enhetlig. Samverkan med vårdnadshavarna utvecklas.

Arbetsätt

Vi fortsätter arbeta med mötet för att alla ska vara fina förebilder för förskolan. Vi förbättrar våra inskolningar med tydligare dokument och alla våra visningsansvariga genomför sina visningar på samma sätt på våra 7 förskolor. Vi ökar antalet nyhetsinlägg på Skolplattformen, men även på Facebook så insynen i verksamheten blir bättre för vårdnadshavare.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Fler inlägg på Facebook som skapar insyn i våra verksamheter			Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Nätverk för visningsansvariga	2023-01-01	2023-12-31
Revidering av förskolornas informationsblad	2023-01-01	2023-03-31
Systematisk kommunikation	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

Nämndmål: 1.3.3 Personer i relationer där våld förekommer uppmärksammas och får det stöd de behöver.

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att tillförsäkra att alla som är utsatta för våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck erbjuds stöd och skydd. Insatser erbjuds också till personer som fallit offer för människohandel, prostitution, sexuellt våld oberoende relation samt till våldsutsatta och våldsutövare i unga parrelationer. Till grund för arbetet ligger Stockholms stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och människohandel mot sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation 2021-2025 samt Handlingsplan för att motverka människohandel och prostitution 2021.

Förvaltningen arbetar aktivt utifrån Agenda 2030. Bland annat med att öka jämställdheten (mål 5), minska ojämlikhet (mål 10), minska våldet i världen (delmål 16.1) samt skydda barn mot övergrepp, utnyttjande, människohandel och våld (delmål 16.2). Det normkritiska arbetet mot stereotypa könsroller ska under 2023 fortsätta genom att skolor erbjuds stöd i arbetet med mentorer i våldsprevention (MVP) och respekt och självrespekt (ROS). Det förebyggande arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck bedrivs tillsammans med förskolor och skolor.

Våldsutsatta ska uppmärksammas genom att frågor om våldsutsatthet ställs till barn och vuxna. Barn som upplever eller har upplevt våld ska erbjudas eget stöd. Samarbetet med Relationsvårdscentrum innerstaden utgör en central roll för stöd till våldsutsatta, barn som upplevt våld och våldsutövare. Förvaltningen ska försäkra att medarbetare har kunskap om de målgrupper som Stockholms stads program riktar sig till. Personer med särskild sårbarhet ska uppmärksammas och erbjudas stöd.

Ett fortsatt utvecklingsområde för 2023 är att komma i kontakt med och motivera våldsutövare att ta emot stöd.

I enlighet med gällande överenskommelsen mellan polismyndigheten och förvaltningen ska samverkan fortsätta för att motverka våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Förvaltningens verksamheter belyser anhörigperspektivet genom att uppmärksamma anhöriga och erbjuda eller hänvisa till eget stöd för målgruppen. En viktig resurs är förvaltningens anhörigkonsulent som både har ett samordnande ansvar för arbetet och erbjuder olika former av stöd till anhöriga.

Förväntat resultat

Frågor om våldsutsatthet ställs till barn och vuxna inom socialtjänstens och äldreomsorgens myndighetsutövande verksamheter.

Barn som upplever eller har upplevt våld erbjuds individuellt anpassat stöd.

Barn tillförsäkras förskola eller skolgång vid placering på skyddat boende.

Socialtjänsten tillsammans med förskola och skola förebygger våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Enhetsmål: Kungsholmen är ett stadsdelsområde där ingen behöver vara rädd för våld i nära relation

Förväntat resultat

Medarbetare har kunskap för att upptäcka våld eller hot om våld i nära relationer och vet hur och var man anmäler sin oro. Barnrättsperspektivet beaktas alltid. Alla förskolor använder sig av brottsförebyggande rådets material Liten och trygg.

Arbetsätt

Ledningsteamet ansvarar för att rutinerna för att upptäcka våld eller hot om våld gås igenom på studiedagarna i mars, samt att hela enheten arbetar systematiskt för att följa upp arbetet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Genomgång av rutiner mm på förskolornas studiedagar i mars	2023-03-01	2023-03-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Nämndmål: 1.5.1 Kungsholmsbor i alla åldrar tar del av ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att skapa förutsättningar för att alla invånare kan ta del av hälsofrämjande aktiviteter och kulturella upplevelser. För att stimulera fler invånare till att bli fysiskt aktiva beaktas Idrottspolitiskt program för Stockholms stad 2018-2022. I planering ska hänsyn tas till stadens nya kulturstrategiska program.

Verksamhetsområdet berör flera av målen i Agenda 2030 som mål 3, god hälsa och välbefinnande, mål 4, god utbildning för alla, mål 5, jämställdhet, mål 10, minskad ojämlikhet, mål 11, hållbara städer och samhällen, mål 15 ekosystem och biologisk mångfald samt mål 16, fredliga och inkluderande samhällen.

Barnen på förskolorna ska varje dag få möjlighet till fysiska aktiviteter. De ska också ges möjlighet att ta del av kulturella upplevelser och utöva eget skapande. För barn och unga anordnar fritidsgårdarna aktiviteter där besökarna får prova på olika typer av idrotter och följa med på olika kulturupplevelser. För äldre och personer med funktionsnedsättning planeras

aktiviteter i dialog med målgrupperna och enskilda motiveras till hälsofrämjande aktiviteter. Förvaltningen beslutar om insatserna ledsagning och kontaktperson för att personer som har behov av stöd för att kunna delta i kulturella och hälsofrämjande aktiviteter får det stöd de behöver. De öppna mötesplatserna för vuxna och äldre informerar om utbud och aktiviteter och anpassar utbudet utifrån dialog och efterfrågan.

Nämnden beviljar föreningsstöd för att uppmuntra till engagemang i föreningslivet. Genom uppföljning av föreningsstöden säkerställs att de föreningar som erhållit bidrag står för demokratiska värderingar. Nämnden följer också föreningsrådets arbete för nya mötesplatser och bidrar vid behov för att etablera kontakter med t.ex. kulturförvaltningen.

Genom att utveckla parker och grönområden ges invånare och besökare möjlighet till fritidsaktiviteter och rekreation genom ett jämställt, jämlikt och tillgängligt nyttjande året om, samt bidrar till att värna de värdefulla natur- och kulturmiljöer som finns i stadsdelsområdet.

Förväntat resultat

Kungsholmsbor i alla åldrar kan ta del av ett varierat kultur- och idrottsutbud.

Barn och ungdomar är fortsatt nöjda med tillgången till kultur- och idrottsaktiviteter

Föreningar bidrar till stimulans och aktiviteter för kungsholmsborna

Föreningslivet ges förbättrade möjligheter att träffas

I parker- och grönområden ska invånarnas behov fritidsaktiviteter och rekreation tillgodoses.

Parkerna är mångfunktionella och erbjuder ett rikt utbud av aktiviteter och anläggningar, som möjliggör ett jämställt och jämlikt nyttjande. Parkernas karaktärsdrag och gröna kulturvärden förvaltas. Åtgärder som vidtas syftar till att värna och utveckla de kvaliteter och värdefulla natur- och kulturmiljöer som finns i stadsdelsområdet.

Enhetsmål: Förskolan ger alla barnen möjlighet att ta del av ett varierat kulturutbud

Förväntat resultat

Barnen i förskolan får utveckla sitt språk genom att lyssna till högläsning och samtala om litteratur och andra texttyper. Inom förskolan upplever vårdnadshavare i högre grad att förskolan ger barnet möjlighet att ta del av och möta olika sorters kulturutbud på och utanför förskolan.

Arbetsätt

Pedagoger uppmärksammar kultur i närmiljön, besöker bibliotek, teater och museer samt på förskolan genom dans, musik, sång och samtal som en del i utbildningen. På varje APT genomför vi olika aktiviteter/utbildar i språk och lekutvecklande arbetsätt. Ett kollegialt lärande sker då grupper delger varandra hur de arbetar med kultur på förskolan. Högläsning, bildpromenader och samtal kring olika genrer pågår i alla grupper tillsammans med barnen.

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Nämndmål: 2.1.1 Nämndens verksamheter är energieffektiva och resurssmarta med låg påverkan på klimatet

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att verksamheter och medarbetare bedriver ett systematiskt arbete för att vara ännu mer energieffektiva och resurssmarta. Arbetet kopplar till flera mål i Agenda 2030, som mål 7: Hållbar energi, mål 11: Hållbara städer, mål 12: Hållbar konsumtion och mål 13: Bekämpa klimatförändringarna.

Minskad elanvändning där det är möjligt i det dagliga arbetet och kartläggning av energiförbrukning i förvaltningens lokaler ska fortsätta. Likaså ska förvaltningen arbeta för att effektivisera lokalernas ventilation och uppvärmning i samverkan med fastighetsbolagen.

Arbetet med att minska klimatbelastningen från mat och måltider prioriteras. Den inhandlade matens klimatpåverkan följs upp regelbundet i systemet Hantera livs. Utbildningsinsatser fortsätter om klimatsmart mat liksom om minskat matsvinn inom tema Grön och klimatsmart mat. Matsvinnsmätningar ska göras vår och höst i de verksamheter som hanterar mat. Statistik från upphandlade måltidsentreprenörer följs upp månadsvis. Det matavfall som ändå uppstår ska återvinnas.

Verksamheterna ska kartlägga vilken användning av plast- och engångsprodukter som är nödvändig och vilken som kan minska eller upphöra helt. Soppåsar av återvunnen plast ska användas. Inga plastförpackningar ska läggas bland det restavfall som går till förbränning, utan sorteras som plast.

Stocket ska vara förstahandsalternativ vid inköp av möbler och inventarier. Alla verksamheter ska återvinna sitt avfall i följande fraktioner: matavfall, plastförpackningar, pappers-, glas och metallförpackningar, pant, batterier, elavfall, papper, tidningar och kartong. Rutiner för avyttrande av farligt avfall ska finnas.

Arbete och samverkan för klimatanpassning fokuserar på skyfallsrelaterade risker och effekter av värmebölja. Utbildande insatser för de funktioner som berörs. Planering och upprustning av parker bidrar till stärkt förmåga att hantera ett förändrat klimat.

Utbildning, kommunikation och stöd i miljö- och klimatarbetet utvecklas utifrån verksamheternas behov.

Förväntat resultat

Energiförbrukningen i nämndens lokaler minskar.
Klimatbelastningen från mat och måltider minskar.
Verksamheternas matsvinn minskar och matavfall som ändå uppstår återvinns.
Flergångs- och returalternativ väljs framför engångsprodukter.
Produkter väljs om möjligt i andra material än plast.
Alla avfallsfraktioner återvinns i verksamheterna och återbruket ökar.
Verksamheterna arbetar förebyggande med värmeböljor och skyfall.
Parker och grönområden är anpassade till nya klimatförutsättningar och bidrar till hantering av skyfall och värmeböljor.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla enheter återvinner: matavfall, plastförpackningar, pappers-, glas och metallförpackningar, pant, batterier, elavfall, papper, tidningar och kartong.	2023-01-01	2023-12-31
Alla verksamheter ska arbeta systematiskt för minskad och effektiviserad energianvändning i det dagliga arbetet.	2023-01-01	2023-12-31
Alla verksamheter ska kartlägga sin användning av plast- och engångsprodukter i syfte att identifiera vad som är nödvändigt och vad som kan minska eller upphöra helt.	2023-01-01	2023-12-31

Enhetsmål: Våra förskolor har strategier för att vara energieffektiva och resurssmarta med låg påverkan på klimatet

Förväntat resultat

Minskad energiförbrukning. Klimatsmart mat- och måltidshantering. Minskat matsvinn.

Arbetsätt

Större medvetenhet och samarbete mellan medarbetare, barn och ledningsteam om hur vi kan nå målet

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Minska plastförbrukningen	2023-01-01	2023-12-31
Minskat matsvinn	2023-01-01	2023-12-31
Vi tar reda på hur vi kan minska elförbrukningen ute på förskolorna	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel		70 %	År

Nämndmål: 2.4.1 Nämndens verksamheter är hälsosamma och giffria

Beskrivning

Nämnden når de förväntade resultaten genom att verksamheterna samverkar och bedriver ett systematiskt, intensifierat arbete. Material med skadliga kemikalier, som till exempel många plastsorter, ska fasas ut - särskilt i miljöer där barn, unga och gravida vistas. Miljömärkta och parfymfria kemikalier ska prioriteras vid inköp. Stadens web-utbildning Hållbara kontor ska genomföras av berörda. Registrering av kemiska produkter i kemikaliesystemet Chemsoft ska ske regelbundet, med kontinuerlig substitution (utbyte) av kemikalier som är skadliga för hälsa och miljö. Åtgärder för stärkta ekosystemtjänster i parker och grönområden bidrar till renare luft och vatten. Mål 3: God hälsa, mål 6: Rent vatten, mål 14: Hav och marina resurser, samt mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald är särskilt relevanta i arbetet för giffria miljöer.

Stadens nya mål att köpa mat där krav ställts på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning inkluderas i det pågående arbetet med förvaltningens tema Grön och klimatsmart mat. Utbildande insatser kommer fokusera på att stärka kunskap om och stödja arbetet med att öka olika aspekter av mat så som ekologisk, klimatsmart, växtbaserad, säsonganpassad och lokalproducerad mat. Här ska också minskat matsvinn, inköp och förvaring av mat samt plast och mat ingå. Det stora område som livsmedel och måltider spänner över innefattar merparten av de 17 målen i Agenda 2030. Här kan särskilt nämnas mål 2: Ingen hunger, mål 3: God hälsa, mål 9: Hållbar industri, mål 11: Hållbara städer, mål 12: Hållbar konsumtion, mål 13: Bekämpa klimatförändringarna, mål 14 och 15 (se ovan).

Utbildning, kommunikation och stöd i arbetet utvecklas utifrån verksamheternas behov. Förvaltningen bidrar till att öka allmänhetens kunskap om hållbara livsstilar genom kommunikation i olika kanaler.

Förväntat resultat

Kemikalieprodukter som köps in (bland annat disk-, tvätt- och städprodukter) är miljömärkta och parfymfria.

Växtbaserad, säsonganpassad och lokalproducerad mat väljs i högre omfattning.

De livsmedel som finns i verksamheten följer rådande krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning.

Kungsholmsbornas kunskap om hållbara livsstilar ökar.

Åtgärder i parker och grönområden bidrar till ekosystemtjänster, så som renare luft och renare vatten.

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Nämndens prognossäkerhet T2		+/- 1 %	År

Nämndmål: 3.1.1 Stadsdelsnämndens ekonomi lägger grunden för en jämlik välfärd

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att verksamheterna bedrivs inom beslutad budgetram, med god kvalitet, en effektiv organisation utifrån uppdraget och utifrån invånarnas behov.

Inom förvaltningen är ekonomistyrningen tydlig genom att den följer ansvarsnivåerna. Ekonomiuppföljningar genomförs månadsvis med stöd av ekonomicontroller och verksamheternas kostnader och kvalitet jämförs kontinuerligt. Vid ett befarat underskott vidtas åtgärder.

Lokalförsörjningen planeras utifrån en helhetssyn på nämndens totala behov och ekonomi. Underhåll sker löpande.

Förväntat resultat

God prognossäkerhet och en budget i balans.

Åtgärder vidtas vid befarat underskott och utifrån behov genomför förvaltningens chefer anpassningar inom budgetramen.

Enhetsmål: Rektor säkerställer att ekonomin lägger grunden för en jämlik välfärd på alla förskolor inom enheten

Förväntat resultat

Att enhetens budget är i balans och enheten säkerställer en långsiktig stabilitet i ekonomin. Att rektor har en god kunskap och gör anpassningar inom budgetramen vid behov. Att prognossäkerheten är god och att åtgärder vidtas vid behov.

Arbetsätt

Rektor säkerställer att även övriga i ledningsteamet har en kunskap om hur vi ska arbeta för att nå målet. Samt att medarbetarna har en insyn i budgeten och är delaktiga i att målet nås

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Information och diskussion på APT om årets budget	2023-01-01	2023-12-31
Systematiskt ekonomiarbete	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex		83	År
 Sjukfrånvaro		Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14		Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Nämndmål: 3.4.1 Förvaltningen är en attraktiv arbetsgivare där chefer och medarbetare har möjlighet att utvecklas utifrån verksamhetens behov och tillsammans skapar en hälsosam arbetsmiljö

Beskrivning

Förvaltningen når det förväntade resultatet genom att ha en väl fungerande arbetsmiljö där det systematiska arbetsmiljöarbetet är en naturlig del av verksamheten och sker i samverkan med de fackliga organisationerna. Chefer och medarbetare har en rimlig arbetsbelastning och kan rekommendera sin arbetsplats till andra. Förvaltningen utvecklar, behåller och attraherar medarbetare och chefer så att deras kompetens motsvarar det uppdrag som ska utföras. Chefer erbjuds ledarutvecklingsinsatser utifrån stadens chefsprofil och med fokus på tillitsbaserad styrning. Vidare arbetar chefer och medarbetare aktivt för att utveckla och prova nya arbetssätt. Andelen medarbetare som önskar öka sin sysselsättningsgrad följs upp kontinuerligt. Därmed arbetar förvaltningen på flera sätt enligt Agenda 2030 och mål 3, god hälsa och välbefinnande, mål 5, jämställdhet samt mål 8, anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.

Förväntat resultat

Förvaltningen är en attraktiv arbetsgivare där chefer känner till stadens kompetensförsörjningsprocess och rekryterar enligt metoden kompetensbaserad rekrytering
Aktivt medskapande index (AMI) och Ledarskapsindex ökar
Förvaltningens medarbetare erbjuds trygga anställningar och medarbetare med ofrivillig deltidsanställning erbjuds ökad sysselsättningsgrad eller heltid när detta är möjligt utifrån verksamhetens behov
Frisknärvaron och personalrörligheten ligger på en sund nivå
Verksamheterna har en god arbetsmiljö som är fri från diskriminering, kränkande

särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier samt repressalier
Hot, våld och otillåten påverkan förebyggs och chefer och medarbetare som drabbas får stöd

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel medarbetare inom förskolan som kan rekommendera sin arbetsplats	73 %		År
Andel medarbetare som vet var de ska vända sig om hen upplever sig utsatt för diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier			År
Ledarskapsindex			År

Enhetsmål: Tydligare arbete med den organisatoriska och sociala arbetsmiljön (OSA)

Förväntat resultat

Högre grad av medarbetare som rekommenderar sin arbetsplats, högre frisknärvaro

Arbetsätt

Samarbete mellan medarbetare och ledningsteam där alla ansvarar för att nå målet

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fler riskbedömningar kopplade till arbetsmiljön	2023-01-01	2023-12-31
Halv studiedag där ombud och rektor planerar för arbete med OSA	2023-01-01	2023-02-28
Kungsholmen Södra tar fram en egen prioriteringslista kopplad till arbetsmiljön	2023-01-01	2023-03-31
Öka medarbetarnas kunskap om IA-anmälningar	2023-01-01	2023-12-31
Öka närvaron	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

Nämndmål: 3.5.1 Stadsdelsnämndens verksamheter har en hög beredskap och god handlingsförmåga

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom strategisk planering, genomförande och uppföljning av beredskapsarbetet i form av risk-och sårbarhetsanalyser och kontinuitetshöjande åtgärder. Under första delen av året ska de åtgärder som framkommer och prioriterats i risk-och sårbarhetsanalyserna implementeras och under senare delen av året ska uppföljning ske. Arbetet med risk-och sårbarhetsanalyser och kontinuitetshöjande åtgärder bidrar till mål 11, hållbara samhällen i Agenda 2030 genom att bygga upp en robusthet och stärka förmågan att hantera samhällsviktig verksamhet vid en allvarlig händelse.

Organisationen för trygghetspunkter ska säkerställas under året. En trygghetspunktsplan och plan för bemanning tas fram under året. Förvaltningen har regelbundna möten med

Västermalms församling och samverkan sker inom POSOM. Krisstödjarna fyller en viktig funktion för att ge invånare psykosocialt stöd vid allvarliga händelser.

Handläggare

Till

S:t Göran

Telefon:

Utbildning och övning sker regelbundet. Krisledningsövningar genomförs regelbundet för att upprätthålla en god handlingsförmåga.

Förvaltningen genomför en aktiv avtalsuppföljning vilket främjar en sund konkurrens mellan seriösa företag. Inom förvaltningen pågår ett arbete med att bygga upp ett systematiskt arbetssätt mot välfärdsbrott och otillåten påverkan. Det handlar om att öka kunskapen och medvetenheten för att kunna förebygga, upptäcka och agera på välfärdsbrott och otillåten påverkan. Arbetet bidrar till mål 16, fredliga och inkluderande samhällen genom att arbeta systematiskt mot mutor och korrupktion.

Förvaltningen bedriver ett strukturerat och systematiskt informationssäkerhetsarbete. Under året ska en lokal anvisning tas fram och förvaltningen ska arbeta för att förtydliga roller och ansvar i organisationen. För att upprätthålla kunskapen kring informationssäkerhet ska medarbetare genomgå de obligatoriska utbildningarna i dataskydd och informationssäkerhet.

Förväntat resultat

Beredskapen är hög och förmågan att hantera kärnuppgifterna under påfrestning stärks
Krisledningsorganisationen är uppdaterad och samverkan sker inom POSOM

Trygghetspunkterna är kända av invånarna och kan ge information i händelse av kris

Avtalsuppföljning säkerställer en god kvalitet

Kunskapen kring att upptäcka, förebygga och agera på välfärdsbrott och otillåten påverkan ökar

Kraven på skydd av information är säkerställd

Verksamhetsplan 2023 för S:t Görans förskolor

Inledning

Enhetens organisation och strukturella förutsättningar

S.t Görans förskoleenhet består av sex förskolor, Kungsholmens Västra förskola, Röda villan, Valvet, Dammen, Kronobergsparken och Kronan, med sammanlagt cirka 400 barn och cirka 80 medarbetare. Kronan är enhetens minsta förskola med 44 barn och Valvet är störst med 100 barn under vårterminen 2023. Enheten kommer att ha ett minskat barnunderlag under höstterminen 2023 då prognosen visar en beläggning på ca 370 barn. Enhetens ledningsteam består av rektor, två biträdande rektorer samt en specialpedagog. I enheten finns också en administratör som arbetar 50%.

Enhetens uppdrag

Enhetens uppdrag är att erbjuda förskoleverksamhet för barn från och med ett års ålder i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt. Förskolorna inom enheten ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Personalen samverkar löpande med barnets vårdnadshavare om barnets utveckling.

Ledarskap

Enheten leds av rektor i nära samarbete med två biträdande rektorer. Rektor har valt att fördela personal- och arbetsmiljöuppgifter till biträdande rektorer för specifika förskolor. Syftet med denna organisation är att åstadkomma en större närhet för medarbetarna till sin närmaste chef. Syftet är också att en rektor/biträdande rektor ska kunna vara mer operativ och äga processerna på en förskola för att kunna ha förståelse för helheten och utifrån detta stötta och utmana medarbetare för en ökad måluppfyllelse och en god arbetsmiljö. I enheten finns gemensamma arbetssätt och verktyg där medarbetare och rektor/biträdande rektor tar ett gemensamt ansvar för det systematiska kvalitetsarbetet. Varje förskola har sin egen individuella verksamhetsplan som speglar just deras utvecklingsbehov. Dessa används systematiskt under hela året och arbetas fram, följs upp och utvärderas i nära samarbete mellan medarbetare och rektor/biträdande rektor.

Utvecklingsområden:

Utvecklingsområdena skiljer sig åt mellan våra förskolor men några är gemensamma. Varje förskolas specifika utvecklingsområden finns beskrivna i respektive verksamhetsplan.

- Under 2023 kommer vi ha ett fortsatt fokus på leken. Utvärderingarna inför verksamhetsberättelsen visar på att pedagogernas egna rolltagande i leken är något vi behöver utveckla på flera förskolor och att vissa förskolor också generellt behöver arbeta mer med att iscensätta för lek och att ha ett aktivt arbete med lekgrupper för alla barn.
- Fortsatt arbete med tydliggörande pedagogik med utgångspunkt med det enhetsövergripande nätverket kring detta
- Vi utvecklar arbetet med måltidspedagogik på samtliga förskolor i enheten
- Alla förskolor har påbörjat arbetet med individuella lärloggar men det skiljer sig åt

både i kvalitet och kvantitet och det behöver vi arbeta med under 2023. Vi behöver också skapa en större tydlighet i hur den pedagogiska utvecklingstiden ska disponeras över hela året så att individuella lärloggar hinns med.

Utmaningar för verksamheten

Två av enhetens förskolor har ett sjunkande barnantal och även om vi vet att det kan förklaras av yttre faktorer behöver vi också vända blicken inåt för att säkerställa att så många som möjligt väljer våra förskolor och att vi behåller de barn som vi har inskrivna. Utifrån detta finns arbetssätt och aktiviteter på berörda förskolor

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)		33 %	Tertial
 Antal barn per grupp		15	Tertial
 Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9	4,9	Tertial

Nämndmål: 1.2.1 Förskolan är likvärdig och främjar barns utveckling och lärande

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att barnen får en god omsorg, utbildning och undervisning.

Förskolans uppdrag utgår från de nationella målen i skollagen och förskolans läroplan samt kommunfullmäktiges mål. Uppdraget är i linje med mål 4 i Agenda 2030 om en god utbildning för alla. Grunden för en hög kvalitet är legitimerade förskollärare och utbildade barnskötare. Förvaltningen följer upp andelen legitimerade förskollärare och utbildade barnskötare i samband med tertialrapporter och verksamhetsberättelsen.

Förskollärarna har ett särskilt ansvar för att leda, planera och följa upp undervisningen. Rektorer ska följa förskolornas arbete, utveckla det kollegiala lärandet och ge stöd till de medarbetare som behöver höja sin kompetens. Förskolorna ska under året utveckla dokumentationen av barnens lärande.

Alla förskolor arbetar medvetet med barnens lärande och språkutveckling med stöd av förvaltningens gemensamma dokument för pedagogiska miljöer och språk. Förskolornas specialpedagoger kommer att erbjuda barnskötare och förskollärare en utbildning om flerspråkighet under året.

Förvaltningen ska följa upp förskolornas fördjupningsarbete med leken för att se till att alla barn får ta del av inspirerande lekmiljöer. Alla förskolor arbetar med att utveckla barns förutsättningar till rörelse och pulshöjande aktiviteter på förskolan. För att nå en likvärdig förskola för alla barn har varje förskoleenhet en specialpedagog anställd. Förskollärarna tar ett gemensamt ansvar för hela förskolans analys och uppföljning av läroplansområdena. Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet har förvaltningen en regelbunden dialog med rektorerna om varje förskolas kvalitet för att öka likvärdigheten.

Förväntat resultat

Alla förskolor har en väl fungerande organisation och ett väl fungerande systematiskt kvalitetsarbete.

Alla barn erbjuds undervisning och lärande i innehållsrika pedagogiska miljöer.

Alla barn ska ges möjlighet att utveckla sina språkliga och kommunikativa förmågor.

Leken har en central plats på alla förskolor.

Alla förskolor arbetar med rörelse och fysiska aktiviteter

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel avdelningar som deltar i fördjupningsarbetet om lek	90 %		Tertial
♀ Andel vårdnadshavare som upplever att barnet uppmuntras till att utveckla sitt språk			År
♀ Andel vårdnadshavare som upplever att den pedagogiska miljön på barnets förskola uppmuntrar till lek, utveckling och lärande.			År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla förskolor arbetar språkutvecklande utifrån språkmodulerna; strategier för språkutveckling och språklig förebild i förskolan	2023-01-01	2023-12-31
Alla förskolor utvecklar kvaliteten i dokumentationen av det enskilda barnets lärande	2023-01-01	2023-12-31
Alla förskolor utvecklar sitt arbete med barns rättigheter	2023-01-01	2023-12-31
Alla förskolor utvecklar sitt arbete med tydliggörande pedagogik	2023-01-01	2023-12-31
Förskoleavdelningen genomför riktade stödinsatser för förskolor med lägre kvalitet för att öka likvärdighet för alla barn.	2023-01-01	2023-12-31
Förskolornas utemiljöer utvärderas och utvecklas utifrån de gemensamma lekvärdesfaktorena	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen genomför kompetensutvecklingsinsatser för att öka pedagogernas kunskaper om sexuella övergrepp mot barn	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen ska följa upp riktlinjerna för mat och måltider i förskolan under året	2023-01-01	2023-12-31

Enhetsmål: Förskolan är likvärdig och främjar barnens utveckling och lärande

Förväntat resultat

Alla förskolor har en väl fungerande organisation och ett väl fungerande systematiskt kvalitetsarbete.

Alla barn erbjuds undervisning och lärande i innehållsrika pedagogiska miljöer.
Alla barn ska ges möjlighet att utveckla sina språkliga och kommunikativa förmågor.
Leken har en central plats på alla förskolor.
Alla förskolor arbetar med rörelse och fysisk aktiviteter

Arbetsätt

Förskolornas närmaste rektor/ biträdande rektor har ett nära ledarskap och tar tillsammans med medarbetarna ett gemensamt ansvar för förskolornas organisation och struktur av vardagsarbetet. På varje förskola görs en tydlig rollfördelning kring det systematiska kvalitetsarbetet där det framgår vem som ansvarar för och gör vad i respektive arbetslag. Ledningen följer det systematiska kvalitetsarbetet och ger stöd utifrån behov. Enhetens specialpedagog fortsätter med nätverk för pedagoger kring Tydliggörande pedagogik med fokus på hur det omsätts i praktiken. Ledningen skapar forum där nätverkets representanter sprider kunskaper vidare. Tillsammans med varje förskola tas mål och arbetsätt kring måltidspedagogik fram och omsätts under året. Ledningen kommer att göra en plan för hur utbildningen med språkmodulerna ska genomföras och följer via förskolornas språkmål upp hur det omsätts i praktiken och vad det får för effekter. Utifrån genomlysningen av lekvärdesfaktorerna på förskolegårdarna kommer varje förskola arbeta med utveckling av arbetsätt och utomhusmiljö utifrån det vi själva kan påverka.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Genomlysning av olika moment i utbildningen utifrån perspektivet barns delaktighet och inflytande, med utgångspunkt i Johanna von Bahr föreläsning om barnrätt	2023-01-01	2023-12-31
Lathund för arbetet kring lärloggar implementeras på alla förskolor	2023-01-01	2023-12-31
Riktad handledning, ledningen identifierar och prioriterar arbetslag som behöver handledning av specialpedagog för att skapa likvärdighet för alla barn. Detta sker månadsvis vid den specialpedagogiska konferensen	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 1.2.2 Kungsholmens kommunala förskolors kommunikation är tydlig och enhetlig

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom en tydlig och faktabaserad kommunikation och ett professionellt bemötande. Pedagogernas bemötande mot barn och vårdnadshavare följs upp genom den årliga brukarundersökningen. Varje höst går förvaltningen ut med en enkät med frågor om hur vårdnadshavare upplevt kommunikationen inför inskolningen av sitt barn. Vårdnadshavarna får ta del av barnens lärande via lärloggar och på utvecklingssamtal. Medarbetarnas nöjdhet med kommunikation och den sociala arbetsmiljön följs upp genom medarbetarenkäten, medarbetarsamtal och andra delar i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Förväntat resultat

Nya och befintliga vårdnadshavare och medarbetare väljer Kungsholmens förskolor.
Förskolornas medarbetare rekommenderar sin arbetsplats.
Vårdnadshavare och barn får ett bra bemötande.
Förskolornas kommunikation är likvärdig och enhetlig.

Samverkan med vårdnadshavarna utvecklas genom lärloggar föräldramöten och utvecklingssamtal

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel avdelningar som regelbundet publicerar grupplärloggar	90 %		Tertial
Andel vårdnadshavarna som är nöjda med inskolningen av sitt barn			År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla förskolor genomför utvecklingssamtalen med stöd av samtalsmodulen i planering och bedömning	2023-01-01	2023-12-31
Alla förskolor utvecklar sin externa kommunikation och inlägg på sociala medier	2023-01-01	2023-12-31

Enhetsmål: Enheten förmedlar Kungsholmens kommunala förskolors budskap och medarbetarna känner sitt värde som ambassadörer för sina förskolor

Förväntat resultat

Nya och befintliga vårdnadshavare och medarbetare väljer Kungsholmens förskolor.

Förskolornas medarbetare är stolta och rekommenderar sin arbetsplats.

Vårdnadshavare och barn får ett bra bemötande.

Förskolornas kommunikation är likvärdig och enhetlig.

Samverkan med vårdnadshavarna utvecklas genom föräldramöten och utvecklingssamtal

Arbetsätt

Alla förskolor har visningsansvariga pedagoger som regelbundet genomför väl förberedda visningar och har ett stöddokument kring vad som ska lyftas fram i samband med visningen. Ledningen tar ansvar för att visningsdatum finns annonserade på "Hitta förskola" med god framförhållning. I samarbete med närmaste chef gör alla förskolor en plan för hur de ska säkerställa att det blir ett regelbundet flöde på förskolans facebook sida. Ledningen följer sidorna och ger guidande feedback kring inläggen för att bidra till ökad kvalitet. Vi tar alla ett gemensamt ansvar för att vårdnadshavare får ett positivt bemötande i alla dialoger med oss på förskolan och är noga med att kommunicera att synpunkter välkomnas. Ledningen informerar vårdnadshavarna i början av varje termin kring de olika vägarna att framföra synpunkter och klagomål. Tillsammans hjälps vi åt att lyfta fram saker som vi kan känna stolthet över och synliggör det som fungerar bra och inte bara våra utvecklingsområden. genom tydliga OSA-mål arbetar vi för en ökad trivsel som bidrar till rekommendation av arbetsplatsen. Väl förberedda utvecklingssamtal och föräldramöten genomförs fortsatt i enlighet med enhetens kalendarium för SKA. Utvecklingssamtalen genomförs i samtalsmodulen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Ett möte per termin med representanter från respektive förskola i enheten kring förskolornas arbete Facebook	2023-01-01	2023-12-31
Ledningsteamet reviderar informationsfolder för enheten till visningar	2023-01-01	2023-01-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Vi uppdaterar vårt visningsmaterial för respektive förskola, vi tar fram en FAQ för varje förskola för att snabbt kunna återkoppla till nya vårdnadshavare som har frågor kring förskolan.	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

Nämndmål: 1.3.3 Personer i relationer där våld förekommer uppmärksammas och får det stöd de behöver.

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att tillförsäkra att alla som är utsatta för våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck erbjuds stöd och skydd. Insatser erbjuds också till personer som fallit offer för människohandel, prostitution, sexuellt våld oberoende relation samt till våldsutsatta och våldsutövare i unga parrelationer. Till grund för arbetet ligger Stockholms stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och människohandel mot sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation 2021-2025 samt Handlingsplan för att motverka människohandel och prostitution 2021.

Förvaltningen arbetar aktivt utifrån Agenda 2030. Bland annat med att öka jämställdheten (mål 5), minska ojämlikhet (mål 10), minska våldet i världen (delmål 16.1) samt skydda barn mot övergrepp, utnyttjande, människohandel och våld (delmål 16.2). Det normkritiska arbetet mot stereotypa könsroller ska under 2023 fortsätta genom att skolor erbjuds stöd i arbetet med mentorer i våldsprevention (MVP) och respekt och självrespekt (ROS). Det förebyggande arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck bedrivs tillsammans med förskolor och skolor.

Våldsutsatta ska uppmärksammas genom att frågor om våldsutsatthet ställs till barn och vuxna. Barn som upplever eller har upplevt våld ska erbjudas eget stöd. Samarbetet med Relationsvåldscentrum innerstaden utgör en central roll för stöd till våldsutsatta, barn som upplevt våld och våldsutövare. Förvaltningen ska försäkra att medarbetare har kunskap om de målgrupper som Stockholms stads program riktar sig till. Personer med särskild sårbarhet ska uppmärksammas och erbjudas stöd.

Ett fortsatt utvecklingsområde för 2023 är att komma i kontakt med och motivera våldsutövare att ta emot stöd.

I enlighet med gällande överenskommelsen mellan polismyndigheten och förvaltningen ska samverkan fortsätta för att motverka våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Förvaltningens verksamheter belyser anhörigperspektivet genom att uppmärksamma anhöriga och erbjuda eller hänvisa till eget stöd för målgruppen. En viktig resurs är förvaltningens

anhörigkonsulent som både har ett samordnande ansvar för arbetet och erbjuder olika former av stöd till anhöriga.

Förväntat resultat

Frågor om våldsutsatthet ställs till barn och vuxna inom socialtjänstens och äldreomsorgens myndighetsutövande verksamheter.

Barn som upplever eller har upplevt våld erbjuds individuellt anpassat stöd.

Barn tillförsäkras förskola eller skolgång vid placering på skyddat boende.

Socialtjänsten tillsammans med förskola och skola förebygger våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Enhetsmål: Medarbetare har verktyg för att upptäcka våld eller hot om våld i nära relationer och vet hur man anmäler sin oro

Förväntat resultat

Alla som arbetar på enhetens förskolor har kunskaper om barns rättighet att inte utsättas för eller bevittna våld och vet hur och var man anmäler sin oro/misstanke. Vid misstanke om att ett barn utsätts för/bevittnar våld eller är utsatt för annat brott anmäls detta alltid skyndsamt till socialtjänsten och rektor/ biträdande rektor. I utbildningen/undervisningen utvecklar barnen sina förmågor att förstå och uttrycka känslor. Vi ser att det finns tillitsfulla relationer mellan vuxna och barn genom att barnen anförtror sig till pedagogerna på förskolan.

Arbetsätt

Alla som arbetar på förskolorna skapar tillitsfulla relationer till barnen genom att finnas nära dem och möta deras tankar och känslor med respekt och omsorg. Vi lyssnar inte bara till barnens verbala kommunikation utan gör oss också lyhörda för kroppsspråk och förändrade beteenden och beaktar alltid möjligheten att det kan vara fråga om utsatthet. Vi arbetar kontinuerligt med olika material, aktiviteter och litteratur som synliggör barnens rättigheter för dem själva och stärker deras förmåga att uttrycka känslor och tankar. Vi är alla medvetna om att anmälningsplikten är individuell och tvekar aldrig att anmäla oro eller misstanke om att ett barn far illa. Om någon känner sig osäker på hur man ska agera tar man ansvar för att ta kontakt med rektor för stöd. Anmälningsplikten och hur man ska agera vid misstanke om brott mot ett barn tas upp på Apt.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Nämndmål: 1.5.1 Kungsholmsbor i alla åldrar tar del av ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att skapa förutsättningar för att alla invånare kan ta del av hälsofrämjande aktiviteter och kulturella upplevelser. För att stimulera fler

invånare till att bli fysiskt aktiva beaktas Idrottspolitiskt program för Stockholms stad 2018-2022. I planering ska hänsyn tas till stadens nya kulturstrategiska program. Verksamhetsområdet berör flera av målen i Agenda 2030 som mål 3, god hälsa och välbefinnande, mål 4, god utbildning för alla, mål 5, jämställdhet, mål 10, minskad ojämlikhet, mål 11, hållbara städer och samhällen, mål 15 ekosystem och biologisk mångfald samt mål 16, fredliga och inkluderande samhällen.

Barnen på förskolorna ska varje dag få möjlighet till fysiska aktiviteter. De ska också ges möjlighet att ta del av kulturella upplevelser och utöva eget skapande. För barn och unga anordnar fritidsgårdarna aktiviteter där besökarna får prova på olika typer av idrotter och följa med på olika kulturupplevelser. För äldre och personer med funktionsnedsättning planeras aktiviteter i dialog med målgrupperna och enskilda motiveras till hälsofrämjande aktiviteter. Förvaltningen beslutar om insatserna ledsagning och kontaktperson för att personer som har behov av stöd för att kunna delta i kulturella och hälsofrämjande aktiviteter får det stöd de behöver. De öppna mötesplatserna för vuxna och äldre informerar om utbud och aktiviteter och anpassar utbudet utifrån dialog och efterfrågan.

Nämnden beviljar föreningsstöd för att uppmuntra till engagemang i föreningslivet. Genom uppföljning av föreningsstöden säkerställs att de föreningar som erhållit bidrag står för demokratiska värderingar. Nämnden följer också föreningsrådets arbete för nya mötesplatser och bidrar vid behov för att etablera kontakter med t.ex. kulturförvaltningen.

Genom att utveckla parker och grönområden ges invånare och besökare möjlighet till fritidsaktiviteter och rekreation genom ett jämställt, jämlikt och tillgängligt nyttjande året om, samt bidrar till att värna de värdefulla natur- och kulturmiljöer som finns i stadsdelsområdet.

Förväntat resultat

Kungsholmsbor i alla åldrar kan ta del av ett varierat kultur- och idrottsutbud. Barn och ungdomar är fortsatt nöjda med tillgången till kultur- och idrottsaktiviteter. Föreningar bidrar till stimulans och aktiviteter för kungsholmsborna. Föreningslivet ges förbättrade möjligheter att träffas. I parker- och grönområden ska invånarnas behov fritidsaktiviteter och rekreation tillgodoses. Parkerna är mångfunktionella och erbjuder ett rikt utbud av aktiviteter och anläggningar, som möjliggör ett jämställt och jämlikt nyttjande. Parkernas karaktärsdrag och gröna kulturvärden förvaltas. Åtgärder som vidtas syftar till att värna och utveckla de kvaliteter och värdefulla natur- och kulturmiljöer som finns i stadsdelsområdet.

Enhetsmål: Förskolan ger alla barn möjlighet att ta del av ett varierat kulturutbud

Förväntat resultat

Alla barn bjuds under året in till professionella kulturupplevelser och vårdnadshavarna uppmärksammas på detta. På förskolorna utvecklar barnen materialkännedom och använder sig kontinuerligt av olika estetiska uttrycksformer och tekniker i utforskandet. Barnen får kontinuerligt besöka biblioteket och ta del av deras program för förskolan. Vårdnadshavarna vet vad kulturskapande i förskolan innebär och hur vi arbetar med det i förskolan.

Arbetsätt

Alla avdelningar på enhetens förskolor bokar minst en professionell kulturupplevelse via KULAN men gärna flera. Vi tar vara på den goda erfarenheten att bjuda in exempelvis teater- och musikgrupper till förskolorna då vi ser att det varit ett bra upplägg för framför allt de yngsta barnen. Alla barngrupper besöker biblioteket kontinuerligt och vi som arbetar på förskolan håller oss uppdaterade på vilka aktiviteter som erbjuds och bokar det som passar för respektive barngrupp. Alla avdelningar tar ansvar för att barnen kontinuerligt erbjuds varierade estetiska uttrycksformer. Via lärloggar och/eller nyhetsinlägg och i dialog med vårdnadshavarna berättar vi både om barnens egna kulturskapande och de professionella kulturupplevelser de får möta på förskolan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Enhetsövergripande workshops i bild och lera	2023-01-01	2023-12-31
Ledningen följer upp och säkerställer att respektive barngrupp får ta del av Kulan-erbjudanden, minst ett per år	2023-01-01	2023-04-30

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Nämndmål: 2.1.1 Nämndens verksamheter är energieffektiva och resurssmarta med låg påverkan på klimatet

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att verksamheter och medarbetare bedriver ett systematiskt arbete för att vara ännu mer energieffektiva och resurssmarta. Arbetet kopplar till flera mål i Agenda 2030, som mål 7: Hållbar energi, mål 11: Hållbara städer, mål 12: Hållbar konsumtion och mål 13: Bekämpa klimatförändringarna.

Minskad elanvändning där det är möjligt i det dagliga arbetet och kartläggning av energiförbrukning i förvaltningens lokaler ska fortsätta. Likaså ska förvaltningen arbeta för att effektivisera lokalernas ventilation och uppvärmning i samverkan med fastighetsbolagen.

Arbetet med att minska klimatbelastningen från mat och måltider prioriteras. Den inhandlade matens klimatpåverkan följs upp regelbundet i systemet Hantera livs. Utbildningsinsatser fortsätter om klimatsmart mat liksom om minskat matsvinn inom tema Grön och klimatsmart mat. Matsvinnsmätningar ska göras vår och höst i de verksamheter som hanterar mat. Statistik från upphandlade måltidsentreprenörer följs upp månadsvis. Det matavfall som ändå uppstår ska återvinnas.

Verksamheterna ska kartlägga vilken användning av plast- och engångsprodukter som är

nödvändig och vilken som kan minska eller upphöra helt. Soppåsar av återvunnen plast ska användas. Inga plastförpackningar ska läggas bland det restavfall som går till förbränning, utan sorteras som plast.

Stocket ska vara förstahandsalternativ vid inköp av möbler och inventarier. Alla verksamheter ska återvinna sitt avfall i följande fraktioner: matavfall, plastförpackningar, pappers-, glas och metallförpackningar, pant, batterier, elavfall, papper, tidningar och kartong. Rutiner för avyttrande av farligt avfall ska finnas.

Arbete och samverkan för klimatanpassing fokuserar på skyfallsrelaterade risker och effekter av värmebölja. Utbildande insatser för de funktioner som berörs. Planering och upprustning av parker bidrar till stärkt förmåga att hantera ett förändrat klimat.

Utbildning, kommunikation och stöd i miljö- och klimatarbetet utvecklas utifrån verksamheternas behov.

Förväntat resultat

Energiförbrukningen i nämndens lokaler minskar.

Klimatbelastningen från mat och måltider minskar.

Verksamheternas matsvinn minskar och matavfall som ändå uppstår återvinns.

Flergångs- och returalternativ väljs framför engångsprodukter.

Produkter väljs om möjligt i andra material än plast.

Alla avfallsfraktioner återvinns i verksamheterna och återbruket ökar.

Verksamheterna arbetar förebyggande med värmeböljor och skyfall.

Parker och grönområden är anpassade till nya klimatförutsättningar och bidrar till hantering av skyfall och värmeböljor.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla enheter återvinner: matavfall, plastförpackningar, pappers-, glas och metallförpackningar, pant, batterier, elavfall, papper, tidningar och kartong.	2023-01-01	2023-12-31
Alla verksamheter ska arbeta systematiskt för minskad och effektiviserad energianvändning i det dagliga arbetet.	2023-01-01	2023-12-31
Alla verksamheter ska kartlägga sin användning av plast- och engångsprodukter i syfte att identifiera vad som är nödvändigt och vad som kan minska eller upphöra helt.	2023-01-01	2023-12-31

Enhetsmål: I enheten präglas utbildningens alla delar av ett hållbarhetsperspektiv utifrån både ett socialt och ekologiskt perspektiv.

Förväntat resultat

I undervisningen får barnen möjlighet att ställa sig i relation till naturen och göra erfarenheter kring ekologi och vi kan se att ett varsamt förhållningssätt utvecklas.

Barnen möter etiska dilemman och erbjuds undervisning där deras tankar kring hållbarhet ur olika perspektiv utmanas och synliggörs.

Alla förskolor i enheten arbetar utifrån Kungsholmens matstrategi, hållbarhetsperspektivet står i fokus och barnen görs delaktiga i detta.

Arbetsätt

I enhetens förskolor är vi ofta i vår närmiljö tillsammans med barnen och tar då tillvara på att uppmärksamma hur den förändras både utifrån stadens utformning och årstidernas skiftningar. Vi som arbetar med barnen är förebilder genom att vi visar på ett varsamt förhållningssätt till både närmiljön och också den pedagogiska miljön och materialet på förskolan. Vi undersöker naturmaterial och odlar tillsammans med barnen och använder dessa aktiviteter som en ingång för samtal kring ekologi. Alla förskolor arbetar aktivt med Kungsholmens gemensamma matstrategi med fokus på förskolornas måltidspedagogik

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Ledningen bjuder in rekvisiter till uppföljning av inköp utifrån kemikaliesmart perspektiv	2023-01-01	2023-05-31
Under året följer ledningen upp det pågående arbetet kring matstrategin, (vid Apt) enheten utvecklar arbetet kring måltidspedagogik	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel		70 %	År

Nämndmål: 2.4.1 Nämndens verksamheter är hälsosamma och giftfria

Beskrivning

Nämnden når de förväntade resultaten genom att verksamheterna samverkar och bedriver ett systematiskt, intensifierat arbete. Material med skadliga kemikalier, som till exempel många plastsorter, ska fasas ut - särskilt i miljöer där barn, unga och gravida vistas. Miljömärkta och parfymfria kemikalier ska prioriteras vid inköp. Stadens web-utbildning Hållbara kontor ska genomföras av berörda. Registrering av kemiska produkter i kemikaliesystemet Chemsoft ska ske regelbundet, med kontinuerlig substitution (utbyte) av kemikalier som är skadliga för hälsa och miljö. Åtgärder för stärkta ekosystemtjänster i parker och grönområden bidrar till renare luft och vatten. Mål 3: God hälsa, mål 6: Rent vatten, mål 14: Hav och marina resurser, samt mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald är särskilt relevanta i arbetet för giftfria miljöer.

Stadens nya mål att köpa mat där krav ställts på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning inkluderas i det pågående arbetet med förvaltningens tema Grön och klimatsmart mat. Utbildande insatser kommer fokusera på att stärka kunskap om och stödja arbetet med att öka olika aspekter av mat så som ekologisk, klimatsmart, växtbaserad, säsongsanpassad och lokalproducerad mat. Här ska också minskat matsvinn, inköp och förvaring av mat samt plast och mat ingå. Det stora område som livsmedel och måltider spänner över innefattar merparten av de 17 målen i Agenda 2030. Här kan särskilt nämnas mål 2: Ingen hunger, mål 3: God hälsa, mål 9: Hållbar industri, mål 11: Hållbara städer, mål 12: Hållbar konsumtion, mål 13: Bekämpa klimatförändringarna, mål 14 och 15 (se ovan).

Utbildning, kommunikation och stöd i arbetet utvecklas utifrån verksamheternas behov. Förvaltningen bidrar till att öka allmänhetens kunskap om hållbara livsstilar genom kommunikation i olika kanaler.

Förväntat resultat

Kemikalieprodukter som köps in (bland annat disk-, tvätt- och städprodukter) är miljömärkta och parfymfria.

Växtbaserad, säsonganpassad och lokalproducerad mat väljs i högre omfattning.

De livsmedel som finns i verksamheten följer rådande krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning.

Kungsholmsbornas kunskap om hållbara livsstilar ökar.

Åtgärder i parker och grönområden bidrar till ekosystemtjänster, så som renare luft och renare vatten.

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Nämndens prognossäkerhet T2		+/- 1 %	År

Nämndmål: 3.1.1 Stadsdelsnämndens ekonomi lägger grunden för en jämlik välfärd

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att verksamheterna bedrivs inom beslutad budgetram, med god kvalitet, en effektiv organisation utifrån uppdraget och utifrån invånarnas behov.

Inom förvaltningen är ekonomistyrningen tydlig genom att den följer ansvarsnivåerna. Ekonomiuppföljningar genomförs månadsvis med stöd av ekonomicontroller och verksamheternas kostnader och kvalitet jämförs kontinuerligt. Vid ett befarat underskott vidtas åtgärder.

Lokalförsörjningen planeras utifrån en helhetssyn på nämndens totala behov och ekonomi. Underhåll sker löpande.

Förväntat resultat

God prognossäkerhet och en budget i balans.

Åtgärder vidtas vid befarat underskott och utifrån behov genomför förvaltningens chefer Anpassningar inom budgetramen.

Enhetsmål: Rektorn säkerställer att ekonomin är långsiktigt hållbar på alla förskolor inom enheten

Förväntat resultat

Enhetens budget är i balans och enheten säkerställer en långsiktig stabilitet i ekonomin.

Förvaltningens chefer har god kunskap om förändringar i verksamheten och gör Anpassningar inom budgetramen utifrån behov. Prognossäkerheten är god och åtgärder vidtas vid behov.

Arbetsätt

Rektor gör månadsvisa avstämningar och analyserar och tydliggör förklaringar och åtgärder till eventuella avvikelser. Ledningen använder resurser med nogsamhet och förmedlar även denna hållning till medarbetare. Under hösten 2023 har enheten en liten övertalighet i bemanning och fokus kommer att läggas vid att under året balansera bemanningen i relation till barnantal.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex		83	År
 Sjukfrånvaro		Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14		Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Nämndmål: 3.4.1 Förvaltningen är en attraktiv arbetsgivare där chefer och medarbetare har möjlighet att utvecklas utifrån verksamhetens behov och tillsammans skapar en hälsosam arbetsmiljö

Beskrivning

Förvaltningen når det förväntade resultatet genom att ha en väl fungerande arbetsmiljö där det systematiska arbetsmiljöarbetet är en naturlig del av verksamheten och sker i samverkan med de fackliga organisationerna. Chefer och medarbetare har en rimlig arbetsbelastning och kan rekommendera sin arbetsplats till andra. Förvaltningen utvecklar, behåller och attraherar medarbetare och chefer så att deras kompetens motsvarar det uppdrag som ska utföras. Chefer erbjuds ledarutvecklingsinsatser utifrån stadens chefsprofil och med fokus på tillitsbaserad

styrning. Vidare arbetar chefer och medarbetare aktivt för att utveckla och prova nya arbetsätt. Andelen medarbetare som önskar öka sin sysselsättningsgrad följs upp kontinuerligt. Därmed arbetar förvaltningen på flera sätt enligt Agenda 2030 och mål 3, god hälsa och välbefinnande, mål 5, jämställdhet samt mål 8, anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.

Förväntat resultat

Förvaltningen är en attraktiv arbetsgivare där chefer känner till stadens kompetensförsörjningsprocess och rekryterar enligt metoden kompetensbaserad rekrytering. Aktivt medskapande index (AMI) och Ledarskapsindex ökar.

Förvaltningens medarbetare erbjuds trygga anställningar och medarbetare med ofrivillig deltidsanställning erbjuds ökad sysselsättningsgrad eller heltid när detta är möjligt utifrån verksamhetens behov.

Frisknärvaron och personalrörligheten ligger på en sund nivå.

Verksamheterna har en god arbetsmiljö som är fri från diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier samt repressalier.

Hot, våld och otillåten påverkan förebyggs och chefer och medarbetare som drabbas får stöd.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel medarbetare inom förskolan som kan rekommendera sin arbetsplats	73 %		År
Andel medarbetare som vet var de ska vända sig om hen upplever sig utsatt för diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier			År
Ledarskapsindex			År

Enhetsmål: I enheten tar medarbetare och ledare ett gemensamt ansvar i att bidra till en organisatorisk- och social arbetsmiljö som främjar hälsa och bidrar till hög trivsel.

Förväntat resultat

I enheten är roller och ansvar tydliga så att var och en är trygg i vad som förväntas av just en själv. Alla vet också vart man ska vända sig om man behöver hjälp att prioritera sina arbetsuppgifter och ges stöd i detta vid behov. När man inte är i tjänst upplever man att det går att koppla av från arbetet och få möjlighet till återhämtning. Möts alla med respekt och ingen utsätts för kränkande särbehandling, alla är väl förtrodda med vad kränkande särbehandling innebär och hur man ska agera om man själv eller någon annan utsätts. På varje förskola finns gemensamma överenskommelser kring bemötande och förhållningssätt som bidrar positivt till den sociala arbetsmiljön. Frisknärvaron i enheten ökar.

Arbetsätt

I enheten har varje arbetslag tydlighet kring vem som ansvarar för vad, arbetslagen tar ett gemensamt ansvar för både vid avdelningsmöten och veckoreflektioner samt vid gemensamma möten för hela arbetsplatsen. Om man upplever att något är otydligt tar man ett eget ansvar att framföra det till berörda kollegor och/eller chef som ger stöd. I medarbetarsamtal och andra dialoger är chefen tydlig med förväntningarna och hjälper vid

behov till med hur man ska prioritera sina arbetsuppgifter. Vid exempelvis hög frånvaro använder vi oss av enhetens gemensamma rutin för prioritering av arbetet som en trygghet i att fokusera på rätt saker och veta vad som förväntas i dessa lägen. Ledningen tydliggör att all kommunikation och dialoger som berör arbetet ska ske inom ramen för arbetstiden, vi undviker därför att höra av oss till varandra på privat tid angående arbetet om det inte uppstått något mycket akut. Ledningen är tydlig med att all frånvaroanmälan görs direkt till förskolan och närmaste chef och inte i privata kanaler, undantaget då man blivit sjuk på sin öppning och behöver en ersättare. Förskolornas gemensamma överenskommelser kring bemötande och förhållningssätt lyfts kontinuerligt vid gemensamma möten för att säkerställa att de är välkända, fortsatt relevanta och efterlevs.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Ledningen tar ansvar för att under vårterminen arbeta fram rutiner för introduktion av nya medarbetare	2023-01-01	2023-06-30
Riskbedömningar av arbetsmiljön	2023-01-01	2023-12-18

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

Nämndmål: 3.5.1 Stadsdelsnämndens verksamheter har en hög beredskap och god handlingsförmåga

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom strategisk planering, genomförande och uppföljning av beredskapsarbetet i form av risk-och sårbarhetsanalyser och kontinuitetshöjande åtgärder. Under första delen av året ska de åtgärder som framkommer och prioriterats i risk-och sårbarhetsanalyserna implementeras och under senare delen av året ska uppföljning ske. Arbetet med risk-och sårbarhetsanalyser och kontinuitetshöjande åtgärder bidrar till mål 11, hållbara samhällen i Agenda 2030 genom att bygga upp en robusthet och stärka förmågan att hantera samhällsviktig verksamhet vid en allvarlig händelse.

Organisationen för trygghetspunkter ska säkerställas under året. En trygghetspunktsplan och plan för bemanning tas fram under året. Förvaltningen har regelbundna möten med Västermalms församling och samverkan sker inom POSOM. Krisstödarna fyller en viktig funktion för att ge invånare psykosocialt stöd vid allvarliga händelser. Utbildning och övning sker regelbundet. Krisledningsövningar genomförs regelbundet för att upprätthålla en god handlingsförmåga.

Förvaltningen genomför en aktiv avtalsuppföljning vilket främjar en sund konkurrens mellan seriösa företag. Inom förvaltningen pågår ett arbete med att bygga upp ett systematiskt arbetssätt mot välfärdsbrott och otillåten påverkan. Det handlar om att öka kunskapen och medvetenheten för att kunna förebygga, upptäcka och agera på välfärdsbrott och otillåten påverkan. Arbetet bidrar till mål 16, fredliga och inkluderande samhällen genom att arbeta systematiskt mot mutor och korruption.

Förvaltningen bedriver ett strukturerat och systematiskt informationssäkerhetsarbete. Under året ska en lokal anvisning tas fram och förvaltningen ska arbeta för att förtydliga roller och ansvar i organisationen. Handläggare Till
För att upprätthålla kunskapen kring informationssäkerhet Telefon: Hornsberg
ska medarbetare genomgå de obligatoriska utbildningarna i dataskydd och informationssäkerhet.

Förväntat resultat

Beredskapen är hög och förmågan att hantera kärnuppdragen under påfrestning stärks
Krisledningsorganisationen är uppdaterad och samverkan sker inom POSOM
Trygghetspunkterna är kända av invånarna och kan ge information i händelse av kris
Avtalsuppföljning säkerställer en god kvalitet
Kunskapen kring att upptäcka, förebygga och agera på välfärdsbrott och otillåten påverkan ökar
Kraven på skydd av information är säkerställd

Verksamhetsplan 2023 för Hornsbergs förskolor

Inledning

Enhetens organisation och strukturella förutsättningar

Hornsbergs förskoleenhet kommer att växa och från och med vårterminen 2023 bestå av de åtta förskolorna; Ängsknarren, Pilfinken, Leendet, Fröjden, Lilla Björnen, Havet, Vågen och Eden. Förskolorna varierar mycket i både storlek och yttre förutsättningar så som gårdar och lokaler. Några förskolor har stora egna gårdar anpassade för förskoleverksamhet medan andra behöver nyttja områdets gemensamma parker. Enhetens minsta förskola Vågen har 30 inskrivna och på den största förskolan Eden finns 108 barn. Förskola Vågen kommer att avvecklas under vårterminen och barngrupperna flyttas då in i befintliga verksamheter i närliggande enheter. Enheten har ett stabilt barnunderlag men vi kan ändå se att prognosen för antalet inskrivna barn sjunker något i samband med höstterminen 2023 då förskolorna Ängsknarren och Pilfinken väntas minska som en följd av att barnunderlaget som helhet på Kungsholmen förändras. Detta tillsammans med att Vågen avvecklas och att det redan under våren finns en viss övertalighet gör att enheten under året behöver arbeta med att anpassa bemanningen efter volymen av inskrivna barn. Enhetens ledningsteam består av rektor samt fyra biträdande rektorer (var av en med ett delat uppdrag som administratör) samt en specialpedagog på 80%.

Enhetens uppdrag

Enhetens uppdrag är att erbjuda förskoleverksamhet för barn från och med ett års ålder i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt. Förskolorna inom enheten ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Personalen samverkar löpande med barnets vårdnadshavare om barnets utveckling.

Ledarskap

Enheten leds av rektor i nära samarbete med fyra biträdande rektorer. Rektor har valt att fördela personal- och arbetsmiljöuppgifter till biträdande rektorer för specifika förskolor. Syftet med denna organisation är att åstadkomma en större närhet för medarbetarna till sin närmaste chef. Syftet är också att en rektor/biträdande rektor ska kunna vara mer operativ och äga processerna på en förskola för att kunna ha förståelse för helheten och utifrån detta stötta och utmana medarbetare för en ökad måluppfyllelse och en god arbetsmiljö. I enheten finns gemensamma arbetssätt och verktyg där medarbetare och rektor/biträdande rektor tar ett gemensamt ansvar för det systematiska kvalitetsarbetet. Varje förskola har sin egen individuella verksamhetsplan som speglar just deras utvecklingsbehov. Dessa används systematiskt under hela året och arbetas fram, följs upp och utvärderas i nära samarbete mellan medarbetare och rektor/biträdande rektor.

Utvecklingsområden:

Hög prioritet:

- Skapa en större systematik i kvalitetsarbetet på samtliga förskolor där ett första steg blir att introducera ett reviderat SKA-kalendarium
- Arbetet med PMDK är eftersatt på de flesta av enhetens förskolor och kommer att prioriteras under Vt-23
- Alla förskolor har påbörjat arbetet med individuella lärloggar men det skiljer sig åt både i kvalitet och kvantitet och det behöver vi arbeta med under 2023. Vi behöver också skapa en större tydlighet i hur den pedagogiska utvecklingstiden ska disponeras över hela året så att individuella lärloggar hinns med.
- Se över den pedagogiska utvecklingstiden så att den stämmer överens med de gemensamma riktlinjerna i stadsdelen
- Under 2023 kommer vi ha ett fortsatt fokus på leken
- Under 2023 kommer vi att ha ett fortsatt fokus på språkutvecklande arbete

Lägre prioritet

- Under höstterminen kommer vi att starta upp ett arbete kring tydliggörande pedagogik, andra utvecklingsområden behöver dock prioriteras först
- Vi utvecklar arbetet med måltidspedagogik på samtliga förskolor i enheten
- Utveckla former på varje förskola för att pedagogerna ska kunna mötas och dela med sig av sitt arbete mellan avdelningarna
- Vi behöver fortsätta arbetet med observation, dokumentation, reflektion och analys så att det blir ett underlag för att utveckla och fördjupa arbetet med barnen.

Utmaningar för verksamheten

Det finns en utmaning i att delar av det grundläggande kvalitetsarbetet inte är systematisera som det ska vara och ett exempel på det är arbetet med plan mot diskriminering och kränkande behandling. Detta gör att det blir en stor utmaning när vi samtidigt ska ta oss an nya utvecklingsområden så som måltidspedagogik och tydliggörande pedagogik. Under 2023 kommer vi i ledningen att behöva prioritera och omprioritera de framlyfta utvecklingsområdena för att säkerställa att vi arbetar med det som är grundläggande utifrån våra styrdokument innan vi tar oss an andra kvalitetsutvecklande områden.

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)		33 %	Tertial
 Antal barn per grupp		15	Tertial
 Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9	4,9	Tertial

Nämndmål: 1.2.1 Förskolan är likvärdig och främjar barns utveckling och lärande

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att barnen får en god omsorg, utbildning och undervisning.

Förskolans uppdrag utgår från de nationella målen i skollagen och förskolans läroplan samt kommunfullmäktiges mål. Uppdraget är i linje med mål 4 i Agenda 2030 om en god utbildning för alla. Grunden för en hög kvalitet är legitimerade förskollärare och utbildade barnskötare. Förvaltningen följer upp andelen legitimerade förskollärare och utbildade barnskötare i samband med tertialrapporter och verksamhetsberättelsen.

Förskollärarna har ett särskilt ansvar för att leda, planera och följa upp undervisningen. Rektorer ska följa förskolornas arbete, utveckla det kollegiala lärandet och ge stöd till de medarbetare som behöver höja sin kompetens. Förskolorna ska under året utveckla dokumentationen av barnens lärande.

Alla förskolor arbetar medvetet med barnens lärande och språkutveckling med stöd av förvaltningens gemensamma dokument för pedagogiska miljöer och språk. Förskolornas specialpedagoger kommer att erbjuda barnskötare och förskollärare en utbildning om flerspråkighet under året.

Förvaltningen ska följa upp förskolornas fördjupningsarbete med leken för att se till att alla barn får ta del av inspirerande lek miljöer. Alla förskolor arbetar med att utveckla barns förutsättningar till rörelse och pulshöjande aktiviteter på förskolan. För att nå en likvärdig förskola för alla barn har varje förskoleenhet en specialpedagog anställd. Förskollärarna tar ett gemensamt ansvar för hela förskolans analys och uppföljning av läroplansområdena. Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet har förvaltningen en regelbunden dialog med rektorerna om varje förskolas kvalitet för att öka likvärdigheten.

Förväntat resultat

Alla förskolor har en väl fungerande organisation och ett väl fungerande systematiskt kvalitetsarbete.

Alla barn erbjuds undervisning och lärande i innehållsrika pedagogiska miljöer.

Alla barn ska ges möjlighet att utveckla sina språkliga och kommunikativa förmågor.

Leken har en central plats på alla förskolor.

Alla förskolor arbetar med rörelse och fysiska aktiviteter

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel avdelningar som deltar i fördjupningsarbetet om lek	90 %		Tertial
♀ Andel vårdnadshavare som upplever att barnet uppmuntras till att utveckla sitt språk			År
♀ Andel vårdnadshavare som upplever att den pedagogiska miljön på barnets förskola uppmuntrar till lek, utveckling och lärande.			År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla förskolor arbetar språkutvecklande utifrån språkmodulerna; strategier för språkutveckling och språklig förebild i förskolan	2023-01-01	2023-12-31
Alla förskolor utvecklar kvaliteten i dokumentationen av det enskilda barnets lärande	2023-01-01	2023-12-31
Alla förskolor utvecklar sitt arbete med barns rättigheter	2023-01-01	2023-12-31
Alla förskolor utvecklar sitt arbete med tydliggörande pedagogik	2023-01-01	2023-12-31
Förskoleavdelningen genomför riktade stödinsatser för förskolor med lägre kvalitet för att öka likvärdighet för alla barn.	2023-01-01	2023-12-31
Förskolornas utemiljöer utvärderas och utvecklas utifrån de gemensamma lekvärdesfaktorererna	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen genomför kompetensutvecklingsinsatser för att öka pedagogernas kunskaper om sexuella övergrepp mot barn	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen ska följa upp riktlinjerna för mat och måltider i förskolan under året	2023-01-01	2023-12-31

Enhetsmål: Förskolan är likvärdig och främjar barns utveckling och lärande

Förväntat resultat

Alla förskolor har en väl fungerande organisation och ett väl fungerande systematiskt kvalitetsarbete.

Alla barn erbjuds undervisning och lärande i innehållsrika pedagogiska miljöer.

Alla barn ska ges möjlighet att utveckla sina språkliga och kommunikativa förmågor

Leken har en central plats på alla förskolor

Alla förskolor arbetar med rörelse och fysiskt aktiviteter

Arbetsätt

Förskolornas närmaste rektor/ biträdande rektor har ett nära ledarskap och tar tillsammans med medarbetarna ett gemensamt ansvar för förskolornas organisation och struktur av

vardagsarbetet. På varje förskola görs en tydlig rollfördelning kring det systematiska kvalitetsarbetet där det framgår vem som ansvarar för och gör vad i respektive arbetslag. Ledningen följer det systematiska kvalitetsarbetet och ger stöd utifrån behov.

Tillsammans med varje förskola tas mål och arbetssätt kring måltidspedagogik fram och omsätts under året. Ledningen kommer att göra en plan för hur utbildningen med språkmodulerna ska genomföras och följer via förskolornas språkmål upp hur det omsätts i praktiken och vad det får för effekter.

I våra nätverk och förskollärargrupper har vi fokus på utforskande arbetssätt och pedagogisk dokumentation. Detta bidrar till att fördjupa förståelsen för hur planerade undervisningstillfällen med utgångspunkt i barnens tankar och teorier kan iscensättas.

Under föregående år gjorde enheten en stor satsning på material och möbler till samtliga av enhetens förskolor. Under året kommer vi att på olika vis arbeta för att iordningställa och säkerställa att miljöerna är inbjudande och innehållsrika samt bibehåller de strukturer som skapats.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla förskolor gör en genomlysning av utemiljön utifrån underlaget "lekvärdesfaktorer" och resultatet blir ett underlag för att arbeta med utveckling av de pedagogiska utemiljöerna och innehållet i utbildningen vid utevistelse	2023-02-01	2023-04-30
Enhetens specialpedagog håller nätverk i hur man kan arbeta praktiskt med tydliggörande pedagogik	2023-08-31	2023-12-31
Genomlysning av olika moment i utbildningen utifrån perspektivet barns delaktighet och inflytande, med utgångspunkt i Johanna von Bahrs föreläsning om barnrätt. (aktivitet för de förskolor som har ett fungerande arbete med PMDK)	2023-01-01	2023-12-31
Introduktion av reviderat SKA-år	2023-01-01	2023-01-31
Upprätta plan mot diskriminering och kränkande behandling på de förskolor där det saknas samt implementera och skapa systematik kring detta arbete	2023-01-01	2023-06-30

Nämndmål: 1.2.2 Kungsholmens kommunala förskolors kommunikation är tydlig och enhetlig

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom en tydlig och faktabaserad kommunikation och ett professionellt bemötande. Pedagogernas bemötande mot barn och vårdnadshavare följs upp genom den årliga brukarundersökningen. Varje höst går förvaltningen ut med en enkät med frågor om hur vårdnadshavare upplevt kommunikationen inför inskolningen av sitt barn. Vårdnadshavarna får ta del av barnens lärande via lärloggar och på utvecklingssamtal. Medarbetarnas nöjdhet med kommunikation och den sociala arbetsmiljön följs upp genom medarbetarenkäten, medarbetarsamtal och andra delar i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Förväntat resultat

Nya och befintliga vårdnadshavare och medarbetare väljer Kungsholmens förskolor.
Förskolornas medarbetare rekommenderar sin arbetsplats.
Vårdnadshavare och barn får ett bra bemötande.
Förskolornas kommunikation är likvärdig och enhetlig.
Samverkan med vårdnadshavarna utvecklas genom lärloggar föräldramöten och utvecklingssamtal

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel avdelningar som regelbundet publicerar grupplärloggar	90 %		Tertial
Andel vårdnadshavarna som är nöjda med inskolningen av sitt barn			År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla förskolor genomför utvecklingssamtalen med stöd av samtalsmodulen i planering och bedömning	2023-01-01	2023-12-31
Alla förskolor utvecklar sin externa kommunikation och inlägg på sociala medier	2023-01-01	2023-12-31

Enhetsmål: Enheten förmedlar Kungsholmens kommunala förskolors budskap och medarbetarna känner sitt värde som ambassadörer för sina förskolor

Förväntat resultat

Nya och befintliga vårdnadshavare och medarbetare väljer Kungsholmens förskolor.
Förskolornas medarbetare är stolta och rekommenderar sin arbetsplats.
Vårdnadshavare och barn får ett bra bemötande
Förskolornas kommunikation är likvärdig och enhetlig.
Samverkan med vårdnadshavarna utvecklas genom föräldramöten och utvecklingssamtal

Arbetsätt

Alla förskolor har visningsansvariga pedagoger som regelbundet genomför väl förberedda visningar. Ledningen tar ansvar för att visningsdatum finns annonserade på "Hitta förskola" med god framförhållning. I samarbete med närmaste chef gör alla förskolor en plan för hur de ska säkerställa att det blir ett regelbundet flöde på förskolans Facebook sida. Ledningen följer sidorna och ger guidande feedback kring inläggen för att bidra till ökad kvalitet. Vi tar alla ett gemensamt ansvar för att vårdnadshavare får ett positivt bemötande i alla dialoger med oss på förskolan och är noga med att kommunicera att synpunkter välkomnas. Ledningen informerar vårdnadshavarna i början av varje termin kring de olika vägarna att framföra synpunkter och klagomål. Tillsammans hjälps vi åt att lyfta fram saker som vi kan känna stolthet över och synliggör det som fungerar bra och inte bara våra utvecklingsområden. genom tydliga OSA-mål arbetar vi för en ökad trivsel som bidrar till rekommendation av arbetsplatsen. Väl förberedda utvecklingssamtal och föräldramöten genomförs fortsatt i enlighet med enhetens kalendarium för SKA. Utvecklingssamtalen genomförs i samtalsmodulen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Uppföljning med varje förskola kring hur arbetet med facebook fungerar och sedan en plan för hur respektive förskola skapar alt bibehåller ett jämnt och bra flöde i kanalen	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

Nämndmål: 1.3.3 Personer i relationer där våld förekommer uppmärksammas och får det stöd de behöver.

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att tillförsäkra att alla som är utsatta för våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck erbjuds stöd och skydd. Insatser erbjuds också till personer som fallit offer för människohandel, prostitution, sexuellt våld oberoende relation samt till våldsutsatta och våldsutövare i unga parrelationer. Till grund för arbetet ligger Stockholms stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och människohandel mot sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation 2021-2025 samt Handlingsplan för att motverka människohandel och prostitution 2021.

Förvaltningen arbetar aktivt utifrån Agenda 2030. Bland annat med att öka jämställdheten (mål 5), minska ojämlikhet (mål 10), minska våldet i världen (delmål 16.1) samt skydda barn mot övergrepp, utnyttjande, människohandel och våld (delmål 16.2). Det normkritiska arbetet mot stereotypa könsroller ska under 2023 fortsätta genom att skolor erbjuds stöd i arbetet med mentorer i våldsprevention (MVP) och respekt och självrespekt (ROS). Det förebyggande arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck bedrivs tillsammans med förskolor och skolor.

Våldsutsatta ska uppmärksammas genom att frågor om våldsutsatthet ställs till barn och vuxna. Barn som upplever eller har upplevt våld ska erbjudas eget stöd. Samarbetet med Relationsvåldscentrum innerstaden utgör en central roll för stöd till våldsutsatta, barn som upplevt våld och våldsutövare. Förvaltningen ska försäkra att medarbetare har kunskap om de målgrupper som Stockholms stads program riktar sig till. Personer med särskild sårbarhet ska uppmärksammas och erbjudas stöd.

Ett fortsatt utvecklingsområde för 2023 är att komma i kontakt med och motivera våldsutövare att ta emot stöd.

I enlighet med gällande överenskommelsen mellan polismyndigheten och förvaltningen ska samverkan fortsätta för att motverka våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Förvaltningens verksamheter belyser anhängarperspektivet genom att uppmärksamma anhöriga och erbjuda eller hänvisa till eget stöd för målgruppen. En viktig resurs är förvaltningens

anhörigkonsulent som både har ett samordnande ansvar för arbetet och erbjuder olika former av stöd till anhöriga.

Förväntat resultat

Frågor om våldsutsatthet ställs till barn och vuxna inom socialtjänstens och äldreomsorgens myndighetsutövande verksamheter.

Barn som upplever eller har upplevt våld erbjuds individuellt anpassat stöd.

Barn tillförsäkras förskola eller skolgång vid placering på skyddat boende.

Socialtjänsten tillsammans med förskola och skola förebygger våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Enhetsmål: Enhetens förskolor bidrar aktivt till att barn som lever i relationer där våld förekommer får det stöd de behöver

Förväntat resultat

Alla som arbetar på enhetens förskolor har kunskap om barns rättighet att inte utsättas för eller bevittna våld och vet hur och var man anmäler sin oro/misstanke. Vid misstanke om att ett barn utsätts för eller bevittnar våld eller är utsatt för annat brott anmäls alltid detta skyndsamt till socialtjänsten och rektor/biträdande rektor. I utbildningen/undervisningen utvecklar barnen sina förmågor att förstå och uttrycka känslor. Vi ser att det finns tillitsfulla relationer mellan vuxna och barn genom att barnen anförtror sig till pedagogerna på förskolan.

Arbetsätt

Alla som arbetar på förskolorna skapar tillitsfulla relationer till barnen genom att finnas nära dem och möta deras tankar och känslor med respekt och omsorg. Vi lyssnar inte enbart till barnens verbala kommunikation utan gör oss också lyhörda för kroppsspråk och förändrade beteenden och beaktar alltid möjligheten att det kan vara fråga om någon form av utsatthet. Vi arbetar kontinuerligt med olika material, aktiviteter och litteratur som synliggör barns rättigheter för dem själva och stärker deras förmåga att uttrycka känslor och tankar. Vi är alla medvetna om att anmälningsplikten är individuell och tvekar aldrig att anmäla oro eller misstanke om att ett barn far illa. Om någon känner sig osäker på hur man ska agera tar man ett eget ansvar för att ta kontakt med ledningen för stöd. Anmälningsplikten och hur man ska agera vid misstanke om brott mot barn tas upp på APT under året.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
På studiedagen i februari tar varje arbetslag fram material/aktiviteter för att arbeta med barns rättigheter samt material/aktiviteter som bidrar till att uttrycka känslor och att prata om svåra saker. Det kan exempelvis vara material från "Liten och trygg" eller barnkonventionens material. Varje arbetslag gör då också en planering för hur detta arbete blir ett kontinuerligt inslag i utbildningen på varje avdelning	2023-02-16	2023-02-28
Pärm för barnsäkerhet	2023-01-20	2023-01-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Nämndmål: 1.5.1 Kungsholmsbor i alla åldrar tar del av ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att skapa förutsättningar för att alla invånare kan ta del av hälsofrämjande aktiviteter och kulturella upplevelser. För att stimulera fler invånare till att bli fysiskt aktiva beaktas Idrottspolitiskt program för Stockholms stad 2018-2022. I planering ska hänsyn tas till stadens nya kulturstrategiska program.

Verksamhetsområdet berör flera av målen i Agenda 2030 som mål 3, god hälsa och välbefinnande, mål 4, god utbildning för alla, mål 5, jämställdhet, mål 10, minskad ojämlikhet, mål 11, hållbara städer och samhällen, mål 15 ekosystem och biologisk mångfald samt mål 16, fredliga och inkluderande samhällen.

Barnen på förskolorna ska varje dag få möjlighet till fysiska aktiviteter. De ska också ges möjlighet att ta del av kulturella upplevelser och utöva eget skapande. För barn och unga anordnar fritidsgårdarna aktiviteter där besökarna får prova på olika typer av idrotter och följa med på olika kulturupplevelser. För äldre och personer med funktionsnedsättning planeras aktiviteter i dialog med målgrupperna och enskilda motiveras till hälsofrämjande aktiviteter. Förvaltningen beslutar om insatserna ledsagning och kontaktperson för att personer som har behov av stöd för att kunna delta i kulturella och hälsofrämjande aktiviteter får det stöd de behöver. De öppna mötesplatserna för vuxna och äldre informerar om utbud och aktiviteter och anpassar utbudet utifrån dialog och efterfrågan.

Nämnden beviljar föreningsstöd för att uppmuntra till engagemang i föreningslivet. Genom uppföljning av föreningsstöden säkerställs att de föreningar som erhållit bidrag står för demokratiska värderingar. Nämnden följer också föreningsrådets arbete för nya mötesplatser och bidrar vid behov för att etablera kontakter med t.ex. kulturförvaltningen.

Genom att utveckla parker och grönområden ges invånare och besökare möjlighet till fritidsaktiviteter och rekreation genom ett jämställt, jämlikt och tillgängligt nyttjande året om, samt bidrar till att värna de värdefulla natur- och kulturmiljöer som finns i stadsdelsområdet.

Förväntat resultat

Kungsholmsbor i alla åldrar kan ta del av ett varierat kultur- och idrottsutbud.

Barn och ungdomar är fortsatt nöjda med tillgången till kultur- och idrottsaktiviteter

Föreningar bidrar till stimulans och aktiviteter för kungsholmsborna

Föreningslivet ges förbättrade möjligheter att träffas

I parker- och grönområden ska invånarnas behov fritidsaktiviteter och rekreation tillgodoses.

Parkerna är mångfunktionella och erbjuder ett rikt utbud av aktiviteter och anläggningar, som möjliggör ett jämställt och jämlikt nyttjande. Parkernas karaktärsdrag och gröna kulturvärden

förvaltas. Åtgärder som vidtas syftar till att värna och utveckla de kvaliteter och värdefulla natur- och kulturmiljöer som finns i stadsdelsområdet.

Enhetsmål: Förskolorna ger alla barn möjlighet att möta ett kulturutbud och att själva bli producenter av kultur

Förväntat resultat

Alla grupper får under året uppleva minst en professionell scenkonst, på förskolan eller extern plats. På förskolan blir barnen aktiva producenter av kultur både via analoga och digitala uttrycksformer och vårdnadshavarna görs medvetna om vad kulturskapande på förskolan innebär. Barnen får ta del av Bibliotekets utbud av litteratur och deras program för förskolan.

Arbetsätt

Alla avdelningar på enhetens förskolor bokar minst en professionell kulturupplevelse via KULAN och ledningen tar ansvar för att följa upp detta på de förskolor där man har sitt närmaste ansvar. Vi tar vara på möjligheten att bjuda in exempelvis teater/musik-grupper till förskolorna då det är ett bra sätt att få möta kultur framförallt för de yngsta barnen. Pedagoger och ledning håller sig uppdaterade på bibliotekets program och bokar in aktiviteter som passar respektive barngrupp. Alla avdelningar tar ansvar för att analoga och digitala uttrycksformer kontinuerligt finns tillgängliga för barnen i utbildningen. Barnens kulturskapande och möte med professionell scenkonst synliggörs för vårdnadshavare genom att avdelningarna skriver lärloggar eller nyhetsinlägg kring detta.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Enhetsövergripande workshop i bild och eller lera	2023-01-01	2023-12-31
Ledningen följer kontinuerligt under året upp vilka grupper som deltagit i en professionell kulturupplevelse för att säkerställa att alla grupper erbjuds detta. I budget prioriteras pengar som möjliggör att grupper kan erbjudas fler än en professionell scenkonst i det fall förskolan kan arrangera för detta	2023-01-01	2023-12-31

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Nämndmål: 2.1.1 Nämndens verksamheter är energieffektiva och resurssmarta med låg påverkan på klimatet

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att verksamheter och medarbetare bedriver ett systematiskt arbete för att vara ännu mer energieffektiva och resurssmarta. Arbetet kopplar till flera mål i Agenda 2030, som mål 7: Hållbar energi, mål 11: Hållbara städer, mål 12: Hållbar konsumtion och mål 13: Bekämpa klimatförändringarna.

Minskad elanvändning där det är möjligt i det dagliga arbetet och kartläggning av energiförbrukning i förvaltningens lokaler ska fortsätta. Likaså ska förvaltningen arbeta för att effektivisera lokalernas ventilation och uppvärmning i samverkan med fastighetsbolagen.

Arbetet med att minska klimatbelastningen från mat och måltider prioriteras. Den inhandlade matens klimatpåverkan följs upp regelbundet i systemet Hantera livs. Utbildningsinsatser fortsätter om klimatsmart mat liksom om minskat matsvinn inom tema Grön och klimatsmart mat. Matsvinnsmätningar ska göras vår och höst i de verksamheter som hanterar mat. Statistik från upphandlade måltidsentreprenörer följs upp månadsvis. Det matavfall som ändå uppstår ska återvinnas.

Verksamheterna ska kartlägga vilken användning av plast- och engångsprodukter som är nödvändig och vilken som kan minska eller upphöra helt. Soppåsar av återvunnen plast ska användas. Inga plastförpackningar ska läggas bland det restavfall som går till förbränning, utan sorteras som plast.

Stocket ska vara förstahandsalternativ vid inköp av möbler och inventarier. Alla verksamheter ska återvinna sitt avfall i följande fraktioner: matavfall, plastförpackningar, pappers-, glas och metallförpackningar, pant, batterier, elavfall, papper, tidningar och kartong. Rutiner för avyttrande av farligt avfall ska finnas.

Arbete och samverkan för klimatanpassning fokuserar på skyfallsrelaterade risker och effekter av värmebölja. Utbildande insatser för de funktioner som berörs. Planering och upprustning av parker bidrar till stärkt förmåga att hantera ett förändrat klimat.

Utbildning, kommunikation och stöd i miljö- och klimatarbetet utvecklas utifrån verksamheternas behov.

Förväntat resultat

Energiförbrukningen i nämndens lokaler minskar.

Klimatbelastningen från mat och måltider minskar.

Verksamheternas matsvinn minskar och matavfall som ändå uppstår återvinns.

Flergångs- och returalternativ väljs framför engångsprodukter.

Produkter väljs om möjligt i andra material än plast.

Alla avfallsfraktioner återvinns i verksamheterna och återbruket ökar.

Verksamheterna arbetar förebyggande med värmeböljor och skyfall.

Parker och grönområden är anpassade till nya klimatförutsättningar och bidrar till hantering av skyfall och värmeböljor.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla enheter återvinner: matavfall, plastförpackningar, pappers-, glas och metallförpackningar, pant, batterier, elavfall, papper, tidningar och kartong.	2023-01-01	2023-12-31
Alla verksamheter ska arbeta systematiskt för minskad och effektiviserad energianvändning i det dagliga arbetet.	2023-01-01	2023-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla verksamheter ska kartlägga sin användning av plast- och engångsprodukter i syfte att identifiera vad som är nödvändigt och vad som kan minska eller upphöra helt.	2023-01-01	2023-12-31

Enhetsmål: I enheten präglas utbildningens alla delar av ett hållbarhets perspektiv utifrån både sociala och ekologiska perspektiv.

Förväntat resultat

I undervisningen får barnen möjlighet att ställa sig i relation till naturen och göra erfarenheter kring ekologi och vi kan se att ett varsamt förhållningssätt utvecklas.

I undervisningen/utbildningen utmanas barnens tankar kring hållbarhet ur såväl ekologiska som sociala perspektiv.

Barnens handlingskraft för att agera utifrån empati och medkänsla utvecklas.

Alla förskolor i enheten arbetar utifrån Kungsholmens matstrategi, hållbarhetsperspektivet står i fokus och barnen görs delaktiga i detta.

Arbetsätt

I enhetens förskolor är vi ofta i vår närmiljö tillsammans med barnen och tar då tillvara på att uppmärksamma hur den förändras både utifrån stadens utformning och årstidernas skiftningar. Vi som arbetar med barnen är förebilder genom att vi visar på ett varsamt förhållningssätt till både närmiljön och också den pedagogiska miljön och materialet på förskolan. Vi undersöker naturmaterial och odlar tillsammans med barnen och använder dessa aktiviteter som en ingång för samtal kring ekologi. På förskolorna möter barnen en utbildning/undervisning med ett fokus på social hållbarhet där deras egen handlingskraft stärks. Alla förskolor arbetar aktivt med Kungsholmens gemensamma matstrategi med fokus på förskolornas måltidspedagogik

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Under året följer ledningen upp det pågående arbetet kring matstrategin , (vid Apt) enheten utvecklar arbetet kring måltidspedagogik genom att varje förskola tillsammans med ledning skapar tydliga arbetssätt kring detta	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel		70 %	År

Nämndmål: 2.4.1 Nämndens verksamheter är hälsosamma och giftfria

Beskrivning

Nämnden når de förväntade resultaten genom att verksamheterna samverkar och bedriver ett systematiskt, intensifierat arbete. Material med skadliga kemikalier, som till exempel många platsorter, ska fasas ut - särskilt i miljöer där barn, unga och gravida vistas. Miljömärkta och

parfymfria kemikalier ska prioriteras vid inköp. Stadens web-utbildning Hållbara kontor ska genomföras av berörda. Registrering av kemiska produkter i kemikaliesystemet Chemsoft ska ske regelbundet, med kontinuerlig substitution (utbyte) av kemikalier som är skadliga för hälsa och miljö. Åtgärder för stärkta ekosystemtjänster i parker och grönområden bidrar till renare luft och vatten. Mål 3: God hälsa, mål 6: Rent vatten, mål 14: Hav och marina resurser, samt mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald är särskilt relevanta i arbetet för giftfria miljöer.

Stadens nya mål att köpa mat där krav ställts på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning inkluderas i det pågående arbetet med förvaltningens tema Grön och klimatsmart mat. Utbildande insatser kommer fokusera på att stärka kunskap om och stödja arbetet med att öka olika aspekter av mat så som ekologisk, klimatsmart, växtbaserad, säsonganpassad och lokalproducerad mat. Här ska också minskat matsvinn, inköp och förvaring av mat samt plast och mat ingå. Det stora område som livsmedel och måltider spannar över innefattar merparten av de 17 målen i Agenda 2030. Här kan särskilt nämnas mål 2: Ingen hunger, mål 3: God hälsa, mål 9: Hållbar industri, mål 11: Hållbara städer, mål 12: Hållbar konsumtion, mål 13: Bekämpa klimatförändringarna, mål 14 och 15 (se ovan).

Utbildning, kommunikation och stöd i arbetet utvecklas utifrån verksamheternas behov. Förvaltningen bidrar till att öka allmänhetens kunskap om hållbara livsstilar genom kommunikation i olika kanaler.

Förväntat resultat

Kemikalieprodukter som köps in (bland annat disk-, tvätt- och städprodukter) är miljömärkta och parfymfria.

Växtbaserad, säsonganpassad och lokalproducerad mat väljs i högre omfattning.

De livsmedel som finns i verksamheten följer rådande krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning.

Kungsholmsbornas kunskap om hållbara livsstilar ökar.

Åtgärder i parker och grönområden bidrar till ekosystemtjänster, så som renare luft och renare vatten.

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Nämndens prognossäkerhet T2		+/- 1 %	År

Nämndmål: 3.1.1 Stadsdelsnämndens ekonomi lägger grunden för en jämlik välfärd

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att verksamheterna bedrivs inom beslutad budgetram, med god kvalitet, en effektiv organisation utifrån uppdraget och utifrån invånarnas behov.

Inom förvaltningen är ekonomistyrningen tydlig genom att den följer ansvarsnivåerna. Ekonomiuppföljningar genomförs månadsvis med stöd av economicontroller och verksamheternas kostnader och kvalitet jämförs kontinuerligt. Vid ett befarat underskott vidtas åtgärder.

Lokalförsörjningen planeras utifrån en helhetssyn på nämndens totala behov och ekonomi. Underhåll sker löpande.

Förväntat resultat

God prognossäkerhet och en budget i balans.

Åtgärder vidtas vid befarat underskott och utifrån behov genomför förvaltningens chefer anpassningar inom budgetramen.

Enhetsmål: Rektor säkerställer att ekonomin är långsiktigt hållbar på alla förskolor inom enheten

Förväntat resultat

Enhetens budget är i balans och rektor säkerställer stabilitet i ekonomin. Rektor har god kunskap om förändringar i verksamheten och gör anpassningar inom budgetramen vid behov. Prognossäkerheten är god och åtgärder vidtas vid behov.

Arbetsätt

Rektor gör månadsvisa uppföljningar och har inför dessa en nära samarbete med de biträdande rektorerna för att ha en detaljerad kunskap om vad som kommer påverka ekonomin framåt. Eventuella avvikelser synliggörs samt åtgärdas vid behov. Under framförallt hösten 2023 har enheten en övertalighet av både förskollärare och barnskötare och ledningsgruppen kommer att arbeta aktivt för att balansera detta mot antalet inskrivna barn under året.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex		83	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Sjukfrånvaro		Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14		Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Nämndmål: 3.4.1 Förvaltningen är en attraktiv arbetsgivare där chefer och medarbetare har möjlighet att utvecklas utifrån verksamhetens behov och tillsammans skapar en hälsosam arbetsmiljö

Beskrivning

Förvaltningen når det förväntade resultatet genom att ha en väl fungerande arbetsmiljö där det systematiska arbetsmiljöarbetet är en naturlig del av verksamheten och sker i samverkan med de fackliga organisationerna. Chefer och medarbetare har en rimlig arbetsbelastning och kan rekommendera sin arbetsplats till andra. Förvaltningen utvecklar, behåller och attraherar medarbetare och chefer så att deras kompetens motsvarar det uppdrag som ska utföras. Chefer erbjuds ledarutvecklingsinsatser utifrån stadens chefsprofil och med fokus på tillitsbaserad styrning. Vidare arbetar chefer och medarbetare aktivt för att utveckla och prova nya arbetsätt. Andelen medarbetare som önskar öka sin sysselsättningsgrad följs upp kontinuerligt. Därmed arbetar förvaltningen på flera sätt enligt Agenda 2030 och mål 3, god hälsa och välbefinnande, mål 5, jämställdhet samt mål 8, anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.

Förväntat resultat

Förvaltningen är en attraktiv arbetsgivare där chefer känner till stadens kompetensförsörjningsprocess och rekryterar enligt metoden kompetensbaserad rekrytering
Aktivt medskapande index (AMI) och Ledarskapsindex ökar
Förvaltningens medarbetare erbjuds trygga anställningar och medarbetare med ofrivillig deltidsanställning erbjuds ökad sysselsättningsgrad eller heltid när detta är möjligt utifrån verksamhetens behov
Frisknärvaron och personalrörligheten ligger på en sund nivå
Verksamheterna har en god arbetsmiljö som är fri från diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier samt repressalier
Hot, våld och otillåten påverkan förebyggs och chefer och medarbetare som drabbas får stöd

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel medarbetare inom förskolan som kan rekommendera sin arbetsplats	73 %		År
Andel medarbetare som vet var de ska vända sig om hen upplever sig utsatt för diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier			År
Ledarskapsindex			År

Enhetsmål: I enheten tar medarbetare och ledare ett gemensamt ansvar i att bidra till en organisatorisk- och social arbetsmiljö som främjar hälsa och bidrar till hög trivsel

Förväntat resultat

I enheten är roller och ansvar tydliga så att var och en kan vara trygga i vad som förväntas av just en själv. Alla vet också vart man ska vända sig om man behöver hjälp att prioritera sina arbetsuppgifter och ges stöd i detta vid behov. När man inte är i tjänst upplever man att det går att koppla av från arbetet och få möjlighet till återhämtning. På Hornsbergs förskolor möts alla med respekt och ingen utsätts för kränkande särbehandling på arbetet. Alla som arbetar i enheten är väl förtrogna med vad kränkande särbehandling innebär och hur man ska agera om man själv eller någon annan utsätts. På varje förskola finns gemensamma överenskommelser kring bemötande och förhållningssätt som bidrar positivt till den sociala arbetsmiljön. Frisknärvaron i enheten ökar.

Arbetsätt

I enheten har varje arbetslag tydlighet kring vem som ansvarar för vad, arbetslagen tar ett gemensamt ansvar för både vid avdelningsmöten och veckoreflektioner samt vid gemensamma möten för hela arbetsplatsen. Om man upplever att något är otydligt tar man ett eget ansvar att framföra det till berörda kollegor och/eller chef som ger stöd. I medarbetarsamtal och andra dialoger är chefen tydlig med förväntningarna och hjälper vid behov till med hur man ska prioritera sina arbetsuppgifter. Vid exempelvis hög frånvaro använder vi oss av enhetens gemensamma rutin för prioritering av arbetet som en trygghet i att fokusera på rätt saker och veta vad som förväntas i dessa lägen. Ledningen tydliggör att all kommunikation och dialoger som berör arbetet ska ske inom ramen för arbetstiden, vi undviker därför att höra av oss till varandra på privat tid angående arbetet om det inte uppstår något mycket akut. Ledningen är tydlig med att all frånvaroanmälan görs direkt till förskolan och närmaste chef och inte i privata kanaler, undantaget då man blivit sjuk på sin öppning och behöver en ersättare. Förskolornas gemensamma överenskommelser kring bemötande och förhållningssätt lyfts kontinuerligt vid gemensamma möten för att säkerställa att de är välkända, fortsatt relevanta och efterlevs.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Dialoger kring pauser på respektive förskola, vad kan de innebära och hur möjliggör vi pauser på ett hållbart vis?	2023-01-01	2023-04-30
Implementering av rutinen för prioriteringar vid hög frånvaro	2023-01-01	2023-02-28
Riskbedömningar av arbetsmiljön	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

Nämndmål: 3.5.1 Stadsdelsnämndens verksamheter har en hög beredskap och god handlingsförmåga

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom strategisk planering, genomförande och uppföljning av beredskapsarbetet i form av risk-och sårbarhetsanalyser och kontinuitetshöjande åtgärder. Under första delen av året ska de åtgärder som framkommer och prioriterats i risk-och sårbarhetsanalyserna implementeras och under senare delen av året ska uppföljning ske. Arbetet med risk-och sårbarhetsanalyser och kontinuitetshöjande åtgärder bidrar till mål 11, hållbara samhällen i Agenda 2030 genom att bygga upp en robusthet och stärka förmågan att hantera samhällsviktig verksamhet vid en allvarlig händelse.

Organisationen för trygghetspunkter ska säkerställas under året. En trygghetspunktsplan och plan för bemanning tas fram under året. Förvaltningen har regelbundna möten med Västermalms församling och samverkan sker inom POSOM. Krisstödarna fyller en viktig funktion för att ge invånare psykosocialt stöd vid allvarliga händelser. Utbildning och övning sker regelbundet. Krisledningsövningar genomförs regelbundet för att upprätthålla en god handlingsförmåga.

Förvaltningen genomför en aktiv avtalsuppföljning vilket främjar en sund konkurrens mellan seriösa företag. Inom förvaltningen pågår ett arbete med att bygga upp ett systematiskt arbetssätt mot välfärdsbrott och otillåten påverkan. Det handlar om att öka kunskapen och medvetenheten för att kunna förebygga, upptäcka och agera på välfärdsbrott och otillåten påverkan. Arbetet bidrar till mål 16, fredliga och inkluderande samhällen genom att arbeta systematiskt mot mutor och korruption.

Förvaltningen bedriver ett strukturerat och systematiskt informationssäkerhetsarbete. Under året ska en lokal anvisning tas fram och förvaltningen ska arbeta för att förtydliga roller och ansvar i organisationen. För att upprätthålla kunskapen kring informationssäkerhet ska medarbetare genomgå de obligatoriska utbildningarna i dataskydd och informationssäkerhet.

Förväntat resultat

Beredskapen är hög och förmågan att hantera kärnuppdragen under påfrestning stärks
Krisledningsorganisationen är uppdaterad och samverkan sker inom POSOM
Trygghetspunkterna är kända av invånarna och kan ge information i händelse av kris
Avtalsuppföljning säkerställer en god kvalitet
Kunskapen kring att upptäcka, förebygga och agera på välfärdsbrott och otillåten påverkan ökar
Kraven på skydd av information är säkerställd

Verksamhetsplan 2023 för Marieberg och Essingeöarnas förskolor

Inledning

Marieberg och Essingeöarnas organisation och strukturella förutsättningar

Marieberg och Essingeöarnas förskoleenhet består av fem förskolor, Konradsberg, Purpurn, Vita Villan, Luxviken och Essingehöjden. Tillsammans har enheten cirka 274 barn och cirka 55 medarbetare. Förskolorna ligger på Stora och Lilla Essingen samt vid Rålambsvägen. Deras strukturella förutsättningar skiljer sig åt när det gäller antal inskrivna barn och medarbetare, lokaler och tillgång till gård. Den största förskolan är Essingehöjden med 95 barn och 17 medarbetare och den minsta förskolan är Purpurn med 30 barn och 6 medarbetare. Tre förskolor har tillagningskök med egen kock och två förskolor caterar sin mat. Förskoleledningen består av rektor, biträdande rektor och specialpedagog. Inom enheten arbetar en administratör på 50%.

Enhetens uppdrag

Enhetens uppdrag är att erbjuda förskoleverksamhet för barn från och med ett års ålder i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt. Förskolorna inom enheten ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Personalen samverkar löpande med barnets vårdnadshavare om barnets utveckling.

Ledarskap

Enheten leds av rektor i nära samarbete med en biträdande rektor. Rektor har valt att fördela personal- och arbetsmiljöuppgifter till biträdande rektor för specifika förskolor. Syftet med denna organisationsform är att lättare kunna följa, styra och stödja de enskilda förskolornas kärnprocesser, verka för god måluppfyllelse samt skapa nära och förtroendefulla relationer med medarbetare och verka för en god arbetsmiljö. Syftet är också att effektivisera arbetsvardagen samt att skapa större närhet för medarbetarna till sin närmaste chef. För att enheten ska sträva åt samma mål har rektor och biträdande rektor ett nära samarbete. Förskoleledningen träffas regelbundet att följa upp enhetens målstyrda arbete mot likvärdighet samt skapa gemensamma värderingar om hur vi bemöter och leder våra medarbetare. I enheten finns gemensamma arbetssätt och verktyg för att planera, följa upp och utvärdera undervisningen och utbildningen. Varje förskola har en egen verksamhetsplan som anger förskolans mål och förväntade resultat. Den tas fram, följs upp och utvärderas tillsammans med medarbetare och rektor/biträdande rektor systematiskt under året.

Utvecklingsområden för hela enheten 2023

- **Språk och Lek.** Vi kommer fortsätta arbetet med språkutvecklande arbetssätt och leken på alla förskolor.
- **Pedagogiska miljöer.** Vi kommer fortsätta arbetet med de avdelningar som behöver utveckla sina pedagogiska miljöer. Det handlar att dels om att erbjuda barnen ett rikt och varierat material, se över när det finns tillgängligt och hur det presenteras då vi iscensätter våra pedagogiska miljöer samt byta ut de möblemang som är gammalt och slitet.

- **Tydliggörande pedagogik** med fokus på att tydliggöra miljöer, strikturer och införa bildstod.
- **Individuella lärloggar.** Lärloggarna behöver utvecklas både i kvalitet och i kvantitet. Vi behöver skapa en gemensam referensram kring vad det innebär att beskriva barns lärande.
- **Översyn kring den pedagogiska utvecklingstiden** för att uppnå balans mellan planeringstid och dokumentationskrav.
- **Pedagogiska måltider i enlighet med måltidstrategin.**
- **Vita Villan.** Förskolan Vita Villan behöver fortsätta arbetet med att förbättra kvalitén på utbildningen och undervisningen samt arbeta för en kontinuitet i arbetslagen och minskad rotation hos medarbetargruppen.

Varje förskolans enskilda utvecklingsområden finns att läsa i de enskilda verksamhetsplanerna

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)		33 %	Tertial
 Antal barn per grupp		15	Tertial
 Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9	4,9	Tertial

Nämndmål: 1.2.1 Förskolan är likvärdig och främjar barns utveckling och lärande

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att barnen får en god omsorg, utbildning och undervisning.

Förskolans uppdrag utgår från de nationella målen i skollagen och förskolans läroplan samt kommunfullmäktiges mål. Uppdraget är i linje med mål 4 i Agenda 2030 om en god utbildning för alla. Grunden för en hög kvalitet är legitimerade förskollärare och utbildade barnskötare. Förvaltningen följer upp andelen legitimerade förskollärare och utbildade barnskötare i samband med tertialrapporter och verksamhetsberättelsen.

Förskollärarna har ett särskilt ansvar för att leda, planera och följa upp undervisningen. Rektorer ska följa förskolornas arbete, utveckla det kollegiala lärandet och ge stöd till de medarbetare som behöver höja sin kompetens. Förskolorna ska under året utveckla dokumentationen av barnens lärande.

Alla förskolor arbetar medvetet med barnens lärande och språkutveckling med stöd av förvaltningens gemensamma dokument för pedagogiska miljöer och språk. Förskolornas specialpedagoger kommer att erbjuda barnskötare och förskollärare en utbildning om flerspråkighet under året.

Förvaltningen ska följa upp förskolornas fördjupningsarbete med leken för att se till att alla barn får ta del av inspirerande lekmiljöer. Alla förskolor arbetar med att utveckla barns förutsättningar till rörelse och pulshöjande aktiviteter på förskolan. För att nå en likvärdig förskola för alla barn har varje förskoleenhet en specialpedagog anställd. Förskollärarna tar ett gemensamt ansvar för hela förskolans analys och uppföljning av läroplansområdena. Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet har förvaltningen en regelbunden dialog med rektorerna om varje förskolas kvalitet för att öka likvärdigheten.

Förväntat resultat

Alla förskolor har en väl fungerande organisation och ett väl fungerande systematiskt kvalitetsarbete.

Alla barn erbjuds undervisning och lärande i innehållsrika pedagogiska miljöer.

Alla barn ska ges möjlighet att utveckla sina språkliga och kommunikativa förmågor.

Leken har en central plats på alla förskolor.

Alla förskolor arbetar med rörelse och fysiska aktiviteter

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel avdelningar som deltar i fördjupningsarbetet om lek	90 %		Tertial
♀ Andel vårdnadshavare som upplever att barnet uppmuntras till att utveckla sitt språk			År
♀ Andel vårdnadshavare som upplever att den pedagogiska miljön på barnets förskola uppmuntrar till lek, utveckling och lärande.			År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla förskolor arbetar språkutvecklande utifrån språkmodulerna; strategier för språkutveckling och språklig förebild i förskolan	2023-01-01	2023-12-31
Alla förskolor utvecklar kvaliteten i dokumentationen av det enskilda barnets lärande	2023-01-01	2023-12-31
Alla förskolor utvecklar sitt arbete med barns rättigheter	2023-01-01	2023-12-31
Alla förskolor utvecklar sitt arbete med tydliggörande pedagogik	2023-01-01	2023-12-31
Förskoleavdelningen genomför riktade stödinsatser för förskolor med lägre kvalitet för att öka likvärdighet för alla barn.	2023-01-01	2023-12-31
Förskolornas utemiljöer utvärderas och utvecklas utifrån de gemensamma lekvärdesfaktorererna	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen genomför kompetensutvecklingsinsatser för att öka pedagogernas kunskaper om sexuella övergrepp mot barn	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen ska följa upp riktlinjerna för mat och måltider i förskolan under året	2023-01-01	2023-12-31

Enhetsmål: Marieberg och Essingeöarnas förskolor är likvärdig och främjar barnens utveckling och lärande

Förväntat resultat

Alla förskolor har en väl fungerande organisation och ett väl fungerande systematiskt kvalitetsarbete.

Alla barn erbjuds undervisning och lärande i innehållsrika pedagogiska miljöer.

Alla barn ska ges möjlighet att utveckla sina språkliga och kommunikativa förmågor.

Leken har en central plats på alla förskolor.

Alla förskolor arbetar med rörelse och fysiska aktiviteter.

Arbetsätt

Förskolornas närmaste rektor/biträdande rektor har ett nära ledarskap och tar tillsammans med medarbetarna ett gemensamt ansvar för förskolans organisation och struktur av vardagsarbetet. På varje förskola görs en tydlig rollfördelning kring det systematiska kvalitetsarbetet där det framgår vem som ansvarar för vad i respektive arbetslag. Varje förskola går igenom enhetens ansvarsområdeslista i början på varje termin och varje förskola genomför veckomöten. Ledingen följer det systematiska kvalitetsarbetet och ger stöd utifrån varje förskolas behov. Enhetens specialpedagog fördelar i samråd med rektor sin kompetens efter identifierade behov. Nätverk hålls inom enheten för att verka för det kollegiala lärandet och sprida goda exempel. Tillsammans med varje förskola bestäms hur tydliggörande pedagogik ska omsättas i praktiken. Rektor och biträdande rektor ger återkoppling på grupplärloggarna och individuella lärloggarna.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
En plan och arbetsätt för pedagogiska måltider upprättas på varje förskola	2023-01-01	2023-12-31
Nätverk med fokus på individuella lärloggar	2023-01-01	2023-07-31
Plan för hur utbildningen med språkmodulerna ska genomföras och hur arbetet ska följas upp i korrelation till varje förskolas språkmål.	2023-01-01	2023-02-28

Nämndmål: 1.2.2 Kungsholmens kommunala förskolors kommunikation är tydlig och enhetlig

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom en tydlig och faktabaserad kommunikation och ett professionellt bemötande. Pedagogernas bemötande mot barn och vårdnadshavare följs upp genom den årliga brukarundersökningen. Varje höst går förvaltningen ut med en enkät med frågor om hur vårdnadshavare upplevt kommunikationen inför inskolningen av sitt barn. Vårdnadshavarna får ta del av barnens lärande via lärloggar och på utvecklingssamtal.

Medarbetarnas nöjdhet med kommunikation och den sociala arbetsmiljön följs upp genom medarbetarenkäten, medarbetarsamtal och andra delar i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Förväntat resultat

Nya och befintliga vårdnadshavare och medarbetare väljer Kungsholmens förskolor.
Förskolornas medarbetare rekommenderar sin arbetsplats.
Vårdnadshavare och barn får ett bra bemötande.
Förskolornas kommunikation är likvärdig och enhetlig.
Samverkan med vårdnadshavarna utvecklas genom lärloggar föräldramöten och utvecklingssamtal

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel avdelningar som regelbundet publicerar grupplärloggar	90 %		Tertial
Andel vårdnadshavarna som är nöjda med inskolningen av sitt barn			År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla förskolor genomför utvecklingssamtalen med stöd av samtalsmodulen i planering och bedömning	2023-01-01	2023-12-31
Alla förskolor utvecklar sin externa kommunikation och inlägg på sociala medier	2023-01-01	2023-12-31

Enhetsmål: Enheten förmedlar Kungsholmens kommunala förskolors budskap och medarbetarna känner sitt värde som ambassadörer för sina förskolor

Förväntat resultat

Nya och befintliga vårdnadshavare och medarbetare väljer Kungsholmens förskolor.
Förskolornas medarbetare rekommenderar sin arbetsplats.
Vårdnadshavare och barn får ett bra bemötande.
Förskolornas kommunikation är likvärdig och enhetlig.
Samverkan med vårdnadshavarna utvecklas genom lärloggar föräldramöten och utvecklingssamtal

Arbetsätt

Förskolorna följer Kungsholmens gemensamma introduktionsplan för nya vårdnadshavare och genomför föräldraaktiva introduktioner. Alla förskolor genomför visningar av sina förskolor och närmaste chef ansvarar för att datum finns på Facebook och "Hitta Förskola". Nya medarbetare får en god introduktion enligt enhetens introduktionsplan. Detta för att skapa ett varmt välkommande samt skapa tydlighet i arbetsuppgifter, ansvar och befogenheter. God kvalitet skapas genom att ledningen ser till att enhetens rutiner och överenskommelser är tydliga för medarbetarna. Förskolor publicerar regelbundet nyheter och lärloggar i enlighet med Kungsholmens Publiceringspolicy. Ledningen kommunicerar med vårdnadshavarna via nyheter i Skolplattformen utifrån behov och rektor publicerar kontinuerligt ett rektorsbrev till vårdnadshavarna. Varje förskola genomför i enlighet med enhetens SKA, utvecklingssamtal och föräldramöten och ser över innehållet så att det blir ett meningsfullt möte för vårdnadshavare och medarbetare. Ledningen informerar vårdnadshavarna i början av varje termin kring de olika vägarna att framföra synpunkter och klagomål. I transparens och i ett

nära samarbete mellan ledning och medarbetare tar vi upp klagomål och genomför återkopplingar på dessa.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

Nämndmål: 1.3.3 Personer i relationer där våld förekommer uppmärksammas och får det stöd de behöver.

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att tillförsäkra att alla som är utsatta för våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck erbjuds stöd och skydd. Insatser erbjuds också till personer som fallit offer för människohandel, prostitution, sexuellt våld oberoende relation samt till våldsutsatta och våldsutövare i unga parrelationer. Till grund för arbetet ligger Stockholms stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och människohandel mot sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation 2021-2025 samt Handlingsplan för att motverka människohandel och prostitution 2021.

Förvaltningen arbetar aktivt utifrån Agenda 2030. Bland annat med att öka jämställdheten (mål 5), minska ojämlikhet (mål 10), minska våldet i världen (delmål 16.1) samt skydda barn mot övergrepp, utnyttjande, människohandel och våld (delmål 16.2). Det normkritiska arbetet mot stereotypa könsroller ska under 2023 fortsätta genom att skolor erbjuds stöd i arbetet med mentorer i våldsprevention (MVP) och respekt och självrespekt (ROS). Det förebyggande arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck bedrivs tillsammans med förskolor och skolor.

Våldsutsatta ska uppmärksammas genom att frågor om våldsutsatthet ställs till barn och vuxna. Barn som upplever eller har upplevt våld ska erbjudas eget stöd. Samarbetet med Relationsvåldscentrum innerstaden utgör en central roll för stöd till våldsutsatta, barn som upplevt våld och våldsutövare. Förvaltningen ska försäkra att medarbetare har kunskap om de målgrupper som Stockholms stads program riktar sig till. Personer med särskild sårbarhet ska uppmärksammas och erbjudas stöd.

Ett fortsatt utvecklingsområde för 2023 är att komma i kontakt med och motivera våldsutövare att ta emot stöd.

I enlighet med gällande överenskommelsen mellan polismyndigheten och förvaltningen ska samverkan fortsätta för att motverka våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Förvaltningens verksamheter belyser anhörigperspektivet genom att uppmärksamma anhöriga och erbjuda eller hänvisa till eget stöd för målgruppen. En viktig resurs är förvaltningens anhörigkonsulent som både har ett samordnande ansvar för arbetet och erbjuder olika former av stöd till anhöriga.

Förväntat resultat

Frågor om våldsutsatthet ställs till barn och vuxna inom socialtjänstens och äldreomsorgens myndighetsutövande verksamheter.

Barn som upplever eller har upplevt våld erbjuds individuellt anpassat stöd.

Barn tillförsäkras förskola eller skolgång vid placering på skyddat boende.

Socialtjänsten tillsammans med förskola och skola förebygger våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Enhetsmål: Medarbetare har kunskap i att upptäcka våld eller hot om våld i nära relationer och vet hur och var man anmäler sin oro.

Förväntat resultat

Alla medarbetare agerar utifrån sin anmälningsplikt

Vi agerar när det behövs och barnrättsperspektivet beaktas alltid.

Vi vågar ta upp känsliga frågor med vårdnadshavare.

Arbetsätt

De skriftliga rutinerna för hur medarbetarna ska agera vid misstanke om barn som far illa och om anmälingsskyldigheten går igenom vid introduktion av nyanställda och på APT varje år. Vid osäkerhet rådfrågar vi socialtjänsten om hur vi ska agera. Barnkonventionens artiklar konkretiseras på våra möten och nätverk. Medarbetarna gör varje år en plan för diskriminering och kränkande behandling. Enhetens specialpedagog, rektor, och biträdande rektor är med i att analysera och utvärdera planen. Alla arbetslag använder sig av brottsförebyggande rådets material "Liten och trygg" eller annat material som vi finner passande. Ledningen planerar för utbildningstillfällen på APT för att stärka kunskapen kring våld mot barn, med exempelvis material från "barnfrid".

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Utbildning i valda delar från "Barnafrid" på APT	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Nämndmål: 1.5.1 Kungsholmsbor i alla åldrar tar del av ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att skapa förutsättningar för att alla invånare kan ta del av hälsofrämjande aktiviteter och kulturella upplevelser. För att stimulera fler invånare till att bli fysiskt aktiva beaktas Idrottspolitiskt program för Stockholms stad 2018-2022. I planering ska hänsyn tas till stadens nya kulturstrategiska program.

Verksamhetsområdet berör flera av målen i Agenda 2030 som mål 3, god hälsa och välbefinnande, mål 4, god utbildning för alla, mål 5, jämställdhet, mål 10, minskad

ojämlikhet, mål 11, hållbara städer och samhällen, mål 15 ekosystem och biologisk mångfald samt mål 16, fredliga och inkluderande samhällen.

Barnen på förskolorna ska varje dag få möjlighet till fysiska aktiviteter. De ska också ges möjlighet att ta del av kulturella upplevelser och utöva eget skapande. För barn och unga anordnar fritidsgårdarna aktiviteter där besökarna får prova på olika typer av idrotter och följa med på olika kulturupplevelser. För äldre och personer med funktionsnedsättning planeras aktiviteter i dialog med målgrupperna och enskilda motiveras till hälsofrämjande aktiviteter. Förvaltningen beslutar om insatserna ledsagning och kontaktperson för att personer som har behov av stöd för att kunna delta i kulturella och hälsofrämjande aktiviteter får det stöd de behöver. De öppna mötesplatserna för vuxna och äldre informerar om utbud och aktiviteter och anpassar utbudet utifrån dialog och efterfrågan.

Nämnden beviljar föreningsstöd för att uppmuntra till engagemang i föreningslivet. Genom uppföljning av föreningsstöden säkerställs att de föreningar som erhållit bidrag står för demokratiska värderingar. Nämnden följer också föreningsrådets arbete för nya mötesplatser och bidrar vid behov för att etablera kontakter med t.ex. kulturförvaltningen.

Genom att utveckla parker och grönområden ges invånare och besökare möjlighet till fritidsaktiviteter och rekreation genom ett jämställt, jämlikt och tillgängligt nyttjande året om, samt bidrar till att värna de värdefulla natur- och kulturmiljöer som finns i stadsdelsområdet.

Förväntat resultat

Kungsholmsbor i alla åldrar kan ta del av ett varierat kultur- och idrottsutbud.
Barn och ungdomar är fortsatt nöjda med tillgången till kultur- och idrottsaktiviteter
Föreningar bidrar till stimulans och aktiviteter för kungsholmsborna
Föreningslivet ges förbättrade möjligheter att träffas
I parker- och grönområden ska invånarnas behov fritidsaktiviteter och rekreation tillgodoses.
Parkerna är mångfunktionella och erbjuder ett rikt utbud av aktiviteter och anläggningar, som möjliggör ett jämställt och jämlikt nyttjande. Parkernas karaktärsdrag och gröna kulturvärden förvaltas. Åtgärder som vidtas syftar till att värna och utveckla de kvaliteter och värdefulla natur- och kulturmiljöer som finns i stadsdelsområdet.

Enhetsmål: Förskolan ger alla barnen möjlighet att ta del av ett varierat kulturutbud

Förväntat resultat

Barn ges möjlighet att ta del av kulturella upplevelser och utöva eget skapande.
Barnen får kontinuerligt besöka biblioteket och ta del av deras program för förskolan.
Undervisningen präglas av estetiska läroprocesser.
Vårdnadshavarna upplever att barn får ta del av professionell scenkonst och eget kulturskapande
Barns berättande synliggörs med digital teknik.

Arbetsätt

Alla avdelningar på enhetens förskolor bokar minst en professionell kulturupplevelse via KULAN en gång per termin. I samråd med ledningen bokas professionell scenkonst som kommer till de olika förskolorna eller till Konradsbergs aula som kan nyttjas som scen. Förskolorna genomför regelbundna besök till biblioteken och tar del av deras kulturutbud. I det pedagogiska verktyget planerar varje avdelning för att barnen möter olika estetiska uttryck, där barns berättande med digitala verktyg har använts. I våra kommunikationskanaler och i dialog med vårdshvarna uppmärksammar vi estetiska lärprocesser, barns eget kulturskapande och de kulturupplevelser vi tar del av utanför förskolan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Studiedagar med utbildning kring lera	2023-01-01	2023-02-28

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Nämndmål: 2.1.1 Nämndens verksamheter är energieffektiva och resurssmarta med låg påverkan på klimatet

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att verksamheter och medarbetare bedriver ett systematiskt arbete för att vara ännu mer energieffektiva och resurssmarta. Arbetet kopplar till flera mål i Agenda 2030, som mål 7: Hållbar energi, mål 11: Hållbara städer, mål 12: Hållbar konsumtion och mål 13: Bekämpa klimatförändringarna.

Minskad elanvändning där det är möjligt i det dagliga arbetet och kartläggning av energiförbrukning i förvaltningens lokaler ska fortsätta. Likaså ska förvaltningen arbeta för att effektivisera lokalernas ventilation och uppvärmning i samverkan med fastighetsbolagen.

Arbetet med att minska klimatbelastningen från mat och måltider prioriteras. Den inhandlade matens klimatpåverkan följs upp regelbundet i systemet Hantera livs. Utbildningsinsatser fortsätter om klimatsmart mat liksom om minskat matsvinn inom tema Grön och klimatsmart mat. Matsvinnsmätningar ska göras vår och höst i de verksamheter som hanterar mat. Statistik från upphandlade måltidsentreprenörer följs upp månadsvis. Det matavfall som ändå uppstår ska återvinnas.

Verksamheterna ska kartlägga vilken användning av plast- och engångsprodukter som är nödvändig och vilken som kan minska eller upphöra helt. Soppåsar av återvunnen plast ska användas. Inga plastförpackningar ska läggas bland det restavfall som går till förbränning, utan sorteras som plast.

Stocket ska vara förstahandsalternativ vid inköp av möbler och inventarier. Alla verksamheter ska återvinna sitt avfall i följande fraktioner: matavfall, plastförpackningar, pappers-, glas och metallförpackningar, pant, batterier, elavfall, papper, tidningar och kartong. Rutiner för avyttrande av farligt avfall ska finnas.

Arbete och samverkan för klimatanpassing fokuserar på skyfallsrelaterade risker och effekter av värmebölja. Utbildande insatser för de funktioner som berörs. Planering och upprustning av parker bidrar till stärkt förmåga att hantera ett förändrat klimat.

Utbildning, kommunikation och stöd i miljö- och klimatarbetet utvecklas utifrån verksamheternas behov.

Förväntat resultat

Energiförbrukningen i nämndens lokaler minskar.
Klimatbelastningen från mat och måltider minskar.
Verksamheternas matsvinn minskar och matavfall som ändå uppstår återvinns.
Flergångs- och returalternativ väljs framför engångsprodukter.
Produkter väljs om möjligt i andra material än plast.
Alla avfallsfraktioner återvinns i verksamheterna och återbruket ökar.
Verksamheterna arbetar förebyggande med värmeböljor och skyfall.
Parker och grönområden är anpassade till nya klimatförutsättningar och bidrar till hantering av skyfall och värmeböljor.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla enheter återvinns: matavfall, plastförpackningar, pappers-, glas och metallförpackningar, pant, batterier, elavfall, papper, tidningar och kartong.	2023-01-01	2023-12-31
Alla verksamheter ska arbeta systematiskt för minskad och effektiviserad energianvändning i det dagliga arbetet.	2023-01-01	2023-12-31
Alla verksamheter ska kartlägga sin användning av plast- och engångsprodukter i syfte att identifiera vad som är nödvändigt och vad som kan minska eller upphöra helt.	2023-01-01	2023-12-31

Enhetsmål: Förskolornas verksamheter är resursmarta med låg påverkan på klimatet

Förväntat resultat

Verksamheternas matsvinn minskar och matavfall som ändå uppstår återvinns.
Alla verksamheter ska återvinna sitt avfall
Produkter väljs om möjligt i andra material än plast.

Arbetsätt

Arbetet med att minska klimatbelastningen från mat och måltider genomförs i enlighet med måltidsstrategin. Kock ansvarar för att köpa in grön och klimatsmart mat och i samarbete med förskolorna arbeta för att minska matsvinn. Varje förskola ser till att det finns goda möjlighet till återvinning på flera platser på förskolan. Vid inköp ser vi till att köpa in klimatsmarta produkter. Varje förskola följer riktlinjerna för kemikalifriförskola och under året gås checklistan igenom.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giffria miljöer

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel		70 %	År

Nämndmål: 2.4.1 Nämndens verksamheter är hälsosamma och giffria

Beskrivning

Nämnden når de förväntade resultaten genom att verksamheterna samverkar och bedriver ett systematiskt, intensifierat arbete. Material med skadliga kemikalier, som till exempel många plastsorter, ska fasas ut - särskilt i miljöer där barn, unga och gravida vistas. Miljömärkta och parfymfria kemikalier ska prioriteras vid inköp. Stadens web-utbildning Hållbara kontor ska genomföras av berörda. Registrering av kemiska produkter i kemikaliesystemet Chemsoft ska ske regelbundet, med kontinuerlig substitution (utbyte) av kemikalier som är skadliga för hälsa och miljö. Åtgärder för stärkta ekosystemtjänster i parker och grönområden bidrar till renare luft och vatten. Mål 3: God hälsa, mål 6: Rent vatten, mål 14: Hav och marina resurser, samt mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald är särskilt relevanta i arbetet för giffria miljöer.

Stadens nya mål att köpa mat där krav ställts på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning inkluderas i det pågående arbetet med förvaltningens tema Grön och klimatsmart mat. Utbildande insatser kommer fokusera på att stärka kunskap om och stödja arbetet med att öka olika aspekter av mat så som ekologisk, klimatsmart, växtbaserad, säsonganpassad och lokalproducerad mat. Här ska också minskat matsvinn, inköp och förvaring av mat samt plast och mat ingå. Det stora område som livsmedel och måltider spänner över innefattar merparten av de 17 målen i Agenda 2030. Här kan särskilt nämnas mål 2: Ingen hunger, mål 3: God hälsa, mål 9: Hållbar industri, mål 11: Hållbara städer, mål 12: Hållbar konsumtion, mål 13: Bekämpa klimatförändringarna, mål 14 och 15 (se ovan).

Utbildning, kommunikation och stöd i arbetet utvecklas utifrån verksamheternas behov. Förvaltningen bidrar till att öka allmänhetens kunskap om hållbara livsstilar genom kommunikation i olika kanaler.

Förväntat resultat

Kemikalieprodukter som köps in (bland annat disk-, tvätt- och städprodukter) är miljömärkta och parfymfria.

Växtbaserad, säsonganpassad och lokalproducerad mat väljs i högre omfattning.

De livsmedel som finns i verksamheten följer rådande krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning.

Kungsholmsbornas kunskap om hållbara livsstilar ökar.

Åtgärder i parker och grönområden bidrar till ekosystemtjänster, så som renare luft och renare vatten.

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Nämndens prognossäkerhet T2		+/- 1 %	År

Nämndmål: 3.1.1 Stadsdelsnämndens ekonomi lägger grunden för en jämlik välfärd

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att verksamheterna bedrivs inom beslutad budgetram, med god kvalitet, en effektiv organisation utifrån uppdraget och utifrån invånarnas behov.

Inom förvaltningen är ekonomistyrningen tydlig genom att den följer ansvarsnivåerna. Ekonomiuppföljningar genomförs månadsvis med stöd av ekonomicontroller och verksamheternas kostnader och kvalitet jämförs kontinuerligt. Vid ett befarat underskott vidtas åtgärder.

Lokalförsörjningen planeras utifrån en helhetssyn på nämndens totala behov och ekonomi. Underhåll sker löpande.

Förväntat resultat

God prognossäkerhet och en budget i balans.

Åtgärder vidtas vid befarat underskott och utifrån behov genomför förvaltningens chefer anpassningar inom budgetramen.

Enhetsmål: Rektor säkerställer att ekonomin och långsiktigt hållbar på alla förskolor inom enheten

Förväntat resultat

Enheten har en budget i balans. Medel anpassas och fördelas och på ett ansvarsfullt sätt utifrån behov och för att skapa en likvärdig förskola.

Arbetsätt

Rektor genomför uppföljningar och analyser av budget varje månad. Avvikelser förklaras och åtgärder vidtas vid behov. Försköledningen ser över fördelning av resurser på ledningsmöten. Medarbetarna ges insyn över resursfördelning på arbetsplatsträffar.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex		83	År
 Sjukfrånvaro		Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14		Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Nämndmål: 3.4.1 Förvaltningen är en attraktiv arbetsgivare där chefer och medarbetare har möjlighet att utvecklas utifrån verksamhetens behov och tillsammans skapar en hälsosam arbetsmiljö

Beskrivning

Förvaltningen når det förväntade resultatet genom att ha en väl fungerande arbetsmiljö där det systematiska arbetsmiljöarbetet är en naturlig del av verksamheten och sker i samverkan med de fackliga organisationerna. Chefer och medarbetare har en rimlig arbetsbelastning och kan rekommendera sin arbetsplats till andra. Förvaltningen utvecklar, behåller och attraherar medarbetare och chefer så att deras kompetens motsvarar det uppdrag som ska utföras. Chefer erbjuds ledarutvecklingsinsatser utifrån stadens chefsprofil och med fokus på tillitsbaserad styrning. Vidare arbetar chefer och medarbetare aktivt för att utveckla och prova nya arbetssätt. Andelen medarbetare som önskar öka sin sysselsättningsgrad följs upp kontinuerligt. Därmed arbetar förvaltningen på flera sätt enligt Agenda 2030 och mål 3, god hälsa och välbefinnande, mål 5, jämställdhet samt mål 8, anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.

Förväntat resultat

Förvaltningen är en attraktiv arbetsgivare där chefer känner till stadens kompetensförsörjningsprocess och rekryterar enligt metoden kompetensbaserad rekrytering
Aktivt medskapande index (AMI) och Ledarskapsindex ökar
Förvaltningens medarbetare erbjuds trygga anställningar och medarbetare med ofrivillig deltidsanställning erbjuds ökad sysselsättningsgrad eller heltid när detta är möjligt utifrån verksamhetens behov
Frisknärvaron och personalrörligheten ligger på en sund nivå
Verksamheterna har en god arbetsmiljö som är fri från diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier samt repressalier
Hot, våld och otillåten påverkan förebyggs och chefer och medarbetare som drabbas får stöd

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel medarbetare inom förskolan som kan rekommendera sin arbetsplats	73 %		År
Andel medarbetare som vet var de ska vända sig om hen upplever sig utsatt för diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier			År
Ledarskapsindex			År

Enhetsmål: Marieberg och Essingeöarnas förskoleenhet är en attraktiv arbetsplats där chefer och medarbetare har möjlighet att utvecklas utifrån verksamhetens behov och tillsammans skapar en hälsosam arbetsmiljö

Förväntat resultat

Förvaltningen är en attraktiv arbetsgivare där aktivt medskapande index och ledarskapsindex stiger och där medarbetarna känner delaktighet och engagemang och i högre grad kan rekommendera sin arbetsplats till andra.

Alla medarbetare ska känna sig trygga på sin arbetsplats och i sitt yrkesutövande och om någon medarbetare blivit utsatt för hot och våld ska varje medarbetare och chef veta hur de hanterar situationen. Ett långsiktigt stöd finns. Förvaltningen är fri från diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier.

Personalrörligheten och sjukfrånvaron ligger på en sund nivå.

Arbetsätt

För att systematiskt arbeta med en god och trygg arbetsmiljö arbetar enheten efter stadsdelens gemensamma årshjul för organisatorisk och social arbetsmiljö. Resultat från medarbetarenkäten och höstens undersökning kring arbetsmiljö analyseras tillsammans med medarbetare och ligger till grund för varje förskolas OSA-mål.

Varje enskild förskola upprättar en handlingsplan för att förbättra arbetsmiljön. Risk och konsekvensanalyser genomförs exempelvis vid inskolningar för att hitta lösningar vid högre arbetsbelastningar. Ledarskapet har god kvalitet genom att Förskoleledningen följer upp och analyserar enhetens resultat, undervisningens genomförande och förutsättningar på olika sätt och genomför nödvändiga utvecklingsåtgärder. Den pedagogiska utvecklingstiden ses över och revideras utifrån behov.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Medarbetare erbjuds gå ergonomiutbildning	2023-01-01	2023-12-31
Översyn kring pedagogisk utvecklingstid	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla Handläggare Till verksamhetsområden

Nämndmål: 3.5.1 Stadsdelsnämndens verksamheter har en hög beredskap och god handlingsförmåga

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom strategisk planering, genomförande och uppföljning av beredskapsarbetet i form av risk-och sårbarhetsanalyser och kontinuitetshöjande åtgärder. Under första delen av året ska de åtgärder som framkommer och prioriterats i risk-och sårbarhetsanalyserna implementeras och under senare delen av året ska uppföljning ske. Arbetet med risk-och sårbarhetsanalyser och kontinuitetshöjande åtgärder bidrar till mål 11, hållbara samhällen i Agenda 2030 genom att bygga upp en robusthet och stärka förmågan att hantera samhällsviktig verksamhet vid en allvarlig händelse.

Organisationen för trygghetspunkter ska säkerställas under året. En trygghetspunktsplan och plan för bemanning tas fram under året. Förvaltningen har regelbundna möten med Västermalms församling och samverkan sker inom POSOM. Krisstödjarna fyller en viktig funktion för att ge invånare psykosocialt stöd vid allvarliga händelser. Utbildning och övning sker regelbundet. Krisledningsövningar genomförs regelbundet för att upprätthålla en god handlingsförmåga.

Förvaltningen genomför en aktiv avtalsuppföljning vilket främjar en sund konkurrens mellan seriösa företag. Inom förvaltningen pågår ett arbete med att bygga upp ett systematiskt arbetssätt mot välfärdsbrott och otillåten påverkan. Det handlar om att öka kunskapen och medvetenheten för att kunna förebygga, upptäcka och agera på välfärdsbrott och otillåten påverkan. Arbetet bidrar till mål 16, fredliga och inkluderande samhällen genom att arbeta systematiskt mot mutor och korrupcion.

Förvaltningen bedriver ett strukturerat och systematiskt informationssäkerhetsarbete. Under året ska en lokal anvisning tas fram och förvaltningen ska arbeta för att förtydliga roller och ansvar i organisationen. För att upprätthålla kunskapen kring informationssäkerhet ska medarbetare genomgå de obligatoriska utbildningarna i dataskydd och informationssäkerhet.

Förväntat resultat

Beredskapen är hög och förmågan att hantera kärnuppdragen under påfrestning stärks
Krisledningsorganisationen är uppdaterad och samverkan sker inom POSOM
Trygghetspunkterna är kända av invånarna och kan ge information i händelse av kris
Avtalsuppföljning säkerställer en god kvalitet
Kunskapen kring att upptäcka, förebygga och agera på välfärdsbrott och otillåten påverkan ökar
Kraven på skydd av information är säkerställd

Verksamhetsplan 2023 för Öppna förskolan

Inledning

Kungsholmen har två kommunala öppna förskolor som är en mötesplats för föräldralediga med yngre barn som ännu inte har börjat i förskolan. Här träffas nyblivna föräldrar och utbyter erfarenheter. Barn och föräldrar får möjlighet att delta i olika aktiviteter inom- och utomhus där material och leksaker är anpassade för åldersgruppen. En öppen förskola ligger på Kristinebergs strand och en i Rålambshovsparken, i samma lokaler hus som parkleken. På varje förskola arbetar en förskollärare och en barnskötare. Kristineberg kan ta emot 14 föräldrar samtidigt inomhus och Rålambshovsparken kan ta emot 11.

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

Nämndmål: 1.1.1 Alla barn och ungdomar på Kungsholmen erbjuds meningsfulla fritidssysselsättningar

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att skapa förutsättningar för att barn och unga som växer upp på Kungsholmen har tillgång till meningsfulla fritidssysselsättningar. Parklekarna och fritidsgårdarna är trygga, jämlika och jämställda vilket innebär att alla barn kan ta del av meningsfulla fritidssysselsättningar. Utifrån mål 5, jämställdhet, och mål 10, minskad ojämlikhet, i Agenda 2030 ska fritidsgårdarna följa upp sina verksamheter på ett sätt som möjliggör analyser gällande skillnader i kön, könsöverskridande identitet eller uttryck och funktionsnedsättning. Detta för att öka jämlikheten och nå grupper som idag inte besöker verksamheterna.

Förvaltningen utvecklar sina fritidsgårdar i enlighet med Stockholms stads strategi för fritids- och ungdomsgårdar. Under 2023 kommer förvaltningen medverka i arbetet med att ta fram en strategi för parklekarna som samordnas av kulturnämnden.

Barn och unga får genom parklekar och fritidsgårdar kunskaper som gör dem redo att möta vuxenvärlden och de ges möjligheter att utvecklas efter sina egna förutsättningar. En meningsfull fritid främjar långsiktig hälsa, lärande och sociala förmågor. Verksamheterna har ett tydligt barnperspektiv och barn och unga har möjlighet att påverka sin fritidsverksamhet och uppmuntras att bidra till aktiviteter. Parkleken erbjuder pedagogiska och lekfulla miljöer.

Under året ska utvecklandet av ett fritidsbibliotek på Kungsholmen utredas. Fritidsbibliotek innebär att barn och unga i området får möjlighet att låna sport- och fritidsutrustning för att prova på olika aktiviteter.

Förväntat resultat

Fritidsgårdarna utvecklas och har fler besök (jmf år 2022)
Parklekarna erbjuder aktiviteter med fokus på utevistelse och rörelse
Öppna förskolan är en mötesplats för vårdnadshavare och barn som inte börjat på förskola
Barnen på Kungsholmen erbjuds kollektivsamhet

Enhetsmål: Öppna förskolorna erbjuder vårdnadshavare till barn som inte går på förskolan en mötesplats med pedagogiska aktiviteter för barnen

Förväntat resultat

Öppna förskolorna erbjuder ett likvärdigt innehåll i verksamheten
Öppna förskolorna har ett gemensamt årshjul för återkommande evenemang
Öppna förskolorna har en gemensam policy för Facebook inlägg

Arbetsätt

På veckomötena följer vi upp vilka aktiviteter vi erbjuder och delger varandra tips och idéer samt planering

Enhetsmål: Öppna förskolorna har ett inkluderande och medvetet bemötande av alla besökare

Förväntat resultat

Öppna förskolorna arbetar aktivt med HBTQ frågor

Arbetsätt

Vi diskuterar sånger, texter, går igenom litteratur och vårt eget bemötande samt använder ett inkluderande språk

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

Nämndmål: 1.2.2 Kungsholmens kommunala förskolors kommunikation är tydlig och enhetlig

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom en tydlig och faktabaserad kommunikation och ett professionellt bemötande. Pedagogernas bemötande mot barn och vårdnadshavare följs upp genom den årliga brukarundersökningen. Varje höst går förvaltningen ut med en enkät med frågor om hur vårdnadshavare upplevt kommunikationen inför inskolningen av sitt barn. Vårdnadshavarna får ta del av barnens lärande via lärloggar och på utvecklingssamtal. Medarbetarnas nöjdhet med kommunikation och den sociala arbetsmiljön följs upp genom medarbetarenkäten, medarbetarsamtal och andra delar i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Förväntat resultat

Nya och befintliga vårdnadshavare och medarbetare väljer Kungsholmens förskolor.
Förskolornas medarbetare rekommenderar sin arbetsplats.
Vårdnadshavare och barn får ett bra bemötande.
Förskolornas kommunikation är likvärdig och enhetlig.
Samverkan med vårdnadshavarna utvecklas genom lärloggar föräldramöten och utvecklingssamtal

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

Nämndmål: 1.3.3 Personer i relationer där våld förekommer uppmärksammas och får det stöd de behöver.

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att tillförsäkra att alla som är utsatta för våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck erbjuds stöd och skydd. Insatser erbjuds också till personer som fallit offer för människohandel, prostitution, sexuellt våld oberoende relation samt till våldsutsatta och våldsutövare i unga parrelationer. Till grund för arbetet ligger Stockholms stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och människohandel mot sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation 2021-2025 samt Handlingsplan för att motverka människohandel och prostitution 2021.

Förvaltningen arbetar aktivt utifrån Agenda 2030. Bland annat med att öka jämställdheten (mål 5), minska ojämlikhet (mål 10), minska våldet i världen (delmål 16.1) samt skydda barn mot övergrepp, utnyttjande, människohandel och våld (delmål 16.2). Det normkritiska arbetet mot stereotypa könsroller ska under 2023 fortsätta genom att skolor erbjuds stöd i arbetet med mentorer i våldsprevention (MVP) och respekt och självrespekt (ROS). Det förebyggande arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck bedrivs tillsammans med förskolor och skolor.

Våldsutsatta ska uppmärksammas genom att frågor om våldsutsatthet ställs till barn och vuxna. Barn som upplever eller har upplevt våld ska erbjudas eget stöd. Samarbetet med Relationsvåldscentrum innerstaden utgör en central roll för stöd till våldsutsatta, barn som upplevt våld och våldsutövare. Förvaltningen ska försäkra att medarbetare har kunskap om de målgrupper som Stockholms stads program riktar sig till. Personer med särskild sårbarhet ska uppmärksammas och erbjudas stöd.

Ett fortsatt utvecklingsområde för 2023 är att komma i kontakt med och motivera våldsutövare att ta emot stöd.

I enlighet med gällande överenskommelsen mellan polismyndigheten och förvaltningen ska samverkan fortsätta för att motverka våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Förvaltningens verksamheter belyser anhörigperspektivet genom att uppmärksamma anhöriga och erbjuda eller hänvisa till eget stöd för målgruppen. En viktig resurs är förvaltningens anhörigkonsulent som både har ett samordnande ansvar för arbetet och erbjuder olika former av stöd till anhöriga.

Förväntat resultat

Frågor om våldsutsatthet ställs till barn och vuxna inom socialtjänstens och äldreomsorgens myndighetsutövande verksamheter.

Barn som upplever eller har upplevt våld erbjuds individuellt anpassat stöd.

Barn tillförsäkras förskola eller skolgång vid placering på skyddat boende.

Socialtjänsten tillsammans med förskola och skola förebygger våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Enhetsmål: Personalen på öppna förskolorna har goda kunskaper om våld i nära relationer och våld mot barn

Förväntat resultat

Personalen på öppna förskolorna har god kunskap om hur våld i nära relationer kan yttra sig och kan lyfta frågor om våld i nära relation med besökare.

Personalen känner till rutiner vid oro för barn

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Möte tillsammans med socialtjänsten	2023-01-27	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Nämndmål: 1.5.1 Kungsholmsbor i alla åldrar tar del av ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att skapa förutsättningar för att alla invånare kan ta del av hälsofrämjande aktiviteter och kulturella upplevelser. För att stimulera fler invånare till att bli fysiskt aktiva beaktas Idrottspolitiskt program för Stockholms stad 2018-2022. I planering ska hänsyn tas till stadens nya kulturstrategiska program.

Verksamhetsområdet berör flera av målen i Agenda 2030 som mål 3, god hälsa och välbefinnande, mål 4, god utbildning för alla, mål 5, jämställdhet, mål 10, minskad ojämlikhet, mål 11, hållbara städer och samhällen, mål 15 ekosystem och biologisk mångfald samt mål 16, fredliga och inkluderande samhällen.

Barnen på förskolorna ska varje dag få möjlighet till fysiska aktiviteter. De ska också ges möjlighet att ta del av kulturella upplevelser och utöva eget skapande. För barn och unga anordnar fritidsgårdarna aktiviteter där besökarna får prova på olika typer av idrotter och följa

med på olika kulturupplevelser. För äldre och personer med funktionsnedsättning planeras aktiviteter i dialog med målgrupperna och enskilda motiveras till hälsofrämjande aktiviteter. Förvaltningen beslutar om insatserna ledsagning och kontaktperson för att personer som har behov av stöd för att kunna delta i kulturella och hälsofrämjande aktiviteter får det stöd de behöver. De öppna mötesplatserna för vuxna och äldre informerar om utbud och aktiviteter och anpassar utbudet utifrån dialog och efterfrågan.

Nämnden beviljar föreningsstöd för att uppmuntra till engagemang i föreningslivet. Genom uppföljning av föreningsstöden säkerställs att de föreningar som erhållit bidrag står för demokratiska värderingar. Nämnden följer också föreningsrådets arbete för nya mötesplatser och bidrar vid behov för att etablera kontakter med t.ex. kulturförvaltningen.

Genom att utveckla parker och grönområden ges invånare och besökare möjlighet till fritidsaktiviteter och rekreation genom ett jämställt, jämlikt och tillgängligt nyttjande året om, samt bidrar till att värna de värdefulla natur- och kulturmiljöer som finns i stadsdelsområdet.

Förväntat resultat

Kungsholmsbor i alla åldrar kan ta del av ett varierat kultur- och idrottsutbud. Barn och ungdomar är fortsatt nöjda med tillgången till kultur- och idrottsaktiviteter. Föreningar bidrar till stimulans och aktiviteter för kungsholmsborna. Föreningslivet ges förbättrade möjligheter att träffas. I parker- och grönområden ska invånarnas behov fritidsaktiviteter och rekreation tillgodoses. Parkerna är mångfunktionella och erbjuder ett rikt utbud av aktiviteter och anläggningar, som möjliggör ett jämställt och jämlikt nyttjande. Parkernas karaktärsdrag och gröna kulturvärden förvaltas. Åtgärder som vidtas syftar till att värna och utveckla de kvaliteter och värdefulla natur- och kulturmiljöer som finns i stadsdelsområdet.

Enhetsmål: Öppna förskolan erbjuder ett varierat utbud av aktiviteter

Förväntat resultat

Öppna förskolan erbjuder professionell kulturupplevelse
Öppna förskolan har ett aktivt samarbete med biblioteket

Arbetsätt

Personalen erbjuder ett varierat utbud av aktiviteter så som musik, bild, rörelse, språk och lek.

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Nämndmål: 2.1.1 Nämndens verksamheter är energieffektiva och resurssmarta med låg påverkan på klimatet

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att verksamheter och medarbetare bedriver ett systematiskt arbete för att vara ännu mer energieffektiva och resurssmarta. Arbetet kopplar till flera mål i Agenda 2030, som mål 7: Hållbar energi, mål 11: Hållbara städer, mål 12: Hållbar konsumtion och mål 13: Bekämpa klimatförändringarna.

Minskad elanvändning där det är möjligt i det dagliga arbetet och kartläggning av energiförbrukning i förvaltningens lokaler ska fortsätta. Likaså ska förvaltningen arbeta för att effektivisera lokalernas ventilation och uppvärmning i samverkan med fastighetsbolagen.

Arbetet med att minska klimatbelastningen från mat och måltider prioriteras. Den inhandlade matens klimatpåverkan följs upp regelbundet i systemet Hantera livs. Utbildningsinsatser fortsätter om klimatsmart mat liksom om minskat matsvinn inom tema Grön och klimatsmart mat. Matsvinnsmätningar ska göras vår och höst i de verksamheter som hanterar mat. Statistik från upphandlade måltidsentreprenörer följs upp månadsvis. Det matavfall som ändå uppstår ska återvinnas.

Verksamheterna ska kartlägga vilken användning av plast- och engångsprodukter som är nödvändig och vilken som kan minska eller upphöra helt. Soppåsar av återvunnen plast ska användas. Inga plastförpackningar ska läggas bland det restavfall som går till förbränning, utan sorteras som plast.

Stocket ska vara förstahandsalternativ vid inköp av möbler och inventarier. Alla verksamheter ska återvinna sitt avfall i följande fraktioner: matavfall, plastförpackningar, pappers-, glas och metallförpackningar, pant, batterier, elavfall, papper, tidningar och kartong. Rutiner för avyttrande av farligt avfall ska finnas.

Arbete och samverkan för klimatanpassning fokuserar på skyfallsrelaterade risker och effekter av värmebölja. Utbildande insatser för de funktioner som berörs. Planering och upprustning av parker bidrar till stärkt förmåga att hantera ett förändrat klimat.

Utbildning, kommunikation och stöd i miljö- och klimatarbetet utvecklas utifrån verksamheternas behov.

Förväntat resultat

Energiförbrukningen i nämndens lokaler minskar.
Klimatbelastningen från mat och måltider minskar.
Verksamheternas matsvinn minskar och matavfall som ändå uppstår återvinns.
Flergångs- och returalternativ väljs framför engångsprodukter.
Produkter väljs om möjligt i andra material än plast.
Alla avfallsfraktioner återvinns i verksamheterna och återbruket ökar.
Verksamheterna arbetar förebyggande med värmeböljor och skyfall.
Parker och grönområden är anpassade till nya klimatförutsättningar och bidrar till hantering av skyfall och värmeböljor.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla enheter återvinner: matavfall, plastförpackningar, pappers-, glas och metallförpackningar, pant, batterier, elavfall, papper, tidningar och kartong.	2023-01-01	2023-12-31
Alla verksamheter ska arbeta systematiskt för minskad och effektiviserad energianvändning i det dagliga arbetet.	2023-01-01	2023-12-31
Alla verksamheter ska kartlägga sin användning av plast- och engångsprodukter i syfte att identifiera vad som är nödvändigt och vad som kan minska eller upphöra helt.	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giffria miljöer

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel		70 %	År

Nämndmål: 2.4.1 Nämndens verksamheter är hälsosamma och giffria

Beskrivning

Nämnden når de förväntade resultaten genom att verksamheterna samverkar och bedriver ett systematiskt, intensifierat arbete. Material med skadliga kemikalier, som till exempel många plastsorter, ska fasas ut - särskilt i miljöer där barn, unga och gravida vistas. Miljömärkta och parfymfria kemikalier ska prioriteras vid inköp. Stadens web-utbildning Hållbara kontor ska genomföras av berörda. Registrering av kemiska produkter i kemikaliesystemet Chemsoft ska ske regelbundet, med kontinuerlig substitution (utbyte) av kemikalier som är skadliga för hälsa och miljö. Åtgärder för stärkta ekosystemtjänster i parker och grönområden bidrar till renare luft och vatten. Mål 3: God hälsa, mål 6: Rent vatten, mål 14: Hav och marina resurser, samt mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald är särskilt relevanta i arbetet för giffria miljöer.

Stadens nya mål att köpa mat där krav ställts på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning inkluderas i det pågående arbetet med förvaltningens tema Grön och klimatsmart mat. Utbildande insatser kommer fokusera på att stärka kunskap om och stödja arbetet med att öka olika aspekter av mat så som ekologisk, klimatsmart, växtbaserad,

säsongsanpassad och lokalproducerad mat. Här ska också minskat matsvinn, inköp och förvaring av mat samt plast och mat ingå. Det stora område som livsmedel och måltider spänner över innefattar merparten av de 17 målen i Agenda 2030. Här kan särskilt nämnas mål 2: Ingen hunger, mål 3: God hälsa, mål 9: Hållbar industri, mål 11: Hållbara städer, mål 12: Hållbar konsumtion, mål 13: Bekämpa klimatförändringarna, mål 14 och 15 (se ovan).

Utbildning, kommunikation och stöd i arbetet utvecklas utifrån verksamheternas behov. Förvaltningen bidrar till att öka allmänhetens kunskap om hållbara livsstilar genom kommunikation i olika kanaler.

Förväntat resultat

Kemikalieprodukter som köps in (bland annat disk-, tvätt- och städprodukter) är miljömärkta och parfymfria.

Växtbaserad, säsongsanpassad och lokalproducerad mat väljs i högre omfattning.

De livsmedel som finns i verksamheten följer rådande krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning.

Kungsholmsbornas kunskap om hållbara livsstilar ökar.

Åtgärder i parker och grönområden bidrar till ekosystemtjänster, så som renare luft och renare vatten.

Enhetsmål: Öppna förskolorna bidrar till en hållbar livsmiljö

Förväntat resultat

Öppna förskolornas verksamhet genomsyras av ett hållbarhetsperspektiv

Arbetsätt

Ekologiska varor köps in i möjligaste mån

Endast kemikaliesmarta varor köps in

Användning av engångsartiklar ska kartläggas och minska

Källsortering ska genomföras

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Nämndens prognossäkerhet T2		+/- 1 %	År

Nämndmål: 3.1.1 Stadsdelsnämndens ekonomi lägger grunden för en jämlik välfärd

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att verksamheterna bedrivs inom beslutad budgetram, med god kvalitet, en effektiv organisation utifrån uppdraget och utifrån invånarnas behov.

Inom förvaltningen är ekonomistyrningen tydlig genom att den följer ansvarsnivåerna. Ekonomiuppföljningar genomförs månadsvis med stöd av economicontroller och verksamheternas kostnader och kvalitet jämförs kontinuerligt. Vid ett befarat underskott vidtas åtgärder.

Lokalförsörjningen planeras utifrån en helhetssyn på nämndens totala behov och ekonomi. Underhåll sker löpande.

Förväntat resultat

God prognossäkerhet och en budget i balans.

Åtgärder vidtas vid befarat underskott och utifrån behov genomför förvaltningens chefer anpassningar inom budgetramen.

Enhetsmål: Öppna förskolorna använder resurser effektivt

Förväntat resultat

Öppna förskolorna har en budget i balans

Inköp görs i inköpssystemet

Arbetsätt

Enhetschef följer budgeten varje månad och inköp diskuteras på arbetsplatsträffar.

Uppföljning av statistik från inköpssystemet sker löpande.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex		83	År
 Sjukfrånvaro		Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14		Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Nämndmål: 3.4.1 Förvaltningen är en attraktiv arbetsgivare där chefer och medarbetare har möjlighet att utvecklas utifrån verksamhetens behov och tillsammans skapar en hälsosam arbetsmiljö

Beskrivning

Förvaltningen når det förväntade resultatet genom att ha en väl fungerande arbetsmiljö där det systematiska arbetsmiljöarbetet är en naturlig del av verksamheten och sker i samverkan med de fackliga organisationerna. Chefer och medarbetare har en rimlig arbetsbelastning och kan rekommendera sin arbetsplats till andra. Förvaltningen utvecklar, behåller och attraherar medarbetare och chefer så att deras kompetens motsvarar det uppdrag som ska utföras. Chefer erbjuds ledarutvecklingsinsatser utifrån stadens chefsprofil och med fokus på tillitsbaserad styrning. Vidare arbetar chefer och medarbetare aktivt för att utveckla och prova nya arbetssätt. Andelen medarbetare som önskar öka sin sysselsättningsgrad följs upp kontinuerligt. Därmed arbetar förvaltningen på flera sätt enligt Agenda 2030 och mål 3, god hälsa och välbefinnande, mål 5, jämställdhet samt mål 8, anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.

Förväntat resultat

Förvaltningen är en attraktiv arbetsgivare där chefer känner till stadens kompetensförsörjningsprocess och rekryterar enligt metoden kompetensbaserad rekrytering Aktivt medskapande index (AMI) och Ledarskapsindex ökar

Förvaltningens medarbetare erbjuds trygga anställningar och medarbetare med ofrivillig deltidsanställning erbjuds ökad sysselsättningsgrad eller heltid när detta är möjligt utifrån verksamhetens behov

Frisknärvaron och personalrörligheten ligger på en sund nivå

Verksamheterna har en god arbetsmiljö som är fri från diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier samt repressalier

Hot, våld och otillåten påverkan förebyggs och chefer och medarbetare som drabbas får stöd

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel medarbetare som vet var de ska vända sig om hen upplever sig utsatt för diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier			År
Ledarskapsindex			År

Enhetsmål: På Öppna förskolorna tar medarbetare och enhetschef ett gemensamt ansvar i att bidra till en organisatorisk- och social arbetsmiljö som främjar hälsa och bidrar till hög trivsel

Förväntat resultat

Arbetsuppgifterna är tydliga så att var och en är trygg i vad som förväntas av medarbetarna Alla vet också vart man ska vända sig om man behöver hjälp att prioritera sina arbetsuppgifter och ges stöd i detta vid behov.

När man inte är i tjänst upplever man att det går att koppla av från arbetet och få möjlighet till

återhämtning.

På Öppna förskolan möts alla med respekt och ingen utsätts för kränkande särbehandling, alla är väl förtrogna med vad kränkande särbehandling innebär och hur man ska agera om man själv eller någon annan utsätts.

Arbetsätt

Veckomöte blir ett viktigt möte för att vi ska ses och få gemenskap, teams möjliggör detta när vi är på olika adresser.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Gemensam terminsavlutning för öppna förskolorna	2023-01-27	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

Nämndmål: 3.5.1 Stadsdelsnämndens verksamheter har en hög beredskap och god handlingsförmåga

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom strategisk planering, genomförande och uppföljning av beredskapsarbetet i form av risk-och sårbarhetsanalyser och kontinuitetshöjande åtgärder. Under första delen av året ska de åtgärder som framkommer och prioriterats i risk-och sårbarhetsanalyserna implementeras och under senare delen av året ska uppföljning ske. Arbetet med risk-och sårbarhetsanalyser och kontinuitetshöjande åtgärder bidrar till mål 11, hållbara samhällen i Agenda 2030 genom att bygga upp en robusthet och stärka förmågan att hantera samhällsviktig verksamhet vid en allvarlig händelse.

Organisationen för trygghetspunkter ska säkerställas under året. En trygghetspunktsplan och plan för bemanning tas fram under året. Förvaltningen har regelbundna möten med Västermalms församling och samverkan sker inom POSOM. Krisstödjarna fyller en viktig funktion för att ge invånare psykosocialt stöd vid allvarliga händelser. Utbildning och övning sker regelbundet. Krisledningsövningar genomförs regelbundet för att upprätthålla en god handlingsförmåga.

Förvaltningen genomför en aktiv avtalsuppföljning vilket främjar en sund konkurrens mellan seriösa företag. Inom förvaltningen pågår ett arbete med att bygga upp ett systematiskt arbetsätt mot välfärdsbrott och otillåten påverkan. Det handlar om att öka kunskapen och medvetenheten för att kunna förebygga, upptäcka och agera på välfärdsbrott och otillåten påverkan. Arbetet bidrar till mål 16, fredliga och inkluderande samhällen genom att arbeta systematiskt mot mutor och korruption.

Förvaltningen bedriver ett strukturerat och systematiskt informationssäkerhetsarbete. Under året ska en lokal anvisning tas fram och förvaltningen ska arbeta för att förtydliga roller och

ansvar i organisationen. För att upprätthålla kunskapen kring informationssäkerhet ska medarbetare genomgå de obligatoriska utbildningarna i dataskydd och informationssäkerhet.

Handläggare

Till

Stockholms habiliteringsenheter

Telefon:

Förväntat resultat

Beredskapen är hög och förmågan att hantera kärnuppdragen under påfrestning stärks
Krisledningsorganisationen är uppdaterad och samverkan sker inom POSOM
Trygghetspunkterna är kända av invånarna och kan ge information i händelse av kris
Avtalsuppföljning säkerställer en god kvalitet
Kunskapen kring att upptäcka, förebygga och agera på välfärdsbrott och otillåten påverkan ökar
Kraven på skydd av information är säkerställd

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningens samtliga medarbetare ska genomgå de obligatoriska utbildningarna för dataskydd och informationssäkerhet.	2023-01-01	2023-10-31

Verksamhetsplan 2023 för Stockholms habiliteringsenhet

Inledning

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

Nämndmål: 1.2.1 Förskolan är likvärdig och främjar barns utveckling och lärande

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att barnen får en god omsorg, utbildning och undervisning.

Förskolans uppdrag utgår från de nationella målen i skollagen och förskolans läroplan samt kommunfullmäktiges mål. Uppdraget är i linje med mål 4 i Agenda 2030 om en god utbildning för alla. Grunden för en hög kvalitet är legitimerade förskollärare och utbildade barnskötare. Förvaltningen följer upp andelen legitimerade förskollärare och utbildade barnskötare i samband med tertialrapporter och verksamhetsberättelsen.

Förskollärarna har ett särskilt ansvar för att leda, planera och följa upp undervisningen. Rektorererna ska följa förskolornas arbete, utveckla det kollegiala lärandet och ge stöd till de medarbetare som behöver höja sin kompetens. Förskolorna ska under året utveckla dokumentationen av barnens lärande.

Alla förskolor arbetar medvetet med barnens lärande och språkutveckling med stöd av förvaltningens gemensamma dokument för pedagogiska miljöer och språk. Förskolornas specialpedagoger kommer att erbjuda barnskötare och förskollärare en utbildning om flerspråkighet under året.

Förvaltningen ska följa upp förskolornas fördjupningsarbete med leken för att se till att alla barn får ta del av inspirerande lekmiljöer. Alla förskolor arbetar med att utveckla barns förutsättningar till rörelse och pulshöjande aktiviteter på förskolan. För att nå en likvärdig förskola för alla barn har varje förskoleenhet en specialpedagog anställd. Förskollärarna tar ett gemensamt ansvar för hela förskolans analys och uppföljning av läroplansområdena. Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet har förvaltningen en regelbunden dialog med rektorererna om varje förskolas kvalitet för att öka likvärdigheten.

Förväntat resultat

Alla förskolor har en väl fungerande organisation och ett väl fungerande systematiskt kvalitetsarbete.

Alla barn erbjuds undervisning och lärande i innehållsrika pedagogiska miljöer.

Alla barn ska ges möjlighet att utveckla sina språkliga och kommunikativa förmågor.

Leken har en central plats på alla förskolor.
Alla förskolor arbetar med rörelse och fysiska aktiviteter

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolornas utemiljöer utvärderas och utvecklas utifrån de gemensamma lekvärdesfaktorerna	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen genomför kompetensutvecklingsinsatser för att öka pedagogernas kunskaper om sexuella övergrepp mot barn	2023-01-01	2023-12-31

Enhetsmål: Barnens förskolepersonal får ökad kompetens i syfte att stötta barn med funktionsnedsättningar att inkluderas i förskolegruppen

Förväntat resultat

Förskolepersonalen upplever att de får användbara kunskaper på habiliteringsenheten som ökar barnens möjligheter att lära, utvecklas och inkluderas i förskolans verksamhet. De får kunskaper i hur de kan stötta sitt barn motoriskt, kommunikativt och socialt.

Arbetsätt

Förskolepersonal som deltar i habiliteringsenhetens verksamhet får kontinuerlig handledning på enheten och på förskolan. De får rekommendationer och kunskap som ökar deras kompetens om hur barnet ska kunna inkluderas och aktivt delta i förskolans verksamhet samt hur miljön kan anpassas för att på bästa sätt gynna barnet att utvecklas. Förskolepersonalen handleds kring områden som socialt samspel, lek, kommunikation, motorik och ADL (aktiviteter i dagliga livet). Habiliteringsenhetens arbetsätt fungerar som förebild och inspiration för medföljande förskolepersonal.

All förskolepersonal som följer med ett barn till habiliteringsenheten bjuds in att delta i de föreläsningar som anordnas för förskolepersonal i Stockholms stad.

Uppföljning

Vid utvärdering i slutet av varje termin får de medföljande personerna svara på frågor om hur de upplever stödet från habiliteringspersonalen i sin roll på förskolan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Möjlighet till fler förskolebesök för att på ett mer riktat sätt kunna stötta förskolepersonalen att ge barnet goda förutsättningar till inkludering i gruppen.	2023-01-09	2023-12-21

Enhetsmål: Förskolepersonal i Stockholms stad erbjuds föreläsningar och utbildningar som ökar deras kompetens att möta barn med funktionsvariationer

Förväntat resultat

Deltagarna upplever att deras kunskap kring att möta barn med funktionsvariationer har ökat och de tror sig komma att använda sig av tips och idéer de fått under utbildningstillfället.

Arbetsätt

Stockholms habiliteringsenhet anordnar varje termin kostnadsfri fortbildning riktad till all förskolepersonal i Stockholm stad som arbetar med barn med behov av särskilt stöd.

Uppföljning

I samband med varje föreläsning eller utbildning får deltagarna fylla i en utvärdering med frågor kring hur de upplevt fortbildningstillfället.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

Nämndmål: 1.3.3 Personer i relationer där våld förekommer uppmärksammas och får det stöd de behöver.

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att tillförsäkra att alla som är utsatta för våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck erbjuds stöd och skydd. Insatser erbjuds också till personer som fallit offer för människohandel, prostitution, sexuellt våld oberoende relation samt till våldsutsatta och våldsutövare i unga parrelationer. Till grund för arbetet ligger Stockholms stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och människohandel mot sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation 2021-2025 samt Handlingsplan för att motverka människohandel och prostitution 2021.

Förvaltningen arbetar aktivt utifrån Agenda 2030. Bland annat med att öka jämställdheten (mål 5), minska ojämlikhet (mål 10), minska våldet i världen (delmål 16.1) samt skydda barn mot övergrepp, utnyttjande, människohandel och våld (delmål 16.2). Det normkritiska arbetet mot stereotypa könsroller ska under 2023 fortsätta genom att skolor erbjuds stöd i arbetet med mentorer i våldsprevention (MVP) och respekt och självrespekt (ROS). Det förebyggande arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck bedrivs tillsammans med förskolor och skolor.

Våldsutsatta ska uppmärksammas genom att frågor om våldsutsatthet ställs till barn och vuxna. Barn som upplever eller har upplevt våld ska erbjudas eget stöd. Samarbetet med Relationsvåldscentrum innerstaden utgör en central roll för stöd till våldsutsatta, barn som upplevt våld och våldsutövare. Förvaltningen ska försäkra att medarbetare har kunskap om de målgrupper som Stockholms stads program riktar sig till. Personer med särskild sårbarhet ska uppmärksammas och erbjudas stöd.

Ett fortsatt utvecklingsområde för 2023 är att komma i kontakt med och motivera våldsutövare att ta emot stöd.

I enlighet med gällande överenskommelsen mellan polismyndigheten och förvaltningen ska samverkan fortsätta för att motverka våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Förvaltningens verksamheter belyser anhörigperspektivet genom att uppmärksamma anhöriga och erbjuda eller hänvisa till eget stöd för målgruppen. En viktig resurs är förvaltningens anhörigkonsulent som både har ett samordnande ansvar för arbetet och erbjuder olika former av stöd till anhöriga.

Förväntat resultat

Frågor om våldsutsatthet ställs till barn och vuxna inom socialtjänstens och äldreomsorgens myndighetsutövande verksamheter.

Barn som upplever eller har upplevt våld erbjuds individuellt anpassat stöd.

Barn tillförsäkras förskola eller skolgång vid placering på skyddat boende.

Socialtjänsten tillsammans med förskola och skola förebygger våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Nämndmål: 1.3.4 Personer med funktionsnedsättning i behov av stöd får individuellt utformade insatser som bidrar till delaktighet och stärker deras förmåga att leva ett självständigt liv

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att beakta funktionshinderperspektivet. Arbetet sker utifrån Stockholms stads program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023. Socialtjänsten arbetar på flera sätt för att ingen ska lämnas utanför enligt mål 10 minskad ojämlikhet och mål 5 om jämställdhet i Agenda 2030. Under 2023 ska socialtjänsten särskilt fokusera på att säkerställa delaktighet för brukare i upprättande av beställningar och genomförandeplaner. Arbetet ska ske genom utbildning i social dokumentation och egenkontroller av dokumentation. Under 2023 ska en analys av brukarundersökningen inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning göras ur ett jämställdhetsperspektiv.

För att öka upplevelsen av trygghet inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning säkerställer förvaltningen genom det pedagogiska ramverket att alla medarbetare har en grundkompetens inom området. Särskild fokus ligger på frågor om kognition och lågaffektivt bemötande. Förvaltningen fortsätter arbetet med antagen färdplan för enhetlig yrkestitulatur inom stadens LSS-verksamheter.

Förvaltningen skapar förutsättningar för att personer med funktionsnedsättning ska ha en meningsfull sysselsättning och fritid. Arbetet sker genom att underlätta brukares övergång till arbete på den ordinarie arbetsmarknaden. Förvaltningen arbetar för att möjliggöra för personer med funktionsnedsättning att leva ett självständigt liv genom insatsen ledsagning. Arbetet sker utifrån stadens riktlinjer om ledsagning.

Hälsofrämjande insatser erbjuds i förvaltningens verksamheter i syfte att öka den fysiska och psykiska hälsan hos målgruppen. Under 2022 ska alla brukare som bor på grupp- och servicebostäder enligt LSS erbjudas friskvårdskort på stadens simhallar. Under 2023 fortsätter arbetet med digitaliseringen, bland annat genom att se över bandbredden i förvaltningens

grupp-och servicebostäder.

Förvaltningens verksamheter belyser anhörigperspektivet genom att uppmärksamma anhöriga och erbjuda eller hänvisa till eget stöd för målgruppen. En viktig resurs är förvaltningens anhörigkonsulent som både har ett samordnande ansvar för arbetet och erbjuder olika former av stöd till anhöriga.

Förväntat resultat

Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsen utformning ökar (jmf 2022)

Beställningar och genomförandeplaner återger den enskildes individuella behov och intressen samt förmågor och önskemål

Förvaltningens grupp-och servicebostäder samt daglig verksamhet har en aktuell utbildningsplan för alla medarbetare

Enhetsmål: De barn som får insatser från habiliteringsenheten har individuellt utformade mål som bidrar till delaktighet och utifrån barnets förutsättningar stärker möjligheten till självständighet

Förväntat resultat

Alla barn som är inskrivna på Stockholms habiliteringsenhet jobbar mot mål som är skrivna med barnets förutsättningar till delaktighet och självständighet i fokus. Barnets vårdnadshavare och förskola är aktiva i arbetet att skriva målen och alla jobbar tillsammans för att nå dem.

Arbetsätt

Arbetslaget på habiliteringsenheten gör ett förslag på en habiliteringsplan med barnets mål för träningsperioden. Barnets vårdnadshavare och förskola bjuds in till ett möte där alla gemensamt beslutar vilka mål man ska jobba mot under terminen. Samtal kring vad man kan förvänta sig för utveckling utifrån barnets förutsättningar samt motorisk och kommunikativ nivå sker i samband med upprättandet av träningsperiodens habiliteringsplan.

Uppföljning

I slutet av träningsperioden bjuds vårdnadshavare och förskolepersonal in till ett möte där barnets mål utvärderas.

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Nämndmål: 2.1.1 Nämndens verksamheter är energieffektiva och resurssmarta med låg påverkan på klimatet

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att verksamheter och medarbetare bedriver ett systematiskt arbete för att vara ännu mer energieffektiva och resurssmarta. Arbetet kopplar till flera mål i Agenda 2030, som mål 7: Hållbar energi, mål 11: Hållbara städer, mål 12: Hållbar konsumtion och mål 13: Bekämpa klimatförändringarna.

Minskad elanvändning där det är möjligt i det dagliga arbetet och kartläggning av energiförbrukning i förvaltningens lokaler ska fortsätta. Likaså ska förvaltningen arbeta för att effektivisera lokalernas ventilation och uppvärmning i samverkan med fastighetsbolagen.

Arbetet med att minska klimatbelastningen från mat och måltider prioriteras. Den inhandlade matens klimatpåverkan följs upp regelbundet i systemet Hantera livs. Utbildningsinsatser fortsätter om klimatsmart mat liksom om minskat matsvinn inom tema Grön och klimatsmart mat. Matsvinnsmätningar ska göras vår och höst i de verksamheter som hanterar mat. Statistik från upphandlade måltidsentreprenörer följs upp månadsvis. Det matavfall som ändå uppstår ska återvinnas.

Verksamheterna ska kartlägga vilken användning av plast- och engångsprodukter som är nödvändig och vilken som kan minska eller upphöra helt. Soppåsar av återvunnen plast ska användas. Inga plastförpackningar ska läggas bland det restavfall som går till förbränning, utan sorteras som plast.

Stocket ska vara förstahandsalternativ vid inköp av möbler och inventarier. Alla verksamheter ska återvinna sitt avfall i följande fraktioner: matavfall, plastförpackningar, pappers-, glas och metallförpackningar, pant, batterier, elavfall, papper, tidningar och kartong. Rutiner för avyttrande av farligt avfall ska finnas.

Arbete och samverkan för klimatanpassning fokuserar på skyfallsrelaterade risker och effekter av värmebölja. Utbildande insatser för de funktioner som berörs. Planering och upprustning av parker bidrar till stärkt förmåga att hantera ett förändrat klimat.

Utbildning, kommunikation och stöd i miljö- och klimatarbetet utvecklas utifrån verksamheternas behov.

Förväntat resultat

Energiförbrukningen i nämndens lokaler minskar.
Klimatbelastningen från mat och måltider minskar.
Verksamheternas matsvinn minskar och matavfall som ändå uppstår återvinns.
Flergångs- och returalternativ väljs framför engångsprodukter.
Produkter väljs om möjligt i andra material än plast.
Alla avfallsfraktioner återvinns i verksamheterna och återbruket ökar.
Verksamheterna arbetar förebyggande med värmeböljor och skyfall.
Parker och grönområden är anpassade till nya klimatförutsättningar och bidrar till hantering av skyfall och värmeböljor.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla enheter återvinner: matavfall, plastförpackningar, pappers-, glas och metallförpackningar, pant, batterier, elavfall, papper, tidningar och kartong.	2023-01-01	2023-12-31
Alla verksamheter ska arbeta systematiskt för minskad och effektiviserad energianvändning i det dagliga arbetet.	2023-01-01	2023-12-31
Alla verksamheter ska kartlägga sin användning av plast- och engångsprodukter i syfte att identifiera vad som är nödvändigt och vad som kan minska eller upphöra helt.	2023-01-01	2023-12-31

Enhetsmål: Stockholms habiliteringsenhet bidrar till en hållbar livsmiljö

Förväntat resultat

Personalen på habiliteringsenheten ser över möjligheten att återanvända material och möbler innan nyinköp görs.

Arbetsätt

Verksamheten använder sig av Stocket i första hand vid behov av nya möbler. Material som finns i verksamheten används på många olika sätt för att utnyttja varje föremål så effektivt som möjligt. Personalen på enheten tar till vara vardagligt material i arbetet med barnen. På så sätt visas också förskolepersonal och vårdnadshavare vad som kan användas av sådant som är lättillgängligt hemma och på förskolan, för att motivera barnen till träning och lek. Vid slitage på arbetskläder ser vi över möjligheten att laga dem (via Stocket) innan vi köper nytt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla medarbetare genomför web-utbildningen "Hållbara kontor".	2023-01-09	2023-12-21

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel		70 %	År

Nämndmål: 2.4.1 Nämndens verksamheter är hälsosamma och giffria

Beskrivning

Nämnden når de förväntade resultaten genom att verksamheterna samverkar och bedriver ett systematiskt, intensifierat arbete. Material med skadliga kemikalier, som till exempel många plastsorter, ska fasas ut - särskilt i miljöer där barn, unga och gravida vistas. Miljömärkta och parfymfria kemikalier ska prioriteras vid inköp. Stadens web-utbildning Hållbara kontor ska genomföras av berörda. Registrering av kemiska produkter i kemikaliesystemet Chemsoft ska ske regelbundet, med kontinuerlig substitution (utbyte) av kemikalier som är skadliga för hälsa och miljö. Åtgärder för stärkta ekosystemtjänster i parker och grönområden bidrar till renare luft och vatten. Mål 3: God hälsa, mål 6: Rent vatten, mål 14: Hav och marina resurser, samt mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald är särskilt relevanta i arbetet för giffria miljöer.

Stadens nya mål att köpa mat där krav ställts på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning inkluderas i det pågående arbetet med förvaltningens tema Grön och klimatsmart mat. Utbildande insatser kommer fokusera på att stärka kunskap om och stödja arbetet med att öka olika aspekter av mat så som ekologisk, klimatsmart, växtbaserad, säsonganpassad och lokalproducerad mat. Här ska också minskat matsvinn, inköp och förvaring av mat samt plast och mat ingå. Det stora område som livsmedel och måltider spänner över innefattar merparten av de 17 målen i Agenda 2030. Här kan särskilt nämnas mål 2: Ingen hunger, mål 3: God hälsa, mål 9: Hållbar industri, mål 11: Hållbara städer, mål 12: Hållbar konsumtion, mål 13: Bekämpa klimatförändringarna, mål 14 och 15 (se ovan).

Utbildning, kommunikation och stöd i arbetet utvecklas utifrån verksamheternas behov. Förvaltningen bidrar till att öka allmänhetens kunskap om hållbara livsstilar genom kommunikation i olika kanaler.

Förväntat resultat

Kemikalieprodukter som köps in (bland annat disk-, tvätt- och städprodukter) är miljömärkta och parfymfria.

Växtbaserad, säsonganpassad och lokalproducerad mat väljs i högre omfattning.

De livsmedel som finns i verksamheten följer rådande krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning.

Kungsholmsbornas kunskap om hållbara livsstilar ökar.

Åtgärder i parker och grönområden bidrar till ekosystemtjänster, så som renare luft och renare vatten.

Enhetsmål: Stockholms habiliteringsenhet är en hälsosam och giffri verksamhet

Förväntat resultat

Städ- och hygienprodukter som köps in är miljömärkta, parfymfria och i möjligaste mån fria från hormonstörande ämnen. Eventuellt befintliga kemikalier som är skadliga för hälsa och miljö byts ut. Registrering av kemiska produkter i kemikaliesystemet Chemsoft sker

regelbundet. Vid planeringsdagar och möten väljs i högre grad växtbaserad, säsonganpassad och lokalproducerad mat. Verksamheten jobbar för minskat matsvinn och plastanvändande samt köper ekologiska livsmedel i hög grad.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Diskussion i arbetslaget kring vad verksamheten kan göra för att minska matsvinn och köpa större andel ekologiska livsmedel. Eventuell handlingsplan skrivs utifrån samtalet.	2023-01-09	2023-06-20
Inläsning av "Handlingsplan för hållbar plastanvändning 2022–2026" med efterföljande samtal och formulerandet av egen handlingsplan.	2023-01-09	2023-03-14

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Nämndens prognossäkerhet T2		+/- 1 %	År

Nämndmål: 3.1.1 Stadsdelsnämndens ekonomi lägger grunden för en jämlik välfärd

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att verksamheterna bedrivs inom beslutad budgetram, med god kvalitet, en effektiv organisation utifrån uppdraget och utifrån invånarnas behov.

Inom förvaltningen är ekonomistyrningen tydlig genom att den följer ansvarsnivåerna. Ekonomiuppföljningar genomförs månadsvis med stöd av ekonomicontroller och verksamheternas kostnader och kvalitet jämförs kontinuerligt. Vid ett befarat underskott vidtas åtgärder.

Lokalförsörjningen planeras utifrån en helhetssyn på nämndens totala behov och ekonomi. Underhåll sker löpande.

Förväntat resultat

God prognossäkerhet och en budget i balans.

Åtgärder vidtas vid befarat underskott och utifrån behov genomför förvaltningens chefer anpassningar inom budgetramen.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex		83	År
 Sjukfrånvaro		Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14		Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Nämndmål: 3.4.1 Förvaltningen är en attraktiv arbetsgivare där chefer och medarbetare har möjlighet att utvecklas utifrån verksamhetens behov och tillsammans skapar en hälsosam arbetsmiljö

Beskrivning

Förvaltningen når det förväntade resultatet genom att ha en väl fungerande arbetsmiljö där det systematiska arbetsmiljöarbetet är en naturlig del av verksamheten och sker i samverkan med de fackliga organisationerna. Chefer och medarbetare har en rimlig arbetsbelastning och kan rekommendera sin arbetsplats till andra. Förvaltningen utvecklar, behåller och attraherar medarbetare och chefer så att deras kompetens motsvarar det uppdrag som ska utföras. Chefer erbjuds ledarutvecklingsinsatser utifrån stadens chefsprofil och med fokus på tillitsbaserad styrning. Vidare arbetar chefer och medarbetare aktivt för att utveckla och prova nya arbetssätt. Andelen medarbetare som önskar öka sin sysselsättningsgrad följs upp kontinuerligt. Därmed arbetar förvaltningen på flera sätt enligt Agenda 2030 och mål 3, god hälsa och välbefinnande, mål 5, jämställdhet samt mål 8, anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.

Förväntat resultat

Förvaltningen är en attraktiv arbetsgivare där chefer känner till stadens kompetensförsörjningsprocess och rekryterar enligt metoden kompetensbaserad rekrytering
Aktivt medskapande index (AMI) och Ledarskapsindex ökar
Förvaltningens medarbetare erbjuds trygga anställningar och medarbetare med ofrivillig deltidsanställning erbjuds ökad sysselsättningsgrad eller heltid när detta är möjligt utifrån verksamhetens behov
Frisknärvaron och personalrörligheten ligger på en sund nivå
Verksamheterna har en god arbetsmiljö som är fri från diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier samt repressalier
Hot, våld och otillåten påverkan förebyggs och chefer och medarbetare som drabbas får stöd

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel medarbetare som vet var de ska vända sig om hen upplever sig utsatt för diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier			År
Ledarskapsindex			År

Enhetsmål: Kompetenta medarbetare och ledare skapar tillsammans en hälsosam arbetsmiljö

Förväntat resultat

Stockholms habiliteringsenhet är en arbetsplats där medarbetarna ser fram emot att gå till arbetet och känner att de gör ett meningsfullt jobb. Det är ett gott samarbetsklimat på enheten och alla tar ett gemensamt ansvar för arbetsmiljön och kvalitén för verksamheten. Aktivt medskapandeindex och ledarskapsindex ligger på en hög nivå och medarbetarna känner delaktighet och engagemang och kan i hög grad rekommendera sin arbetsplats till andra. Alla medarbetare ska känna sig trygga på sin arbetsplats och i sitt yrkesutövande och om någon medarbetare utsätts för hot och våld på arbetsplatsen ska varje medarbetare och chef veta hur de hanterar situationen.

Arbetsplatsen är fri från diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier.

Arbetsätt

På habiliteringsenheten hjälps alla åt för att få verksamheten att fungera. Vi uppmärksammar varandra och de insatser vi gör. När vi upplever oenighet har vi en tydlig kommunikation kring detta och vänder oss direkt till den eller dem det berör. Vi har alltid ett respektfullt bemötande och utgår ifrån att alla gör sitt bästa i arbetet med barnen och med verksamheten i fokus. Vi tar ett gemensamt ansvar för att inspirera varandra och bidrar till kollegialt lärande.

Uppföljning

Medarbetarenkäten, medarbetarsamtal samt APT och Teammöten.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

Nämndmål: 3.5.1 Stadsdelsnämndens verksamheter har en hög beredskap och god handlingsförmåga

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom strategisk planering, genomförande och uppföljning av beredskapsarbetet i form av risk-och sårbarhetsanalyser och kontinuitetshöjande åtgärder. Under första delen av året ska de åtgärder som framkommer och prioriterats i risk-och sårbarhetsanalyserna implementeras och under senare delen av året ska uppföljning ske. Arbetet med risk-och sårbarhetsanalyser och kontinuitetshöjande åtgärder

bidrar till mål 11, hållbara samhällen i Agenda 2030 genom att bygga upp en robusthet och stärka förmågan att hantera samhällsviktig verksamhet vid en allvarlig händelse.

Organisationen för trygghetspunkter ska säkerställas under året. En trygghetspunktsplan och plan för bemanning tas fram under året. Förvaltningen har regelbundna möten med Västermalms församling och samverkan sker inom POSOM. Krisstödjarna fyller en viktig funktion för att ge invånare psykosocialt stöd vid allvarliga händelser. Utbildning och övning sker regelbundet. Krisledningsövningar genomförs regelbundet för att upprätthålla en god handlingsförmåga.

Förvaltningen genomför en aktiv avtalsuppföljning vilket främjar en sund konkurrens mellan seriösa företag. Inom förvaltningen pågår ett arbete med att bygga upp ett systematiskt arbetssätt mot välfärdsbrott och otillåten påverkan. Det handlar om att öka kunskapen och medvetenheten för att kunna förebygga, upptäcka och agera på välfärdsbrott och otillåten påverkan. Arbetet bidrar till mål 16, fredliga och inkluderande samhällen genom att arbeta systematiskt mot mutor och korruption.

Förvaltningen bedriver ett strukturerat och systematiskt informationssäkerhetsarbete. Under året ska en lokal anvisning tas fram och förvaltningen ska arbeta för att förtydliga roller och ansvar i organisationen. För att upprätthålla kunskapen kring informationssäkerhet ska medarbetare genomgå de obligatoriska utbildningarna i dataskydd och informationssäkerhet.

Förväntat resultat

Beredskapen är hög och förmågan att hantera kärnuppdragen under påfrestning stärks
Krisledningsorganisationen är uppdaterad och samverkan sker inom POSOM
Trygghetspunkterna är kända av invånarna och kan ge information i händelse av kris
Avtalsuppföljning säkerställer en god kvalitet
Kunskapen kring att upptäcka, förebygga och agera på välfärdsbrott och otillåten påverkan ökar
Kraven på skydd av information är säkerställd

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningens samtliga medarbetare ska genomgå de obligatoriska utbildningarna för dataskydd och informationssäkerhet.	2023-01-01	2023-10-31

Verksamhetsplan 2023 för Kungsholmens Parklekar

Inledning

Parklekar är lekplatser med personal som bjuder in till främjande möten. Besökare i åldern 0-100 år erbjuds miljöer som uppmuntrar till lek, skapande och rörelse. Verksamheten bygger på frivillighet, inflytande och delaktighet. Parklekarna är öppna och kostnadsfria verksamheter.

På Kungsholmen finns två parklekar som drivs i stadsdelsförvaltningens regi, Kronobergsparken och Rålambshovsparken, båda med sin unika profil. Parkleken i Rålambshovsparken tar emot många besökare både från Kungsholmen och andra delar av staden. Parkleken i Kronobergsparken är mindre men attraherar även den många besökare, flertalet från de omkringliggande bostadshusen och förskolorna.

Parklekarnas verksamhet utgår från barns rätt till lek, rörelse och inflytande utifrån barnkonventionens artiklar och Stockholms stads riktlinjer för barns rättigheter.

Kronobergsparkens parklek

Till Kronobergsparkens parklek kommer människor i blandade åldrar; alltifrån små barn, förskolegrupper och ungdomar i högstadie- och gymnasieålder till pensionärer som träffas varje torsdag för att spela pingis och umgås.

Tonvikten i verksamheten ligger på kultur och idrott. Personalen jobbar utifrån begreppet "Kultur i ögonhöjd", vilket innebär att kulturen ska vara lättillgänglig och finnas i barnens synfält. Satsningar 2023: barnallsång, "Vi dansar tillsammans", teater från KULAN, samarbete med kulturskolan och biblioteket.

Exempelvis erbjuds besökarna aktiviteter som målarstation, snickeri, pyssel och allsång. I parkleken får barnen och ungdomarna även testa på allt möjligt i idrottsväg och ibland anordnas sportturneringar. Verksamheten har öppet alla vardagar mellan kl. 9.00–17.00. Sommaraktiviteter med Kungsholmens basket, schack samt samverkan med scouterna.

Rålambshovsparkens parklek

I Rålambshovsparkens parklek ligger fokus på utomhusverksamhet där besökarna erbjuds många former av lek och aktiviteter i en trygg och inspirerande utomhusmiljö. Lekens betydelse är viktig för barns sociala lärande och motoriska utveckling och personalen vill visa att det med enkla medel går att skapa en pedagogisk och rolig utemiljö. Besökarna får exempelvis vara delaktiga i att bygga och snickra samt hjälpa till med sopsortering, städning och krattning, vilket också innebär att de bidrar till en kontinuerlig utveckling av parkleken.

Även Rålambshovsparkens parklek har besökare i alla åldrar; fritids och förskolor, barn och ungdomar som kommer i anslutning till skolan, föräldralediga med sina barn och äldre som vill ta en fika. Det centrala läget i Rålambshovsparken bjuder även in till besök för människor som vistas i parken samt lockar till sig långväga besökare från andra städer och länder. Verksamheten har öppet måndag-fredag kl. 9.00–17.00 och lördagar jämna veckor kl. 10.00–15.00. Båda parklekarna tar varje år emot ungdomar som sommarjobbar genom Stockholms Stad och för dem är parklekarna många gånger första kontakten med arbetslivet. Parkleken Rålis har öppet hela året, även under sommaren. I början och i slutet av sommarlovet erbjuds

särskilda aktiviteter.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

Nämndmål: 1.1.1 Alla barn och ungdomar på Kungsholmen erbjuds meningsfulla fritidssysselsättningar

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att skapa förutsättningar för att barn och unga som växer upp på Kungsholmen har tillgång till meningsfulla fritidssysselsättningar. Parklekarna och fritidsgårdarna är trygga, jämlika och jämställda vilket innebär att alla barn kan ta del av meningsfulla fritidssysselsättningar. Utifrån mål 5, jämställdhet, och mål 10, minskad ojämlikhet, i Agenda 2030 ska fritidsgårdarna följa upp sina verksamheter på ett sätt som möjliggör analyser gällande skillnader i kön, könsöverskridande identitet eller uttryck och funktionsnedsättning. Detta för att öka jämlikheten och nå grupper som idag inte besöker verksamheterna.

Förvaltningen utvecklar sina fritidsgårdar i enlighet med Stockholms stads strategi för fritids- och ungdomsgårdar. Under 2023 kommer förvaltningen medverka i arbetet med att ta fram en strategi för parklekarna som samordnas av kulturnämnden.

Barn och unga får genom parklekar och fritidsgårdar kunskaper som gör dem redo att möta vuxenvärlden och de ges möjligheter att utvecklas efter sina egna förutsättningar. En meningsfull fritid främjar långsiktig hälsa, lärande och sociala förmågor. Verksamheterna har ett tydligt barnperspektiv och barn och unga har möjlighet att påverka sin fritidsverksamhet och uppmuntras att bidra till aktiviteter. Parkleken erbjuder pedagogiska och lekfulla miljöer.

Under året ska utvecklandet av ett fritidsbibliotek på Kungsholmen utredas. Fritidsbibliotek innebär att barn och unga i området får möjlighet att låna sport- och fritidsutrustning för att prova på olika aktiviteter.

Förväntat resultat

Fritidsgårdarna utvecklas och har fler besök (jmf år 2022)

Parklekarna erbjuder aktiviteter med fokus på utevistelse och rörelse

Öppna förskolan är en mötesplats för vårdnadshavare och barn som inte börjat på förskola

Barnen på Kungsholmen erbjuds kolloverksamhet

Enhetsmål: Besökare upplever att parklekarna är trygga platser att vistas på

Förväntat resultat

Besökare i parklekarna upplever att miljön i parklekarna är trygg och känner sig välkomna.

Personalen är välkända bland besökarna och tillgängliga i parken.

Arbetsätt

Personalen på parklekarna är synliga både inomhus och utomhus för att besökare ska uppleva trygghet. De är tillgängliga, bär kläder och namnskylt som tydligt visar att de arbetar i parkleken och håller uppsikt i parken.

Som personal arbetar vi medvetet med att bjuda in och vara lekfulla och lyhörda i mötet med våra besökare. Vi har ett nära samarbete med polisen och anmäler i IA vid incidenter i parkleken.

Uppföljning

Enkät till besökare en gång per år där besökare får svara på om de upplever parkleken som en trygg plats.

Utveckling

Trygghetsvandringar ska genomföras med barnen under året för att få barnens perspektiv hur de upplever miljön och aktiviteter.

Enhetsmål: Parklekarna erbjuder ett brett och tillgängligt utbud av aktiviteter

Förväntat resultat

Besökarna på parklekarna får tillgång till aktiviteter både utomhus och inomhus som riktar sig till alla åldrar. Besökare med funktionsvariation kan delta i aktiviteter i parklekarna.

Besökarna möter engagerad, närvarande och lyhörd personal. Personalen jobbar aktivt för ett jämställt nyttjande av parkleken.

Arbetsätt

Lek och rörelse är en central del i verksamheten, musik och skapande finns varje dag. Personalen möjliggör snickring ett par dagar i veckan och pyssel finns tillgängligt inomhus. Personalen arbetar aktivt med att inkludera besökare i aktiviteter och erbjuda en mångfald för att kunna tilltala så många som möjligt. Högtider uppmärksammas i parklekarna och de är kulturbärare för traditionella lekar. Parklekarna ingår i ett nätverk av parklekar i Stockholm för att få inspiration och dela erfarenheter. Riktade aktiviteter erbjuds under veckan och annonseras via Facebook eller på stadens hemsida.

Rålambshovs parklek

Med hjälp av barnens idéer och förslag bygger och skapar vi aktiviteter som är självgående, till exempel bowlingbana, käpphästhoppning, sagofigurer, roliga faktaskyltar med lekfullt lärande. Vår tanke med utemiljön är att skapa olika lekrum som besökare fritt kan utforska, till exempel kiosken, läskiga skogen, byggleken, barnens land med mera. Inomhus erbjuder vi en mysig miljö där man bland annat kan äta/fika, spela spel, rita och umgås. I veckorna har vi fasta personalledda (riktade) aktiviteter som t.ex. snickring/bygglek, regellear och Röris samt grillen igång. Högtiderna vi uppmärksammar är midsommar, 6:e juni, halloween, påsk och jul genom att göra självgående och personalledda (riktade) aktiviteter som hör högtiden till.

Samma arbets sätt använder vi oss av vid temaveckor så som lekens vecka, skräpplockarvecka, familjefest och skollovsveckor.

Kronis parklek

Parkleken vänder sig till besökare i åldersspannet 0-+100år, men det är fokus på barn och ungdomar. Det gäller då att ha ett utbud och aktiviteter som möter de blandade åldrarna, diverse funktionsvariationer, **HBTOI+-perspektiv** och klarar av besökstrycket. Vi använder oss mycket av tänket "Kultur i ögonhöjd". Det skall vara lättillgängligt för besökarna att kunna leka, skapa, sporta samt prova på diverse.

Det man bl a kan ta del av hos oss är uppstyrd snickring, skapa vid våra olika målarstationer, sjunga och dansa från vår utomhusscen som vi under vår och sommar arrangerar olika evenemang ifrån. Där har vi länge anordnat vår uppskattade barnallsång, men nytt i år är att vi ska sjösätta "Vi dansar tillsammans" uppe på vår utescen.

Vi har även sen många år tillbaka våra pingispensionärer, som kommer och spelar pingis samt fikar på förmiddagarna varje vecka. Denna grupp har både blivit större och kommer numera även flera dagar i veckan. Dem har nu även uttryckt ett önskemål om att dem skulle vilja nyttja pingisrummet till dans, nån gång i veckan, och om vi då kan hjälpa dem med det praktiska (musik-anläggning etc).

Vintertid är det full fart i vår populära pulkabacke, härlig stämning och många olika farkoster. Vi har även en samverkan med Kungsholmen Basket, Stockholms Schackförbund samt Scouterna på Kungsholmen. Vi anordnar aktiviteter tillsammans vid olika tillfällen, vilket är väldigt uppskattat från besökarna samt inblandade parter. Under 2023 kommer vi även att starta ett samarbete med Kungsholmens bibliotek runt bokutbud, sago-lässtunder på/från scenen alt vår veranda samt puffa och informera om varandras aktiviteter.

Varje år anordnar vi Kronis-dagen som ofta har inslag av det ovan samt såklart massa andra roliga aktiviteter.

Högtiderna vi uppmärksammar är midsommar, halloween, påsk och jul genom att göra självgående och personalledda (riktade) aktiviteter som hör högtiden till.

Uppföljning

Brukarenkät och dialog med besökare.

Utveckling

Arbets sätt ska utvecklas för att öka barnens delaktighet och inflytande under året.

Enhetsmål: Parklekarna har rutiner för anmälan om oro till socialtjänsten

Förväntat resultat

All personal på parklekarna har god kunskap om och vet hur de ska agera om det framkommer misstanke om våld i nära relation. Om behov av att göra en orosanmälan till socialtjänsten uppkommer så vet personalen hur de ska gå till väga.

Arbetsätt

Parklekarna har uppdaterade rutiner för en socialtjänstanmälan som går igenom en gång per termin. Möte genomförs med socialtjänsten och deras olika funktioner för att skapa en dialog kring deras arbete och vad parklekarna behöver känna till. Det gäller både familjenhetens arbete med orosanmälningar men också preventionsarbetet och arbetet med våld i nära relationer. Medarbetarna kontakter socialtjänsten för att få stöd vid oro.

Uppföljning

På utvärderingsdag i juni och december.

Enhetsmål: Parklekarna är välbesökta och tillgängliga

Förväntat resultat

Parklekarna upplevs som tillgängliga av besökarna. Det finns aktiviteter för människor med olika funktionsnedsättningar. Barnkonventionen tas i beaktande i alla beslut som rör verksamheten. Besökarantalet är högt och resultaten i brukarenkäten reflekterar en hög nöjdhet med verksamheten.

Verksamheten utgår från barnens rätt till lek och inflytande enligt barnkonventionen.

Arbetsätt

Samarbete med personer med funktionsvariationer som får lämna synpunkter på verksamheten. Personalen ordnar aktiviteter som passar många. Bemötandet mot besökare är gott. Redskap och material går igenom regelbundet och i samråd med park- och miljöförvaltningen tas nya redskap fram som kan användas av många.

Parklekarna är HBTQI-diplomerade enligt stadens modell och kommer under året att genomföra följande aktiviteter:

- Fortsätta sprida information i form av sagoböcker och informationsböcker för barn och ungdomar samt ha broschyrer och anslag tillgängligt i parkleken
- Gemensamt studiebesök under året på fritidsgården för HBTQI+
- Se över möjligheten att bok in teaterföreställningar med HBTQI+ tema

Uppföljning

Brukarundersökning och dialog med besökare. Daglig uppföljning av besökarantalet.

K F:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

Nämndmål: 1.3.3 Personer i relationer där våld förekommer uppmärksammas och får det stöd de behöver.

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att tillförsäkra att alla som är utsatta för våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck erbjuds stöd och skydd. Insatser erbjuds också till personer som fallit offer för människohandel, prostitution, sexuellt våld oberoende relation samt till våldsutsatta och våldsutövare i unga parrelationer. Till grund för arbetet ligger Stockholms stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och människohandel mot sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation 2021-2025 samt Handlingsplan för att motverka människohandel och prostitution 2021.

Förvaltningen arbetar aktivt utifrån Agenda 2030. Bland annat med att öka jämställdheten (mål 5), minska ojämlikhet (mål 10), minska våldet i världen (delmål 16.1) samt skydda barn mot övergrepp, utnyttjande, människohandel och våld (delmål 16.2). Det normkritiska arbetet mot stereotypa könsroller ska under 2023 fortsätta genom att skolor erbjuds stöd i arbetet med mentorer i våldsprevention (MVP) och respekt och självrespekt (ROS). Det förebyggande arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck bedrivs i samverkan med förskolor och skolor.

Våldsutsatta ska uppmärksammas genom att frågor om våldsutsatthet ställs till barn och vuxna. Barn som upplever eller har upplevt våld ska erbjudas eget stöd. Samarbetet med Relationsvårdscentrum innerstaden utgör en central roll för stöd till våldsutsatta, barn som upplevt våld och våldsutövare.

Förvaltningen ska försäkra att medarbetare har kunskap om de målgrupper som Stockholms stads program riktar sig till. Personer med särskild sårbarhet ska uppmärksammas och erbjudas stöd.

Ett fortsatt utvecklingsområde för 2023 är att komma i kontakt med och motivera våldsutövare att ta emot stöd.

I enlighet med gällande överenskommelsen mellan polismyndigheten och förvaltningen ska samverkan fortsätta för att motverka våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Förvaltningens verksamheter belyser anhörigperspektivet genom att uppmärksamma anhöriga och erbjuda eller hänvisa till eget stöd för målgruppen. En viktig resurs är förvaltningens anhörigkonsulent som både har ett samordnande ansvar för arbetet och erbjuder olika former av stöd till anhöriga.

Förväntat resultat

Frågor om våldsutsatthet ställs till barn och vuxna inom socialtjänstens och äldreomsorgens myndighetsutövande verksamheter.

Barn som upplever eller har upplevt våld erbjuds individuellt anpassat stöd.

Barn tillförsäkras förskola eller skolgång vid placering på skyddat boende.

Socialtjänsten tillsammans med förskola och skola förebygger våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Enhetsmål: Personalen på parklekarna har goda kunskaper om våld i nära relationer och våld mot barn

Förväntat resultat

Personalen på parklekarna har god kunskap om hur våld i nära relationer kan yttra sig och kan lyfta frågor om våld i nära relation med besökare.

Arbetsätt

Personalen stöttar varandra i att upptäcka våld i nära relation, det finns informationsbroschyrer i verksamheten för besökare om Norra innerstadens våldsrelationscentrum. Diskussion i arbetsgruppen om utbildningen som Barnafrid erbjuder. parklekarna. Det finns ett samarbete med socialtjänsten kring denna fråga.

Utveckling

Gå igenom förvaltningens lokala rutiner för våld i nära relationer.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Nämndmål: 2.1.1 Nämndens verksamheter är energieffektiva och resurssmarta med låg påverkan på klimatet

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att verksamheter och medarbetare bedriver ett systematiskt arbete för att vara ännu mer energieffektiva och resurssmarta. Arbetet kopplar till flera mål i Agenda 2030, som mål 7: Hållbar energi, mål 11: Hållbara städer, mål 12: Hållbar konsumtion och mål 13: Bekämpa klimatförändringarna.

Minskad elanvändning där det är möjligt i det dagliga arbetet och kartläggning av energiförbrukning i förvaltningens lokaler ska fortsätta. Likaså ska förvaltningen arbeta för att effektivisera lokalernas ventilation och uppvärmning i samverkan med fastighetsbolagen.

Arbetet med att minska klimatbelastningen från mat och måltider prioriteras. Den inhandlade matens klimatpåverkan följs upp regelbundet i systemet Hantera livs. Utbildningsinsatser fortsätter om klimatsmart mat liksom om minskat matsvinn inom tema Grön och klimatsmart

mat. Matsvinnsmätningar ska göras vår och höst i de verksamheter som hanterar mat. Statistik från upphandlade måltidsentreprenörer följs upp månadsvis. Det matavfall som ändå uppstår ska återvinnas.

Verksamheterna ska kartlägga vilken användning av plast- och engångsprodukter som är nödvändig och vilken som kan minska eller upphöra helt. Soppåsar av återvunnen plast ska användas. Inga plastförpackningar ska läggas bland det restavfall som går till förbränning, utan sorteras som plast.

Stocket ska vara förstahandsalternativ vid inköp av möbler och inventarier. Alla verksamheter ska återvinna sitt avfall i följande fraktioner: matavfall, plastförpackningar, pappers-, glas och metallförpackningar, pant, batterier, elavfall, papper, tidningar och kartong. Rutiner för avyttrande av farligt avfall ska finnas.

Arbete och samverkan för klimatanpassning fokuserar på skyfallsrelaterade risker och effekter av värmebölja. Utbildande insatser för de funktioner som berörs. Planering och upprustning av parker bidrar till stärkt förmåga att hantera ett förändrat klimat.

Utbildning, kommunikation och stöd i miljö- och klimatarbetet utvecklas utifrån verksamheternas behov.

Förväntat resultat

Energiförbrukningen i nämndens lokaler minskar.

Klimatbelastningen från mat och måltider minskar.

Verksamheternas matsvinn minskar och matavfall som ändå uppstår återvinns.

Flergångs- och returalternativ väljs framför engångsprodukter.

Produkter väljs om möjligt i andra material än plast.

Alla avfallsfraktioner återvinns i verksamheterna och återbruket ökar.

Verksamheterna arbetar förebyggande med värmeböljor och skyfall.

Parker och grönområden är anpassade till nya klimatförutsättningar och bidrar till hantering av skyfall och värmeböljor.

Enhetsmål: Parklekarna bidrar till en hållbar livsmiljö

Förväntat resultat

Parklekarnas verksamhet genomsyras av ett hållbarhetsperspektiv

Arbetsätt

Barnen som kommer till parkleken ska få ökad kunskap om återvinning och kompostering genom att ta del av den barnhörna med information om miljö som finns. Parklekarna jobbar aktivt med att återanvända material och främja återbruk i verksamheten. sopor sorteras och besökare får information om hur de kan jobba för en bättre miljö ute och hemma. Ekologisk mat köps in och miljöförvaltningens riktlinjer för kemikaliesmarta inköp används.

Parklekarna använder sina resurser på ett energieffektivt sätt.

Utveckling

Parklekarna ska se över och effektivisera sin energianvändning under året.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel		70 %	År

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Nämndmål: 3.1.1 Stadsdelsnämndens ekonomi lägger grunden för en jämlik välfärd

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att verksamheterna bedrivs inom beslutad budgetram, med god kvalitet, en effektiv organisation utifrån uppdraget och utifrån invånarnas behov.

Ekonomistyrningen och uppföljning är tydlig och vid ett befarat underskott vidtas åtgärder. Ekonomicontrollers ger enhetscheferna stöd vid planering och behov av anpassningar.

Lokalplanering och underhåll sker löpande.

Förväntat resultat

Utifrån behov genomför förvaltningens chefer anpassningar inom budgetramen

Åtgärder vidtas vid befarat underskott

Lokalförsörjningen planeras utifrån en helhetssyn på nämndens totala behov och ekonomi

God prognossäkerhet och en budget i balans

Enhetsmål: Parklekarna använder resurser effektivt

Förväntat resultat

Parklekarnas budget är i balans

Inköp görs i inköpssystemet

Digitala kanaler används för att kommunicera internt och externt

Arbetsätt

Enhetschef går igenom och diskuterar budgeten på arbetsplatsträffar om vilka resurser som finns för inköp. Medarbetarna har dialog med enhetschefen om större inköp.

Inköp görs i inköpssystemet i mesta möjliga mån och upphandlade aktörer används.

Kommunikation med medborgarna sker i första hand via Facebook och hemsidan. Bemanning och öppettider samordnas i samband med sommar- och juledigheter.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex		83	År
 Sjukfrånvaro		Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14		Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Nämndmål: 3.4.1 Förvaltningen är en attraktiv arbetsgivare där chefer och medarbetare har möjlighet att utvecklas utifrån verksamhetens behov och tillsammans skapar en hälsosam arbetsmiljö

Beskrivning

Förvaltningen når det förväntade resultatet genom att ha en väl fungerande arbetsmiljö där det systematiska arbetsmiljöarbetet är en naturlig del av verksamheten och sker i samverkan med de fackliga organisationerna. Chefer och medarbetare har en rimlig arbetsbelastning och kan rekommendera sin arbetsplats till andra. Förvaltningen utvecklar, behåller och attraherar medarbetare och chefer så att deras kompetens motsvarar det uppdrag som ska utföras. Chefer erbjuds ledarutvecklingsinsatser utifrån stadens chefsprofil och med fokus på tillitsbaserad styrning. Vidare arbetar chefer och medarbetare aktivt för att utveckla och prova nya arbetssätt. Andelen medarbetare som önskar öka sin sysselsättningsgrad följs upp kontinuerligt. Därmed arbetar förvaltningen på flera sätt enligt Agenda 2030 och mål 3, god hälsa och välbefinnande, mål 5, jämställdhet samt mål 8, anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.

Förväntat resultat

Förvaltningen är en attraktiv arbetsgivare där chefer känner till stadens kompetensförsörjningsprocess och rekryterar enligt metoden kompetensbaserad rekrytering
Aktivt medskapande index (AMI) och Ledarskapsindex ökar
Förvaltningens medarbetare erbjuds trygga anställningar och medarbetare med ofrivillig deltidsanställning erbjuds ökad sysselsättningsgrad eller heltid när detta är möjligt utifrån verksamhetens behov
Frisknärvaron och personalrörligheten ligger på en sund nivå
Verksamheterna har en hållbar arbetsmiljö som är fri från diskriminering, kränkande

särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier samt repressalier
Hot, våld och otillåten påverkan
förebyggs och chefer och medarbetare
som drabbas får stöd

Enhetsmål: Parklekarna har en god arbetsmiljö

Förväntat resultat

Personalen på parklekarna trivs på sitt jobb och kan rekommendera sin arbetsplats till andra. Fortbildning erbjuds till varje medarbetare utifrån verksamhetens och medarbetarens behov. Medarbetare upplever att de har god stöttning av sin chef.

Arbetssätt

Medarbetarna och enhetschef har en regelbunden dialog om verksamheten och dess utveckling. En gång i månaden genomförs arbetsplatsträff då arbetsmiljöfrågor tas upp enligt förvaltningens årshjul. På arbetsplatsträffar följs aktuella verksamhetsfrågor, bemanning, organisation och kvalitetsutveckling upp. En gång om året har enhetschefen samtal med varje medarbetare om trivsel, arbetsmiljö, uppnådda resultat och kompetensutveckling. Uppföljning med medarbetarna görs även inom ramen för medarbetarenkäten som genomförs under våren 2023. Förbättringsområden utifrån resultaten tas upp och diskuteras på arbetsplatsträffar.

Alla i arbetsgruppen tar ansvar för att det är ett öppet, lyhört och deltagande klimat. Vi tänker på att ge varandra feedback och alla tar ansvar för att lösa konflikter som uppstår.

På våra veckomöten går vi igenom veckans planering, ansvarsuppdelning, uppdaterar ny information och checkar av hur vi mår. Dagligen möter vi upp varandra med aktuell information. Medarbetarskap är bra mellan arbetskamraterna och en grundsten

Uppföljning

APT, enskilda samtal, medarbetarsamtal och medarbetarenkäten.